

LEGEA
comunicațiilor electronice*

nr. 241-XVI din 15.11.2007

Republicat: Monitorul Oficial nr.399-410/679 din 17.11.2017

Monitorul Oficial nr.51-54/155 din 14.03.2008

* * *

Notă: În cuprinsul legii, cu excepția articolului 26 alineatul (5) litera e), a articolului 39 alineatul (2), a articolului 40 alineatele (1) și (3), sintagma „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „Agenție” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023

Notă: În cuprinsul legii, sintagma „[Legea nr.451/2001](#) privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător” se substituie cu sintagma „[Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”, conform Legii nr.60 din 17.03.2022, în vigoare 08.04.2022

Notă: Legea a fost republicată în Monitorul Oficial nr.399-410/679 din 17.11.2017 cu toate modificările și completările introduse, dându-se elementelor o nouă numerotare.

Notă: În cuprinsul legii, cu excepția articolului 97, sintagma „Centrul Național pentru Frecvențe Radio”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune:

– Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 201 din 31 iulie 2002;

– Directiva 2002/77/CE a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 249 din 17

septembrie 2002;

– Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice și a Regulamentului (CE) nr.2006/2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 18 decembrie 2009;

– Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 18 decembrie 2009;

– art.2–5 din Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la Internetul deschis și tarifele cu amănuntul pentru comunicațiile în interiorul UE reglementate și de modificare a Directivei 2002/22/CE și a Regulamentului (UE) nr.531/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 310 din 26 noiembrie 2015, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018.

[Clauza de armonizare introdusă prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. – (1) Prezenta lege stabilește principalele reguli și condiții de activitate în domeniul comunicațiilor electronice din Republica Moldova, cadrul general al politicii și strategiei de dezvoltare a domeniului, prin definirea atribuțiilor autorității centrale de specialitate, cadrul general de reglementare a activităților privind rețelele și serviciile de comunicații electronice, prin definirea atribuțiilor și obiectivelor autorității de reglementare, drepturile și obligațiile statului, ale persoanelor fizice și juridice în procesul creării, gestionării și utilizării rețelelor de comunicații electronice, în scopul asigurării utilizatorilor cu servicii de comunicații electronice de calitate, moderne și utile, la prețuri rezonabile, precum și al asigurării accesului liber la servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

(2) Prezenta lege reglementează activitatea în domeniul comunicațiilor electronice civile a tuturor furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, indiferent de tipul lor de proprietate, și stabilește drepturile și obligațiile utilizatorilor pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

(3) Acțiunea prezentei legi nu se extinde asupra rețelelor de comunicații speciale. Crearea și funcționarea acestor rețele se reglementează de către Guvern.

(4) Prezenta lege nu reglementează conținutul informației transmise prin rețelele de comunicații electronice, cu excepția informației care identifică utilizatorul final.

Art.2. – În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni se definesc astfel:

abonat – orice persoană fizică sau juridică care a încheiat un contract cu furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului în vederea furnizării unor asemenea servicii;

acces – punere la dispoziția altui furnizor a infrastructurii și/sau a serviciilor, în condiții definite, pe bază exclusivă sau neexclusivă, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice, inclusiv atunci când sînt folosite pentru furnizarea de servicii ale societății informaționale sau de servicii de programe audiovizuale. Accesul cuprinde, printre altele:

a) accesul la elementele rețelei și la infrastructura asociată, ceea ce poate presupune conectarea echipamentelor, prin mijloace fixe sau nonfixe (aici sînt incluse, în special, accesul la bucla locală și accesul la infrastructura și serviciile necesare furnizării serviciilor prin bucla locală);

b) accesul la infrastructura fizică, inclusiv clădiri, canalizare și piloni;

- c) accesul la sistemele software relevante, inclusiv la sistemele de asistență operațională;
- d) accesul la sisteme de conversie a numerelor de apel sau la sisteme care au o funcție echivalentă;
- e) accesul la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming;
- f) accesul la sisteme de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală;
- g) accesul la servicii de rețele virtuale;
- h) accesul la sisteme de informații sau baze de date pentru precomenzi, aprovizionare, comenzi, solicitări de întreținere, reparații, precum și facturare;

acces neautorizat – conectare și/sau utilizare de către o persoană fizică sau juridică a unei rețele și/sau a unui serviciu de comunicații electronice fără autorizarea furnizorului rețelei și/sau serviciului;

acces necondiționat – acces care nu este condiționat de:

- a) achiziția concomitentă de către solicitant a unor produse sau servicii care nu sînt necesare furnizării tipului de acces solicitat;
- b) achiziția unui volum impus de produse sau servicii, care excedă volumul necesar furnizării tipului de acces solicitat;
- c) impunerea oricăror condiții comerciale, tehnice sau de altă natură, care nu sînt necesare sau nu au legătură cu furnizarea tipului de acces solicitat;

acces partajat la bucla sau subbucla locală – punere la dispoziția altui furnizor a unei părți specifice din capacitatea buclei sau subbuclei locale, ceea ce permite utilizarea unei părți a frecvenței sau a unui echivalent, fără a se modifica proprietatea buclei sau subbuclei locale;

acces total la bucla sau subbucla locală – punere la dispoziția altui furnizor a întregii capacități a buclei sau subbuclei locale, fără a se modifica proprietatea buclei sau subbuclei locale;

alocare a canalului sau a frecvenței radio – desemnare a unui canal sau a unei frecvențe radio pentru utilizarea de către un utilizator sau o categorie de utilizatori într-o anumită arie geografică și în condiții determinate;

apel – conexiune stabilită prin intermediul unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului, care permite realizarea unei comunicări vocale și/sau video bidirecționale în timp real;

asignarea canalului sau frecvenței radio – autorizarea tehnică a utilizării unui canal sau a unei frecvențe radio în condiții specificate;

autorizare generală – regim juridic prin care se asigură drepturile de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice și se stabilesc obligații specifice domeniului, ce pot fi aplicate tuturor tipurilor de rețele și servicii de comunicații electronice sau unor tipuri specifice, în corespundere cu prezenta lege;

bandă de frecvențe radio cu utilizare guvernamentală – bandă de frecvențe radio destinată exclusiv utilizării în interes guvernamental (apărare, securitate națională, comunicații guvernamentale, protecție civilă, poliție);

bandă de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală – bandă de frecvențe radio destinată exclusiv utilizării în interes neguvernamental;

bandă de frecvențe radio cu utilizare partajată – bandă de frecvențe radio destinată utilizării în partaj de către utilizatorii guvernamentali și cei neguvernamentali;

buclă locală – circuit fizic care leagă punctul terminal al rețelei de comunicații electronice de un repartitor principal sau de orice alt element echivalent din rețeaua publică fixă de comunicații electronice;

colocare – furnizarea spațiului fizic și a resurselor tehnice necesare pentru amplasarea și conectarea, în scopul funcționării corespunzătoare, a echipamentului relevant al beneficiarului acestei forme de acces;

compatibilitate electromagnetică – proprietate a unui dispozitiv, echipament sau sistem de a funcționa satisfăcător în mediul electromagnetic, fără a produce perturbații electromagnetice prejudiciabile oricărui aparat ce se află în acest mediu;

comunicare – orice informație trimisă sau transmisă între un număr finit de părți prin intermediul unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului. Această categorie nu include informațiile transmise, prin intermediul unei rețele de comunicații electronice, în cadrul unui serviciu de programe

audiovizuale destinate publicului în măsura în care aceste informații nu pot fi relaționate cu un abonat sau cu un utilizator identificabil care primește informația;

condiții de licență – totalitatea cerințelor și condițiilor stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației în conformitate cu legislația ce reglementează expres utilizarea resurselor limitate ale statului din domeniul comunicațiilor electronice, a căror respectare este obligatorie pentru titularul de licență;

consumator – orice persoană fizică care utilizează sau solicită un serviciu de comunicații electronice accesibil publicului în alte scopuri decât cele ale activității sale comerciale sau profesionale;

date de localizare – orice date prelucrate într-o rețea de comunicații electronice sau prin intermediul unui serviciu de comunicații electronice, care indică poziția geografică a echipamentului terminal al utilizatorului unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului;

date de transfer – date prelucrate în scopul transmiterii comunicării printr-o rețea de comunicații electronice sau în vederea facturării;

domeniu de nivel superior .md – cod al Republicii Moldova atribuit de Corporația pentru Atribuirea Numelor și Numerelor în Internet (ICANN), în conformitate cu standardul internațional ISO-3166, în calitate de nume de domeniu de nivel superior pentru identificarea țării în rețeaua globală Internet;

drept exclusiv – drept acordat unui singur furnizor prin orice act normativ, de reglementare sau administrativ, care îi rezervă dreptul de a furniza o rețea ori un serviciu de comunicații electronice sau de a desfășura o altă activitate din domeniul comunicațiilor electronice într-o zonă geografică determinată;

drept special – drept acordat unui număr limitat de furnizori prin orice act normativ, de reglementare sau administrativ, care:

a) le rezervă dreptul de a furniza o rețea ori un serviciu de comunicații electronice sau de a desfășura o altă activitate din domeniul comunicațiilor electronice într-o zonă geografică determinată, altfel decât pe baza unor criterii obiective, nediscriminatorii și proporționale ce permit oricărei părți interesate care îndeplinește aceste criterii să beneficieze de dreptul în cauză; sau

b) le conferă, altfel decât în conformitate cu criteriile menționate la lit.a), avantaje legale sau de reglementare care afectează substanțial capacitatea oricărui alt furnizor de a furniza o astfel de rețea ori serviciu sau de a desfășura o astfel de activitate, în aceeași zonă geografică, în condiții substanțial echivalente;

echipament avansat de televiziune digitală – orice decodor destinat a fi conectat la un aparat de televiziune sau orice aparat digital de televiziune cu decodor integrat care poate recepționa servicii de televiziune digitale interactive;

echipament de comunicații electronice – orice produs fabricat în mod industrial, destinat utilizării în rețele și/sau servicii de comunicații electronice;

echipament terminal – echipament sau o parte a acestuia care se conectează, direct sau indirect, la un punct terminal al rețelei, astfel încât permite transmiterea, prelucrarea și recepționarea informației;

furnizarea rețelei de comunicații electronice – instalarea, operarea, gestionarea sau punerea la dispoziția unui terț autorizat a rețelei de comunicații electronice sau a infrastructurii asociate;

furnizor cu putere semnificativă pe o anumită piață relevantă – furnizor care, fie individual, fie împreună cu alți asemenea furnizori, conform analizei de piață corespunzătoare, se bucură pe piața respectivă de o poziție echivalentă unei poziții dominante, definită de legislația din domeniul concurenței;

furnizor de rețele de comunicații electronice – persoană fizică sau juridică, înregistrată în Republica Moldova, a cărei activitate constă, în totalitate sau în parte, în furnizarea unei rețele de comunicații electronice;

furnizor de servicii de comunicații electronice – persoană fizică sau juridică, înregistrată în Republica Moldova, a cărei activitate constă, în totalitate sau în parte, în furnizarea serviciilor de comunicații electronice;

furnizor de servicii de acces la Internet – furnizor de servicii de comunicații electronice care furnizează servicii de acces la Internet;

infrastructură asociată – servicii asociate, infrastructuri fizice și alte instalații sau elemente asociate unei rețele de comunicații electronice și/sau unui serviciu de comunicații electronice, care permit și/sau

asigură furnizarea de servicii prin intermediul respectivei rețele și/sau al respectivului serviciu sau dispun de acest potențial și cuprind, printre altele, clădirile sau intrările în clădiri, cablajul clădirilor, antenele, turnurile și alte construcții de susținere, canalele, tuburile, pilonii, nișele și cutiile de distribuție;

interconectare – legătura fizică și logică între rețelele publice de comunicații electronice, utilizate de același furnizor sau de furnizori diferiți pentru a permite utilizatorilor unui furnizor să comunice cu utilizatorii aceluiși sau ai altui furnizor ori să aibă acces la serviciile altui furnizor. Serviciile pot fi furnizate de părțile implicate sau de alte părți care au acces la rețea. Interconectarea este un tip specific de acces pus în aplicare între furnizorii de rețele publice de comunicații electronice;

interfață de program de aplicare (API) – interfață software între aplicațiile furnizate de către radiodifuzori sau de către furnizori de servicii și resursele echipamentului avansat de televiziune digitală prevăzute pentru serviciile de televiziune și radio digitale;

interferențe dăunătoare – interferențe care pun în pericol funcționarea unui serviciu de radionavigație sau a altor servicii de siguranță ori care denaturează, blochează sau întrerup în mod grav și repetat funcționarea unui serviciu de radiocomunicații care operează în conformitate cu reglementările internaționale și naționale aplicabile;

interoperabilitate – capacitatea a două sau mai multe sisteme sau componente ale acestora de a efectua schimb de informații și a le utiliza;

încălcarea securității datelor cu caracter personal – încălcarea securității având ca rezultat distrugerea accidentală sau ilicită, pierderea, alterarea, divulgarea neautorizată ori accesul neautorizat la datele cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate în alt mod în legătură cu furnizarea de servicii de comunicații electronice accesibile publicului;

licență – act ce atestă dreptul de utilizare, pentru o perioadă stabilită, a resurselor limitate (canale radio, frecvențe radio, resurse de numerotare) indicate în acesta, integral sau parțial, cu respectarea obligatorie a condițiilor de licență;

notificare – declarație depusă de către o persoană fizică sau juridică către autoritatea de reglementare, ce cuprinde intenția de a începe furnizarea rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice și un set minim de informații necesare pentru a ține Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice;

număr geografic – număr din cadrul Planului național de numerotare, în structura căruia o parte din cifre au semnificație geografică și se utilizează pentru dirijarea apelurilor spre amplasarea fizică a punctului terminal al rețelei;

număr nongeografic – număr din cadrul Planului național de numerotare care nu este număr geografic. Constituie numere nongeografice, printre altele, numerele atribuite telefoniei mobile, numerele gratuite și numerele cu tarif special;

ofertă de referință – ofertă tehnică și comercială care conține termene și condiții de interconectare și/sau acces, prin intermediul căreia un furnizor își asumă obligația de a include în orice acord de interconectare sau de acces un set minim de obligații puse în sarcina sa;

permis tehnic – act ce atestă dreptul de utilizare, cu respectarea anumitor parametri tehnici, a uneia sau mai multor stații de radiocomunicații pe frecvențele sau canalele radio alocate sau asignate;

piață relevantă – piață de produse și/sau servicii din domeniul comunicațiilor electronice, ale cărei caracteristici pot fi de așa natură încât să justifice impunerea prin lege a unor obligații speciale preventive (*ex ante*) în sarcina furnizorilor cu putere semnificativă pe acea piață;

Plan național de numerotare – document oficial care stabilește repartizarea resurselor de numerotare, structura șirurilor de numere utilizate în rețelele și serviciile de comunicații electronice, precum și regulile de formare la nivel național a resurselor de numerotare utilizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

poștă electronică – orice mesaj – text, vocal sau conținând sunete ori imagini – trimis prin intermediul unei rețele publice de comunicații electronice și care poate fi stocat în rețea sau în echipamentul terminal al destinatarului până la deschiderea sa de către acesta;

punct terminal al rețelei (NTP) – punct fizic la care unui abonat i se furnizează accesul la o rețea

publică de comunicații electronice. În cazul rețelelor care utilizează comutarea sau rutarea, punctul terminal al rețelei este identificat printr-o adresă specifică în rețea, care poate fi asociată numărului sau numelui abonatului;

putere semnificativă – situație în care un furnizor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice pe o anumită piață relevantă, fie individual, fie împreună cu alți asemenea furnizori, se bucură de o poziție echivalentă unei poziții dominante;

radiocomunicații – comunicații electronice care se realizează prin intermediul undelor radio; undele radio reprezintă unde electromagnetice care se propagă în spațiu fără ghidare artificială;

resurse de numerotare – orice numere sau coduri care servesc pentru identificarea abonaților și/sau furnizorilor;

resurse de spectru radio – benzi sau subbenzi de frecvențe radio, frecvențe și/sau canale radio destinate utilizării în radiocomunicații;

resurse limitate – resurse limitate ale statului din domeniul comunicațiilor electronice, care includ, fără a se limita la acestea, spectrul de frecvențe radio, resursele de numerotare și resursele tehnice asociate;

resurse tehnice – resursele necesare pentru identificarea unor rețele publice de comunicații electronice sau a unor elemente ale rețelelor publice de comunicații electronice în vederea operării acestora sau pentru furnizarea unor servicii de comunicații electronice accesibile publicului;

retragere a autorizării generale – radierea furnizorului din Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, cu încetarea dreptului de a furniza rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului;

retragere a licenței – privarea titularului de licență de dreptul de utilizare a resurselor limitate, în conformitate cu legislația în vigoare;

rețea de comunicații electronice – sisteme de transmisie și, după caz, echipamente de comutare sau rutare, precum și alte resurse care permit transmiterea semnalelor prin suport fizic, electromagnetic sau prin orice alte mijloace, incluzând rețele de comunicații prin satelit, rețele fixe (cu comutare de circuite sau comutare de pachete, inclusiv Internet) și rețele mobile terestre, rețele de transport al energiei electrice, în cazul în care acestea sînt utilizate și pentru transmiterea semnalelor, rețele utilizate pentru difuzarea programelor audiovizuale, rețele de televiziune prin cablu, indiferent de tipul informației transmise;

rețea publică de comunicații electronice – rețea de comunicații electronice utilizată în întregime sau în principal pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, care asigură transferul de informații între punctele terminale ale rețelei;

rețea publică de telefonie – rețea de comunicații electronice utilizată pentru furnizarea serviciilor de telefonie accesibile publicului și care permite comunicarea vocală sau altă formă de comunicare, cum ar fi comunicarea prin fax sau transmiterea de date, între punctele terminale ale rețelei;

rețea de comunicații speciale – rețea de comunicații electronice destinată pentru asigurarea necesităților autorităților publice, apărării, securității naționale și ordinii publice;

roaming – posibilitate oferită utilizatorilor serviciilor de comunicații electronice furnizate printr-o rețea publică de telefonie mobilă de a primi și transmite apeluri telefonice vocale ori transmisii de date sau de a avea acces la alte servicii de comunicații electronice atunci cînd aceștia nu se află în aria geografică de acoperire a rețelei respective, prin intermediul unei alte rețele, în urma încheierii unui acord comercial în acest sens între furnizorii de servicii implicați;

selectare comparativă – procedură de acordare a licențelor prin care dreptul de utilizare a resurselor limitate este acordat primului clasat/primilor clasate în urma evaluării ofertelor depuse pe baza unui set de criterii prestabilite de natură tehnică, administrativă și/sau financiară, după caz;

selectare competitivă – procedură de acordare a licențelor prin care dreptul de utilizare a resurselor limitate este acordat câștigătorului unei licitații ca urmare a oferirii unei valori maxime pentru taxa de licență, avînd ca punct de pornire valoarea minimală stabilită de Guvern, asigurîndu-se, totodată, îndeplinirea unor criterii de precalificare de natură tehnică, administrativă și/sau financiară, după caz;

servicii asociate – servicii asociate unei rețele de comunicații electronice și/sau unui serviciu de

comunicații electronice, care permit și/sau asigură furnizarea de servicii prin intermediul respectivei rețele și/sau al respectivului serviciu ori dispun de acest potențial și cuprind, printre altele, conversia numerelor sau sistemele cu o funcție echivalentă, sistemele de acces condiționat și ghidurile de programe electronice, precum și serviciile de identificare, localizare și prezență;

serviciu cu valoare adăugată – orice serviciu care necesită prelucrarea datelor de transfer sau a datelor de localizare, altele decât datele de transfer, mai mult decât este necesar în vederea transmiterii comunicării sau facturării;

serviciu de comunicații electronice – serviciu furnizat, de regulă, contra plată, care constă în întregime sau în principal în transportul semnalelor prin rețelele de comunicații electronice, inclusiv serviciile de telecomunicații și serviciile de transmisie prin rețelele utilizate pentru difuzarea de programe audiovizuale, dar fără a include serviciile prin care se furnizează conținutul informației transmise prin intermediul rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice sau prin care se exercită controlul editorial asupra acestui conținut; de asemenea, nu se includ serviciile societății informaționale care nu constau, în întregime sau în principal, în transportul semnalelor prin intermediul rețelelor de comunicații electronice;

serviciu de televiziune în format mare – serviciu de televiziune care constă, în întregime sau parțial, din programe produse și editate pentru a fi difuzate pe format mare. Formatul 16:9 este formatul de referință pentru serviciile de televiziune în format mare;

serviciu de comunicații electronice accesibil publicului – serviciu de comunicații electronice destinat publicului;

serviciu de acces la Internet – serviciu de comunicații electronice accesibil publicului, care asigură accesul la rețeaua globală Internet și, astfel, conectivitatea dintre toate punctele terminale conectate la Internet, indiferent de tehnologia de rețea și de echipamentul terminal utilizate, cu excepția cazului în care anumite puncte terminale din rețeaua globală Internet nu sunt accesibile din motive ce nu depind de furnizorii de servicii de comunicații electronice care asigură accesul la Internet;

serviciu de telefonie accesibil publicului – serviciu pus la dispoziția publicului în scopul inițierii și primirii, în mod direct sau indirect, de apeluri naționale sau de apeluri naționale și internaționale prin utilizarea unui număr ori a mai multor numere din Planul național de numerotare sau dintr-un plan internațional de numerotare;

serviciu universal – set minim de servicii de comunicații electronice la un anumit nivel de calitate, disponibile tuturor utilizatorilor finali, la tarife accesibile, indiferent de localizarea lor geografică, potrivit condițiilor naționale specifice;

sistem de acces condiționat – orice măsură și/sau dispoziție tehnică care asigură că accesul sub o formă inteligibilă la un serviciu protejat de difuzare a programelor audiovizuale se poate face pe bază de abonament sau pe baza altei forme de autorizare individuală prealabilă;

spectru de frecvențe radio – porțiune a spectrului electromagnetic care cuprinde undele radio ale căror frecvențe sînt situate între 8,3 kHz și 3000 GHz;

stație de radiocomunicații – unul sau mai multe emițătoare ori receptoare sau o combinație de emițătoare și receptoare, inclusiv echipamentele accesorii, necesare pentru asigurarea unui serviciu de radiocomunicații într-un amplasament sau într-o zonă de deplasare precizată;

subbandă de frecvențe radio – o porțiune dintr-o bandă de frecvențe radio cu o lărgime de bandă determinată;

Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe – document oficial prin care se stabilește repartizarea benzilor de frecvențe pentru serviciile de radiocomunicații și condițiile de utilizare a acestora și care determină categoria benzilor de frecvențe;

telefon public cu plată – telefon pus la dispoziția publicului, plata pentru utilizarea acestuia efectuîndu-se în numerar (monede, fise), prin cărți de credit sau debit, cartele preplătite, inclusiv cartele cu utilizarea codurilor de acces;

televiziune analogică terestră – sistem de televiziune în care traductorii de emisie generează un semnal electric (semnal video sau semnal de imagine și sunet), ale cărui valori variază în mod continuu între două limite determinate de luminanța minimă și luminanța maximă a imaginii obiectului, obținut în benzile de frecvențe radio VHF și UHF;

televiziune digitală terestră – sistem de televiziune în care transformarea directă a imaginii și sunetului în semnale digitale (succesiune de semnale zero și unu) și transformarea inversă a semnalelor digitale în imagini și sunet au loc chiar la nivelul traductoarelor lumină-semnal (la emisie) și semnal-lumină (la recepție) în benzile de frecvențe radio VHF și UHF;

tezurizarea resurselor de spectru radio – acțiune de acumulare și neutilizare a resurselor limitate de spectru radio, aflate în proprietatea publică a statului, de către titularul licenței de utilizare a acestor resurse, care creează bariere la intrarea pe piață și are ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței;

utilizator – persoană fizică sau juridică care utilizează sau solicită servicii de comunicații electronice accesibile publicului;

utilizator final – orice utilizator, cu excepția acelor care furnizează rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

[Art.2 modificat prin Legea nr.60 din 17.03.2023, în vigoare 05.04.2023]

[Art.2 modificat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

[Art.2 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

Art.3. – (1) Accesul oricărei persoane fizice sau juridice la serviciile de comunicații electronice accesibile publicului este garantat pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în condiții nediscriminatorii.

(2) Rețelele de comunicații electronice aparțin persoanelor fizice sau juridice cu drept de proprietate privată sau publică.

(3) Canalele, frecvențele radio și resursele de numerotare sînt resurse limitate aflate în proprietatea publică a statului.

(4) Domeniul de nivel superior **.md** în rețeaua globală Internet se consideră proprietate a statului și nu poate fi obiect al vânzării-cumpărării sau al arendării.

(5) Registratorul național al domeniului de nivel superior **.md** este desemnat de către Guvern și exercită următoarele atribuții:

a) ține Registrul numelor din domeniul de nivel superior **.md**, asigură actualizarea acestuia și accesul on-line;

b) atribuie, înregistrează, reînregistrează, retrage numele din domeniul de nivel superior **.md**, modifică datele de înregistrare necesare funcționalității acestora;

c) deține controlul asupra punctelor de indexare a domeniului de nivel superior **.md** în rețeaua globală internet;

d) desemnează entitățile cu funcție de dealer și supraveghează activitatea acestora;

e) stabilește tariful standard și grila de tarife pentru entitățile cu funcție de dealer pentru înregistrarea numelor în cadrul domeniului de nivel superior **.md**.

[Art.3 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

Art.4. – (1) Furnizarea rețelilor și/sau serviciilor de comunicații electronice este accesibilă pentru orice persoană fizică sau juridică în conformitate cu termenele, condițiile și obligațiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Restricții pot fi admise doar în situații legate de securitatea statului, apărare, securitatea și sănătatea publică.

(3) Nu vor fi acordate sau menținute în vigoare drepturi exclusive sau speciale privind crearea sau furnizarea rețelilor sau serviciilor de comunicații electronice.

Art.5. – (1) Confidențialitatea convorbirilor telefonice sau a altor servicii de comunicații electronice, efectuate/furnizate prin rețelele de comunicații electronice, este asigurată de Constituția Republicii Moldova, de prezenta lege și de alte legi.

(2) Persoanele care activează în domeniul comunicațiilor electronice au obligația să asigure confidențialitatea specificată la alin.(1), interzicîndu-li-se divulgarea conținutului convorbirilor telefonice și al altor comunicări efectuate prin rețele de comunicații electronice, precum și divulgarea informațiilor

privind serviciile furnizate altor persoane decât expeditorul sau destinatarul.

(3) Se interzice conectarea neautorizată la rețelele de comunicații electronice.

(4) Se interzice accesul neautorizat la rețelele și/sau la serviciile de comunicații electronice ale altor furnizori, cum ar fi:

a) schimbarea originii apelurilor telefonice;

b) terminația neautorizată a traficului telefonic;

c) accesul neautorizat la elemente ale rețelei, la infrastructura și la serviciile asociate, care poate implica conectarea echipamentelor prin mijloace fixe sau mobile, inclusiv accesul la bucla locală, la infrastructura și la serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală;

d) furnizarea neautorizată a serviciilor de comunicații electronice, utilizând rețelele altor furnizori;

e) accesul neautorizat la infrastructura fizică, inclusiv la clădiri, canalizații și piloni;

f) accesul neautorizat la sistemele software, inclusiv la sistemele de suport operațional;

g) accesul neautorizat la sistemul de conversie a numerelor sau la sistemele care oferă funcționalitate echivalentă;

h) accesul neautorizat la rețelele fixe și mobile, în special pentru roaming;

i) accesul neautorizat la sistemele de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală;

j) accesul neautorizat la serviciile de rețele virtuale.

(5) Prezenta lege recunoaște și garantează inviolabilitatea serviciilor de comunicații electronice, precum și a rețelilor de comunicații electronice utilizate în mod legal, în baza licențelor și autorizațiilor corespunzătoare. Persoanele culpabile de acces neautorizat, de sustragerea, deteriorarea sau distrugerea rețelilor de comunicații electronice, de confecționarea, realizarea sau punerea la dispoziția altei persoane a mijloacelor tehnice destinate accesului neautorizat sînt obligate să repare integral prejudiciul material cauzat.

(6) Se interzice utilizarea resurselor limitate (canalelor, frecvențelor radio și resurselor de numerotare) neatribuite de către autoritatea de reglementare.

(7) În vederea asigurării securității și apărării naționale, a securității publice, precum și în cazurile de prevenire, investigare, detectare și urmărire în justiție a unor infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, comunicațiile electronice pot fi interceptate, în condițiile legii, de către organele autorizate prin lege doar în baza autorizației judecătorului de instrucție.

Art.6. – (1) Relațiile din domeniul comunicațiilor electronice nereglementate de prezenta lege se reglementează prin alte acte normative care nu contravin acesteia.

(2) Relațiile internaționale în domeniul comunicațiilor electronice se reglementează prin convenții și acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte. În cazul în care convențiile și acordurile internaționale conțin alte prevederi decât cele prevăzute de legislația Republicii Moldova, se aplică prevederile convențiilor și acordurilor internaționale.

Capitolul II **ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ**

Art.7. – (1) Autoritatea care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice și determină strategia de dezvoltare a domeniului respectiv este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, creat în condițiile legii, denumit în continuare organul central de specialitate.

(2) *Organul central de specialitate* elaborează strategia de realizare a politicii în domeniul comunicațiilor electronice în baza următoarelor principii:

a) promovarea neutralității tehnologice;

b) promovarea utilizării transparente și eficiente a spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală;

c) promovarea concurenței efective, loiale și echitabile în condițiile legii;

d) tratamentul egal al tuturor participanților de pe piață, indiferent de tipul de proprietate și de capital;

e) crearea condițiilor optime pentru activitatea de întreprinzător;

f) respectarea intereselor utilizatorilor finali.

(3) În acest scop, organul central de specialitate:

a) elaborează proiecte de acte normative în domeniul vizat și oferă suport privind implementarea actelor respective;

b) asigură planificarea spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală, în limitele atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege;

c) elaborează, coordonează implementarea și monitorizarea politicilor privind gestionarea domeniului de nivel superior .md;

d) colaborează cu organismele internaționale de specialitate și cu organele similare din alte state;

e) reprezintă Guvernul în organizațiile internaționale, în conformitate cu împuternicirile delegate;

f) coordonează activitatea internațională în domeniul comunicațiilor electronice;

g) utilizează posibilitățile de efectuare a sondajelor;

h) promovează serviciul universal;

i) aprobă Planul național de numerotare;

[Lit.j) alin.(3) art.7 abrogată prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Lit.k)(i) alin.(3) art.7 abrogată prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Lit.l)(j) alin.(3) art.7 abrogată prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

[Art.7 modificat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art.7 modificat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

[Art.7 modificat prin Legea nr.156 din 09.06.2022, în vigoare 01.07.2022]

[Art.7 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.79 din 24.05.2018](#), în vigoare 15.06.2018]

Art.8. – (1) Autoritatea care reglementează activitatea în domeniul comunicațiilor electronice și al tehnologiei informației asigură implementarea strategiilor de dezvoltare a domeniilor menționate și supraveghează respectarea legislației în domeniul comunicațiilor electronice de către furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice este Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, denumită în continuare *Agenție*.

(2) Agenția este o autoritate publică centrală de reglementare a pieței serviciilor în domeniul comunicațiilor electronice și al tehnologiei informației, creată în temeiul prezentei legi, care își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare, are statut de persoană juridică cu buget autonom, fiind independentă de furnizorii de rețele și/sau servicii, de producătorii de echipamente de comunicații electronice, precum și de Guvern (cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(7) al prezentului articol, la art.9 alin.(1) lit.d) și la art.11 alin.(3), (4) și (6).

(3) Agenția își execută atribuțiile de reglementare în scopul implementării strategiei de dezvoltare a comunicațiilor electronice, al asigurării furnizării serviciului universal, al interconectării și interoperabilității rețelelor de comunicații electronice, al promovării concurenței și al protecției utilizatorului.

(4) Prin reglementările sale, Agenția promovează concurența în furnizarea rețelelor, a infrastructurii asociate și a serviciilor de comunicații electronice, acționând în special pe următoarele direcții:

a) instituirea măsurilor necesare pentru ca utilizatorii, inclusiv cei cu dizabilități sau nevoi speciale, să beneficieze de posibilitatea de a alege servicii, prețuri și calitate;

b) prevenirea acțiunilor ce au ca obiect sau pot avea ca efect distorsionarea sau restrângerea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice;

c) încurajarea investițiilor eficiente în infrastructură și promovarea inovației;

d) susținerea utilizării eficiente și asigurarea managementului rațional al resurselor limitate.

(5) Agenția contribuie la dezvoltarea pieței interne a comunicațiilor electronice, în special prin:

a) înlăturarea barierelor în calea furnizării serviciilor și/sau rețelelor de comunicații electronice și a infrastructurii asociate;

b) respectarea principiului nediscriminării în tratarea furnizorilor de rețele și servicii de comunicații

electronice;

c) asigurarea evaluării conformității și certificării produselor conform domeniului de acreditare, prin derogare de la prevederile [Legii nr.424/2004](#) privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător.

(6) Agenția promovează interesele utilizatorilor finali prin:

a) sporirea nivelului de protecție a utilizatorilor finali în relațiile cu furnizorii, în special prin asigurarea existenței unei proceduri de soluționare a litigiilor de către un organ independent de părțile implicate în litigiu;

b) contribuirea la ridicarea nivelului de protecție a datelor cu caracter personal;

c) furnizarea de informații clare, în special prin impunerea transparenței tarifelor și a condițiilor de utilizare a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului;

d) concentrarea eforturilor asupra satisfacerii necesităților păturilor socialmente vulnerabile, în special ale persoanelor cu dizabilități;

e) menținerea de către furnizori a securității și integrității rețelelor publice de comunicații electronice;

f) garantarea accesului tuturor utilizatorilor finali de pe teritoriul Republicii Moldova la serviciul universal.

(7) Agenția își exercită funcțiile și atribuțiile în baza regulamentului său, elaborat în conformitate cu prezenta lege și aprobat de Guvern.

(8) Acțiunile întreprinse de Agenție trebuie să fie proporționale cu obiectivele specificate în prezentul articol.

(9) Pentru îndeplinirea sarcinilor de reglementare prevăzute de prezenta lege, în special a celor menite să asigure o concurență efectivă, Agenția va asigura neutralitatea reglementărilor sale din punctul de vedere al tehnologiei aplicate.

(10) Agenția are obligația de a oferi cu titlu gratuit suportul tehnic în domeniul frecvențelor radio necesar instituțiilor responsabile de asigurarea securității statului, apărare și ordine publică, pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de legile speciale ale acestora.

[Art.8 completat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art.8 completat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

Art.9. – (1) Agenția efectuează reglementarea comunicațiilor electronice prin:

a) asigurarea, în limitele competențelor sale, cu documente de reglementare și cu standarde tehnice, în condițiile legii și conform strategiei de dezvoltare a comunicațiilor electronice;

b) implementarea regimului de autorizare generală, stabilit prin prezenta lege;

c) reglementarea tarifelor și prețurilor aplicate în cadrul rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, în conformitate cu prevederile prezentei legi;

d) aprobarea, cu consultarea Guvernului, a tarifelor pentru serviciile de comunicații electronice accesibile publicului furnizate utilizatorilor finali persoane fizice de către furnizorii cu putere semnificativă pe piața de telefonie fixă relevantă;

e) elaborarea, cu consultarea prealabilă a autorității pentru protecția concurenței, a metodologiei de stabilire a prețurilor sau tarifelor pentru serviciile de telefonie fixă, furnizate utilizatorilor finali de către furnizorii cu putere semnificativă pe piața relevantă, și publicarea acesteia;

f) monitorizarea aplicării prevederilor legislației din domeniul comunicațiilor electronice și întreprinderea acțiunilor pentru prevenirea și înlăturarea nerespectării acestor prevederi;

g) stabilirea principiilor și regulilor de interconectare a rețelelor și de acces la rețele și/sau servicii;

h) elaborarea și managementul Planului național de numerotare, reglementarea, gestionarea și atribuirea contra plată și în baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale a resurselor de numerotare;

i) reglementarea și monitorizarea gestionării domeniului de nivel superior **.md**;

j) elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la gestionarea domeniului de nivel superior **.md**;

k) asigurarea, în limitele posibilităților tehnice, a condițiilor egale de acces la rețelele de comunicații electronice și infrastructura asociată pentru toți utilizatorii, precum și garantarea accesului liber la transmiterea informațiilor prin rețelele de comunicații electronice publice, indiferent de tipul lor de proprietate;

l) identificarea piețelor relevante și elaborarea reglementărilor pentru efectuarea analizelor de piață;

m) efectuarea analizelor de piață în situațiile în care acestea sînt obligatorii, potrivit legii;

n) desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piața relevantă;

o) punerea în sarcina furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piața relevantă a unor cerințe obligatorii ce țin de asigurarea interconectării rețelelor și accesului la rețelele și/sau serviciile de comunicații electronice sau de protecția utilizatorilor;

p) controlul îndeplinirii obligațiilor *ex ante* impuse furnizorilor de rețele de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piața relevantă;

q) crearea și gestionarea fondului serviciului universal;

r) controlul îndeplinirii obligațiilor impuse furnizorilor de serviciu universal;

s) soluționarea litigiilor dintre furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, în scopul asigurării concurenței loiale și a protecției utilizatorilor pe piețele acestor servicii;

t) soluționarea litigiilor dintre furnizorii de servicii de comunicații electronice și utilizatorii finali;

u) monitorizarea și controlul calității serviciilor de comunicații electronice, al corespunderii acestora condițiilor autorizării generale sau licenței; controlul respectării condițiilor autorizării generale sau licenței, prevederilor legilor, ale altor acte normative și ale reglementărilor privind activitatea din domeniul comunicațiilor electronice;

[Lit.u)(s) alin.(1) art.9 modificată prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

u¹) controlul mijloacelor radioelectronice ce emit unde electromagnetice și sînt preconizate pentru scopuri civile;

[Lit.u¹)(s¹) alin.(1) art.9 introdusă prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

u²) controlul conformității echipamentelor de comunicații electronice plasate pe piața internă și/sau puse în funcțiune cu cerințele esențiale stabilite în reglementările tehnice aplicabile;

[Lit.u²)(s²) alin.(1) art.9 introdusă prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

v) aplicarea sancțiunilor contravenționale, în limitele competențelor sale, conform legislației în vigoare;

w) adoptarea deciziilor în chestiuni ce țin de competența sa;

x) utilizarea posibilităților de efectuare a sondajelor;

y) elaborarea și aprobarea reglementărilor interne.

(2) În vederea executării prevederilor prezentei legi, Agenția colaborează cu organul central de specialitate, cu Consiliul Concurenței, cu organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal și cu alte autorități publice, inclusiv prin furnizarea reciprocă a informațiilor necesare aplicării prevederilor legislației privind comunicațiile electronice, ale legislației în domeniul concurenței și ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal, asigurînd confidențialitatea informațiilor furnizate. Colaborarea dintre Agenție și autoritățile menționate se efectuează conform delimitării de funcții și atribuții prevăzute de lege.

Art.10. – (1) Agenția, în limitele competențelor sale, are dreptul:

a) să elaboreze și să aprobe reglementări în condițiile legii și conform strategiei de dezvoltare a comunicațiilor electronice;

b) să exercite monitorizarea și controlul asupra activității participanților la piața serviciilor de comunicații electronice și asupra modului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor prin:

– monitorizarea și controlul respectării obligațiilor impuse furnizorilor de rețele publice de

comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului prin condițiile de autorizare generală, a obligațiilor *ex ante* impuse furnizorilor desemnați cu putere semnificativă pe una sau mai multe dintre piețele relevante, în conformitate cu reglementările specifice ce țin de activitatea lor;

- supravegherea și controlul respectării condițiilor (obligațiilor) cuprinse în licențele de utilizare a resurselor de spectru radio, de utilizare a resurselor de numerotare, în permisele tehnice, precum și a reglementărilor din domeniul utilizării acestor resurse limitate;

- monitorizarea și controlul calității serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, a tehnologiei informației și a serviciilor ce se supun reglementărilor sale;

c) să elibereze, să suspende, să retragă, parțial sau total, licențele, să elaboreze, să modifice condițiile speciale de licență, să efectueze controlul respectării acestora; să acorde, să suspende ori să retragă, parțial sau total, drepturile de furnizare a rețelelor publice de comunicații electronice sau a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului și să efectueze controlul respectării condițiilor autorizării generale conform legislației în vigoare;

d) să elibereze certificate de examinare pentru serviciul de radioamator în conformitate cu Regulamentul de radiocomunicații pentru serviciul de amator din Republica Moldova, elaborat și aprobat de organul central de specialitate;

e) să aibă acces la documentele ce țin de activități din domeniul comunicațiilor electronice, practicate conform autorizării generale sau licenței, inclusiv la informația ce prezintă secret comercial, asigurând confidențialitatea acestora, în condițiile legii;

f) să solicite și să obțină de la furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice informațiile necesare, inclusiv date statistice, copii, extrase din documente, asigurând, după caz, confidențialitatea lor, în special pentru:

- verificarea de la caz la caz a respectării condițiilor de autorizare generală, de licență și a altor reglementări;

- elaborarea rapoartelor statistice trimestriale și anuale;

- verificarea sistematică sau de la caz la caz a respectării condiției privind contribuția financiară la fondul serviciului universal, a situației privind achitarea taxelor pentru eliberarea licențelor al căror număr este limitat, privind achitarea plăților de reglementare și monitorizare și privind respectarea obligațiilor de acces, interconectare și serviciu universal;

- verificarea de la caz la caz a respectării prevederilor actelor normative în cazul depunerii unei petiții, al apariției unor motive speciale și justificate sau al efectuării unei investigații pentru evaluarea cererii de acordare a licenței;

- efectuarea analizei de piață;

g) să ceară furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice executarea deciziilor sale;

h) să aplice sancțiuni contravenționale, în limitele competențelor sale, conform legislației în vigoare;

i) să sesizeze instanțele de judecată în vederea soluționării litigiilor;

j) să efectueze controlul calității serviciilor de comunicații electronice, al respectării condițiilor autorizării generale, licenței, prevederilor actelor normative privind activitatea din domeniul comunicațiilor electronice.

[Lit.j)(i) alin.(1) art.10 modificată prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(2) Solicitarea informațiilor și documentelor din partea Agenției trebuie să fie justificată și proporționată cu sarcinile ce îi revin conform prezentei legi.

(3) Pentru efectuarea controalelor planificate și inopinate, specialiștii Agenției sînt împuterniciți prin delegații de control, semnate de directorul Agenției sau de unul dintre directorii adjuncți. La efectuarea controlului, specialiștii Agenției au acces liber în încăperile și pe teritoriul furnizorilor de rețele și/sau servicii, precum și la documentația și informația acestora, și au dreptul să întreprindă măsuri de conservare a documentației și informației în modul și în condițiile stabilite de lege. Procedura de control și alte acțiuni ce țin de aceasta sînt stabilite într-un regulament elaborat și aprobat de Agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

[Alin.(3) art.10 modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(3¹) Drepturile prevăzute la alin.(1) lit.c) se exercită cu respectarea procedurii de contestare, precum și în limitele și modul stabilite în [Legea nr.131/2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

[Alin.(3¹) art.10 introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(4) În caz de necesitate, organele afacerilor interne acordă specialiștilor Agenției asistența necesară în exercitarea atribuțiilor ce le revin.

(5) Agenția participă la lucrările organismelor internaționale de specialitate și de reglementare, colaborează și se reprezintă în instituții și organizații internaționale din domeniul comunicațiilor electronice, conlucrează cu autorități similare din alte state, inclusiv prin încheierea unor acorduri bilaterale de colaborare, schimb de experiență și informație de specialitate.

Art.11. – (1) Agenția este condusă de un Consiliu de administrație, constituit din președintele consiliului care este și directorul Agenției, numit în continuare *director*, și doi membri ai consiliului – directori adjuncți ai Agenției, numiți în continuare *directori adjuncți*.

(2) Deciziile Consiliului de administrație se adoptă cu o majoritate de voturi. Fiecare membru al Consiliului de administrație deține un vot.

(3) Directorul și directorii adjuncți sînt desemnați de către Guvern pentru un termen de 4 ani.

(4) În cazul apariției, din diferite motive, a unui loc vacant de director sau de director adjunct, Guvernul, în termen de o lună, desemnează un nou director sau director adjunct. Nici unul dintre membrii Consiliului de administrație nu poate deține funcția mai mult de 8 ani.

(5) Directorul, directorii adjuncți și angajații Agenției trebuie să fie cetățeni ai Republicii Moldova, să aibă studii superioare, să posede calificare profesională superioară și experiență de muncă în domeniul comunicațiilor electronice. Nu pot fi numiți în funcțiile de director și director adjunct al Agenției persoanele în privința cărora există interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate.

(6) Directorul și directorii adjuncți pot fi eliberați din funcții de către Guvern în cazul:

- a) demisiei;
- b) îndeplinirii necorespunzătoare, în mod sistematic, a atribuțiilor acordate prin lege, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv;
- c) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;
- d) imposibilității exercitării funcției din motive de sănătate;
- e) alegerii sau desemnării în altă funcție;
- f) incompatibilității stabilite prin actul de constatare rămas definitiv;
- g) stabilirii, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;
- h) nedeunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune în condițiile art.27 alin.(8) din [Legea nr.132 din 17 iunie 2016](#) cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
- i) dispunerii de către instanța de judecată, prin hotărîre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;
- j) condamnării la privațiune de libertate prin hotărîre definitivă a instanței de judecată;
- k) altor situații prevăzute de lege.

(7) Decizia de eliberare din funcție a directorului sau, după caz, a directorilor adjuncți se face publică la momentul emiterii acesteia. Persoana eliberată în temeiul alin.(6) lit.b) trebuie să primească o expunere în scris a motivelor de eliberare din funcție și are dreptul de a solicita publicarea acesteia.

(8) Directorul angajează prin concurs personalul Agenției.

(9) Structura organizatorică, statele de personal, remunerarea personalului și bugetul Agenției se aprobă de către Consiliul de administrație al Agenției.

(10) Directorul și directorii adjuncți nu sînt în drept să dețină funcții, acțiuni și/sau părți sociale, să

aibă câștiguri materiale ori financiare sau să intervină pentru angajarea unei persoane, sau să negocieze angajarea sa după expirarea termenului de aflare în funcție la întreprinderile a căror activitate este reglementată de Agenție.

(11) Anual, pînă în data de 30 aprilie, Agenția publică raportul privind activitatea sa în vederea implementării strategiei de dezvoltare a comunicațiilor electronice și a reglementărilor sale, precum și anuarul statistic privind dezvoltarea comunicațiilor electronice în Republica Moldova în anul precedent.

[Art.11 modificat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

[Art.11 completat prin [Legea nr.74 din 26.04.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

Art.12. – (1) Anual, pînă în data de 15 noiembrie, Agenția își formează bugetul pentru anul următor din:

- a) plățile de reglementare și monitorizare;
- b) plățile pentru utilizarea resurselor de numerotare atribuite;
- b¹) plățile pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio;
- c) alte surse financiare prevăzute de lege.

(2) Bugetul Agenției se aprobă de către Consiliul său de administrație în limita necesității asigurării unei activități conforme și a independenței financiare a Agenției. Executarea bugetului va fi verificată printr-un audit independent, al cărui raport va fi prezentat Guvernului.

(3) Agenția stabilește cuantumul plăților de reglementare și monitorizare pentru anul următor la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității sale conform prezentei legi. Cuantumul plăților de reglementare și monitorizare se stabilește în baza estimării volumului veniturilor provenite din activitățile din domeniul comunicațiilor electronice, în mărime de pînă la 0,3 la sută din volumul venitului estimat.

(4) Anual, pînă în data de 1 noiembrie, Agenția publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova decizia privind cuantumul plăților de reglementare și monitorizare stabilit pentru anul următor.

(5) Plățile de reglementare și monitorizare, precum și plățile pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio se transferă de către furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice în contul curent al Agenției trimestrial/anual, pînă la data de 15 a lunii imediat următoare trimestrului/anului de gestiune. Agenția deține dreptul exclusiv de a utiliza mijloacele de pe contul său. Mijloacele neutilizate în anul financiar curent se transferă în bugetul anului următor. Dacă, în cursul anului financiar curent, se formează un deficit de mijloace bănești, Agenția are dreptul să-l compenseze din contul bugetului anului următor, corectînd corespunzător cuantumul plăților de reglementare și monitorizare. Pentru cheltuielile curente ce nu pot fi acoperite din plățile de reglementare și monitorizare colectate, Agenția are dreptul să contracteze împrumuturi bancare la dobînzii rezonabile. Agenția rambursează împrumuturile din mijloacele obținute de la plățile de reglementare și monitorizare colectate ulterior.

(6) Furnizorii care, împreună cu alți furnizori din același grup de întreprinderi, înregistrează un volum de venituri cumulativ mai mic decît cel stabilit anual prin decizia prevăzută la alin.(4) nu au obligația de achitare a plăților de reglementare și monitorizare pentru anul următor.

(7) Anual, pînă în data de 31 martie, Agenția prezintă Guvernului un raport financiar, care se publică în presa centrală.

[Art.12 completat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 01.01.2024]

[Art.12 completat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

Art.13. – (1) În scopul protecției utilizatorilor, Agenția întreprinde următoarele acțiuni:

- a) elaborează reglementări privind asigurarea protecției utilizatorilor;
- b) examinează și soluționează petițiile utilizatorilor;
- c) colaborează cu organizațiile ce reprezintă interesele utilizatorilor;
- d) furnizează organizațiilor ce apără interesele utilizatorilor, precum și utilizatorilor informația necesară referitoare la activitatea furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului, exceptînd cazurile în care această informație este confidențială.

(2) Utilizatorii pot solicita sprijinul Agenției în vederea soluționării unor probleme ce țin de competența acesteia. Agenția examinează cererile menționate și le soluționează în limitele competențelor sale.

Art.14. – (1) Transparența activității și a deciziilor Agenției este asigurată de către Consiliul său de administrație, care, în acest scop:

a) face publice ședințele Consiliului de administrație;

b) anunță din timp toate părțile interesate asupra ordinii de zi a ședinței Consiliului de administrație, asigurându-le, atât lor cât și publicului larg, accesul liber la examinarea chestiunilor incluse pe ordinea de zi, cu excepția celor cu caracter confidențial, dar, și în acest caz, deciziile ședinței sînt accesibile oricărei persoane interesate.

(2) În cazul în care Consiliul de administrație intenționează să adopte acte de reglementare ce pot avea impact asupra piețelor relevante și asupra furnizării serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, Agenția are obligația să respecte procedura de consultare publică, plasînd pe pagina sa web oficială proiectul actului de reglementare, și, la solicitarea părților interesate, să le expedieze documentul prin poșta electronică. Proiectul va fi comunicat publicului larg cu cel puțin 30 de zile înainte de data aprobării. Pentru prezentarea obiecțiilor și propunerilor se stabilește un termen de cel puțin 15 zile lucrătoare, iar pentru discutarea lor – un termen similar. Consultările publice trebuie să cuprindă atât prezentarea comentariilor la proiectele de acte ale Agenției, cât și discutarea acestor comentarii cu părțile ce le-au prezentat. Procedura de consultare publică trebuie să fie inerentă examinării oricăror probleme ce afectează sau pot afecta interesele oricărui furnizor.

(3) Toate persoanele care au solicitat înscrierea adresei lor de poștă electronică pe lista de corespondență special constituită de Agenție vor fi informate referitor la începerea consultării cel tîrziu la data publicării documentului.

(4) În cazul în care Consiliul de administrație consideră că există o nevoie urgentă de acțiuni pentru protecția concurenței sau pentru protecția utilizatorilor, termenul de 30 de zile prevăzut la alin.(2) poate fi redus, dar nu va fi mai mic de 10 zile lucrătoare.

(5) Agenția va face accesibile pentru public rezultatele consultării, inclusiv motivele pentru care a respins obiecțiile sau propunerile prezentate de părțile interesate, cu excepția cazurilor în care informația este confidențială.

(6) În cazul în care litigiile dintre furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice nu pot fi soluționate de către aceștia de sine stătător, ele sînt examinate de Agenție în limitele competențelor sale, care, la sesizarea oricăreia dintre părți, va adopta o decizie obligatorie în vederea soluționării litigiului, decizie care constituie un act administrativ și care poate fi atacată în contencios administrativ. Orice obligații impuse unei părți de către Agenție pentru soluționarea unui litigiu trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi. Decizia se va emite de către Agenție în termen de o lună de la data sesizării. Acest termen poate fi prelungit cu cel mult o lună, fapt despre care urmează a fi informate părțile implicate în litigiu.

(7) Agenția, în termen de 3 zile de la data adoptării deciziei, expediază spre executare părților implicate în litigiu decizia asupra litigiului, cu expunerea motivelor pe care se întemeiază aceasta.

(8) Deciziile și reglementările Agenției pot fi atacate în instanța de judecată competentă.

(9) Deciziile Agenției care prezintă interes public, precum și lista licențelor eliberate de ea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Capitolul III

REȚELELE ȘI SERVICIILE DE COMUNICAȚII ELECTRONICE

Art.15. – (1) Rețelele de comunicații electronice se creează în scopul furnizării serviciilor de comunicații electronice, satisfacerii necesităților publice și private în domeniul comunicațiilor electronice, prin intermediul sistemelor tehnice care trebuie să corespundă anumitor cerințe tehnice și de calitate.

(2) La construirea clădirilor administrative, locuințelor și a altor edificii, rețelele interioare de distribuire a comunicațiilor electronice se proiectează și se instalează de către proprietarul imobilului.

(3) La construirea (reconstruirea) clădirilor, drumurilor, podurilor și altor construcții, lucrările de instalare, de înlocuire sau de mutare a oricăror elemente ale rețelelor de comunicații electronice se execută de către proprietarul imobilelor menționate, cu acordul prealabil al proprietarului rețelelor de comunicații electronice.

Art.16. – (1) Importul echipamentelor de comunicații electronice se efectuează în baza unui contract de livrare, în care se indică obligatoriu cerințele reglementărilor tehnice aplicabile.

(2) Echipamentele de comunicații electronice se pun la dispoziție pe piață numai dacă sînt conforme cu cerințele esențiale ale reglementărilor tehnice aplicabile și sînt însoțite de declarații de conformitate emise în baza rezultatelor evaluării conformității pe propria răspundere de către producător, reprezentantul său autorizat ori importator în temeiul documentației tehnice a producătorului, prin care se atestă conformitatea produselor. În cazul lipsei declarației de conformitate, produsele importate sînt supuse evaluării conformității, potrivit procedurilor aplicate produselor, în baza reglementărilor tehnice naționale aplicabile. Echipamentele de comunicații electronice trebuie să fie marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile.

(3) Se interzic punerea la dispoziție pe piață și utilizarea echipamentelor de comunicații electronice care nu corespund cerințelor esențiale, nu sînt însoțite de documentația tehnică și de declarația de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în conformitate cu [Legea nr.235/2011](#) privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității sau care nu sînt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile.

(4) Toate echipamentele destinate consumatorilor pentru recepționarea semnalelor convenționale digitale de televiziune (difuzarea terestră, prin cablu, satelit sau IP, care este destinată în principal recepției fixe), care sînt comercializate, închiriate sau puse la dispoziție în oricare alt mod și care pot decoda semnalele digitale de televiziune, trebuie să permită:

a) decodarea acestor semnale conform unui algoritm de codare, elaborat și administrat de o organizație internațională de standardizare recunoscută;

b) reproducerea semnalelor care au fost transmise liber, cu condiția ca, în cazul în care acest echipament este închiriat, cel căruia i-a fost închiriat echipamentul să respecte contractul de închiriere aplicabil.

Art.17. – (1) Rețelele de comunicații electronice sînt protejate în condițiile legii.

(2) Pentru liniile de cablu, elementele de suport ale liniilor de comunicații electronice și instalațiile de comunicații electronice se stabilește o zonă de protecție în formă de fîșii de teren de-a lungul liniilor și instalațiilor de comunicații electronice, a căror lățime este de 2 m de ambele părți.

(3) În zonele de păduri și în spațiile verzi, pentru liniile de comunicații electronice, pe piloni se asigură crearea fîșiiilor de demarcație, cu o lățime de cel puțin 2 m de ambele părți, de la firele marginale pînă la coroana arborilor.

(4) În zona de protecție a liniilor de cablu, a elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice, proprietarii funciari sau alte persoane pot executa lucrări de construcție, terasament, sădire a plantațiilor multianuale ori alte lucrări ce pot cauza daune rețelelor de comunicații electronice numai în baza unui acord cu proprietarul liniilor de cablu, al elementelor de suport ale liniilor sau al instalațiilor de comunicații electronice.

(5) Lucrările de construcție, terasament, sădire a plantațiilor multianuale și alte lucrări care pot cauza daune rețelelor de comunicații speciale în zona de protecție a liniilor de cablu, elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice ce aparțin acestor rețele se efectuează numai cu acordul administratorului rețelelor.

(6) Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și efectuarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice se aprobă de către Guvern.

(7) Beneficiarii proiectelor de linii de cablu și radioreleu terestre, din momentul proiectării acestora, vor înregistra traseele liniilor la autoritățile administrației publice locale, ale căror teritorii sînt intersectate de aceste linii, pentru a fi protejate de prejudicii în legătură cu executarea noilor construcții în zona de

acțiune a acestora.

(8) Rețelele de comunicații electronice sînt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.

(9) Activitățile din domeniul comunicațiilor electronice în zona de frontieră, la intersecția liniei frontierei de stat pe uscat sau pe apele de frontieră se efectuează în conformitate cu regulamentul corespunzător, elaborat de organul central de specialitate și aprobat de Guvern.

[Art. 17¹ abrogat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art. 17¹ introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Art.18. – (1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice beneficiază de dreptul de acces pe proprietăți, inclusiv de utilizare partajată a infrastructurii fizice, în condițiile [Legii nr.28/2016](#) privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

(2) Se interzice crearea și operarea rețelelor de comunicații electronice susceptibile să cauzeze prejudicii sănătății oamenilor care locuiesc în zona de impact negativ al acestor rețele.

(3) Se permite crearea și operarea de rețele de comunicații electronice pe teritoriul ariilor naturale protejate de stat (rezervații naturale) numai dacă activitățile planificate au fost supuse în prealabil evaluării impactului asupra mediului și/sau, după caz, evaluării biodiversității în conformitate cu [Legea nr.86/2014](#) privind evaluarea impactului asupra mediului.

(4) Instalarea rețelelor de comunicații electronice pe orice proprietate nu modifică dreptul de proprietate asupra rețelelor de comunicații electronice, nici dreptul asupra proprietății pe care sînt instalate.

(5) Modul de executare a lucrărilor și de utilizare a terenurilor și a altor bunuri imobile se stabilește de către furnizorul de rețele de comunicații electronice sau, după caz, de către antreprenorul care execută lucrările de comun acord și pe bază de contract încheiat cu proprietarul terenului ori al unui alt bun imobil. Dreptul de acces al furnizorului la rețelele sale de comunicații electronice va fi opozabil, în temeiul prezentei legi, și persoanelor care vor deveni ulterior proprietari ai terenurilor sau ai altor bunuri imobile pe care sînt instalate rețelele respective. Executorul lucrărilor își asumă responsabilitatea pentru amenajarea aspectului exterior al terenurilor, construcțiilor, obiectivelor și traseelor, precum și pentru recuperarea echivalentă a prejudiciilor cauzate în procesul instalării rețelelor de comunicații electronice.

(6) Pretențiile privind nerespectarea prevederilor contractuale sau recuperarea prejudiciilor sînt înaintate spre soluționare instanței de judecată în termen de cel mult un an de la data finalizării lucrărilor.

(7) În cazul necesității de a lichida consecințele avariilor la rețelele de comunicații electronice sau al executării unor lucrări de urgență, deținătorul de terenuri sau de alte bunuri imobile va permite accesul imediat al reprezentanților furnizorului la rețelele de comunicații electronice. În caz de refuz al deținătorului de terenuri sau de alte bunuri imobile, accesul furnizorului la rețele se va efectua în baza autorizației emise de autoritățile administrației publice locale.

[Art. 18 modificat prin Legea nr.369 din 30.11.2023, în vigoare 21.12.2023]

Art.19. – (1) Furnizarea rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice se efectuează în baza autorizării generale și, după caz, a licenței, prevăzute de prezenta lege.

(2) Furnizorii de rețele publice de telefonie și/sau servicii de telefonie accesibile publicului sînt obligați să furnizeze rețele și/sau servicii în conformitate cu reglementările corespunzătoare și poartă răspundere în fața utilizatorilor potrivit raporturilor contractuale.

(3) Rețelele și/sau serviciile de comunicații electronice vor fi furnizate în condiții de concurență, conform legii.

(4) Rețelele publice de comunicații electronice create pentru distribuția serviciilor de televiziune digitală trebuie să poată furniza servicii și programe de televiziune în format mare. Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care primesc și redistribuie servicii sau programe de televiziune în format mare păstrează, la redistribuire, formatul mare.

Art.20. – (1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului au următoarele drepturi:

a) să furnizeze rețele și/sau servicii de comunicații electronice în baza autorizării generale și, după caz, a licenței corespunzătoare, cu respectarea condițiilor acestora;

b) să stabilească tarifele pentru serviciile de comunicații electronice în conformitate cu legislația în vigoare;

c) să stabilească procedura și termenele de efectuare a plăților pentru serviciile de comunicații electronice;

d) să suspende sau să înceteze furnizarea serviciilor de comunicații electronice dacă utilizatorii finali nu-și respectă obligațiile specificate în contractele încheiate privind furnizarea serviciilor;

e) să suspende conexiunea abonatului sau utilizatorului, cu informarea acestuia despre motivele suspendării și cu formularea recomandărilor privind soluționarea problemei, în cazul în care conexiunea este utilizată pentru activități ilicite în domeniul comunicațiilor electronice și/sau tehnologiei informației – până la înlăturarea cauzelor care au condus la suspendare.

(1¹) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv furnizorii de servicii de acces la Internet, au dreptul de a furniza servicii, altele decât serviciile de acces la Internet, care sunt optimizate pentru un anumit conținut, anumite aplicații sau servicii ori pentru o combinație a acestora – în cazul în care optimizarea respectivă este necesară pentru a satisface cerințele față de conținut, aplicații sau servicii pentru un anumit nivel al calității.

(1²) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv furnizorii de servicii de acces la Internet, pot furniza sau pot facilita furnizarea serviciilor indicate la alin.(1¹) numai în cazul în care capacitatea de transmisie a rețelei utilizate este suficientă pentru a le oferi suplimentar la serviciile de acces la Internet furnizate. Serviciile menționate la alin.(1¹) nu pot fi utilizate sau furnizate ca înlocuitor pentru serviciile de acces la Internet și nu trebuie să afecteze disponibilitatea și calitatea serviciilor de acces la Internet pentru utilizatorii finali. Faptul că serviciile respective au potențialul de a oferi inclusiv acces la Internet nu este suficient ca acestea să fie considerate ca înlocuitor al serviciilor de acces la Internet, cu condiția că furnizarea acestui tip de acces la Internet de către furnizor respectă art.20 alin.(2¹)–(2⁴) și art.64 alin.(2¹) și (2²).

(1³) În rețelele mobile, calitatea serviciilor de acces la Internet pentru utilizatorii finali nu se consideră că a fost afectată în cazul în care impactul negativ cumulat al serviciilor, altele decât serviciile de acces la Internet, este inevitabil, minim și de scurtă durată.

(2) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului au obligația să asigure:

a) accesul necondiționat al tuturor utilizatorilor la serviciile corespunzătoare dacă aceștia se află în zona de activitate corespunzătoare și dacă furnizorul dispune de echipamente autorizate de către Agenție;

b) calitatea serviciilor furnizate;

c) conexiunea cu alte rețele de comunicații electronice, în condițiile prezentei legi;

d) securitatea personalului care exploatează rețelele de comunicații electronice;

e) întreprinderea acțiunilor tehnice și organizatorice corespunzătoare în vederea asigurării securității serviciilor și protecției datelor personale ale utilizatorilor;

f) oferirea prioritara a canalelor de comunicații electronice pentru nevoile rețelelor de comunicații speciale și întreprinderea unor acțiuni urgente pentru restabilirea canalelor în caz de defectare;

g) oferirea informațiilor solicitate de Agenție în termenele și la nivelul de detaliere indicate de Agenție, în condițiile legii;

h) blocarea temporară, în condițiile legii, a posibilității de ascundere a identității liniei apelante la solicitarea scrisă a abonatului privind depistarea sursei unor apeluri malițioase sau indecente, aplicând proceduri transparente; stocarea și punerea la dispoziția solicitantului, în condițiile legii, a datelor care permit identificarea abonatului apelant;

i) anularea sau blocarea temporară, în absența acordului abonatului sau utilizatorului apelant, a posibilității de ascundere a identității liniei apelante, aplicînd proceduri transparente la procesarea datelor de localizare pentru fiecare linie în parte, pentru ca organizațiile de urgență (organele locale de poliție, pompierii, serviciul gaze și asistența medicală de urgență sau, după caz, organizațiile medicale care asigură asistența populației pe plan local, precum și alte organizații similare care oferă asistență populației în cazuri de urgență) și organele de drept să răspundă la asemenea apeluri;

j) suspendarea conexiunii abonatului sau utilizatorului, cu informarea acestuia despre motivele suspendării, în cazul în care se constată utilizarea de către acesta a echipamentului terminal neconform cu cerințele esențiale ale reglementărilor tehnice aplicabile sau care produce interferențe – pînă la înlocuirea echipamentului terminal de către abonat, pe cont propriu.

(2¹) Furnizorii de servicii de acces la Internet au obligația să proceseze întreg traficul în mod egal, atunci când furnizează servicii de acces la Internet, fără discriminări, restricții sau imixțiuni și indiferent de expeditor, de destinatar, de conținutul accesat sau distribuit, de aplicațiile sau serviciile utilizate ori furnizate și de echipamentul terminal utilizat.

(2²) Prevederile alin.(2¹) nu împiedică punerea în aplicare de către furnizorii de servicii de acces la Internet a unor măsuri rezonabile de gestionare a traficului. Pentru a fi considerate rezonabile, măsurile respective trebuie să fie transparente, nediscriminatorii și proporționale, precum și să nu aibă la bază considerații comerciale, fiind bazate pe cerințele tehnice de calitate a serviciului ale unor anumite categorii de trafic care, în mod obiectiv, sunt diferite. Măsurile rezonabile de gestionare a traficului nu includ monitorizarea conținutului specific și nu sunt menținute în vigoare mai mult decît este necesar conform scopului aplicării acestora.

(2³) Furnizorii de servicii de acces la Internet au obligația să nu aplice măsuri de gestionare a traficului care excedează măsurile prevăzute la alin.(2²) și, în special, să nu blocheze, să nu încetinească, să nu modifice, să nu restricționeze, să nu interfereze, să nu altereze și să proceseze fără discriminări un anumit conținut, anumite aplicații sau servicii ori anumite categorii ale acestora, cu excepția cazurilor în care acest lucru este necesar și numai atît timp cît este necesar, pentru:

a) a respecta legislația în vigoare sau măsurile menite să pună în aplicare legislația în vigoare, inclusiv hotărârile judecătorești sau actele autorităților publice competente;

b) a menține integritatea și securitatea rețelei, a serviciilor furnizate prin intermediul rețelei respective și a echipamentelor terminale ale utilizatorilor finali;

c) a evita congestionarea iminentă a rețelei și/sau a atenua efectele congestionării temporare ori excepționale a rețelei, cu condiția că categoriile echivalente de trafic sunt gestionate în mod egal.

(2⁴) Măsurile de gestionare a traficului pot să implice prelucrarea datelor cu caracter personal numai dacă prelucrarea acestora este necesară și proporțională pentru a atinge obiectivele prevăzute la alin.(2²) și/sau alin.(2³). Prelucrarea respectivă a datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu legislația cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal. Măsurile de gestionare a traficului trebuie să respecte prevederile capitolului IX.

(2⁵) Congestionarea temporară se referă la situații specifice de scurtă durată, în care o creștere bruscă a numărului de utilizatori în plus față de utilizatorii obișnuiți sau o creștere bruscă a cererii pentru anumite conținuturi, aplicații sau servicii poate depăși capacitatea de transmisie a unor elemente ale rețelei și poate face restul rețelei mai puțin reactivă, cu condiția că o astfel de congestionare să nu se repete atît de frecvent sau pe perioade atît de îndelungate, încît o lărgire a capacității de transmisie să fie justificată din punct de vedere economic.

(2⁶) Congestionarea excepțională se referă la situații imprevizibile și inevitabile, în care congestionarea poate fi provocată de o defecțiune tehnică, precum o întrerupere a serviciului datorată defectării cablurilor sau a altor elemente de infrastructură, de schimbările neașteptate în rutarea traficului ori de creșterea semnificativă a traficului din rețea ca urmare a unei urgențe sau a altor circumstanțe care nu depind de furnizorul de servicii de acces la Internet.

(3) Furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, indiferent de tipul de proprietate, sînt obligați:

a) să prezinte, în condițiile legii, organelor împuternicite care exercită activitatea operativă de

investigații date referitoare la utilizatori și la serviciile de comunicații electronice accesibile publicului furnizate acestora;

b) să permită, din punct de vedere tehnic, organelor împuternicite să efectueze, în condițiile legii, măsurile operative de investigații pe rețelele de comunicații electronice și să prezinte în acest scop datele tehnice necesare;

c) să păstreze toate informațiile disponibile, generate sau procesate în procesul furnizării propriilor servicii de comunicații electronice, necesare pentru identificarea și urmărirea sursei de comunicații electronice, identificarea destinației, tipului, datei, orei și duratei comunicației, identificarea echipamentului de comunicații al utilizatorului sau al altui dispozitiv utilizat pentru comunicație, identificarea coordonatelor echipamentului terminal de comunicații mobile și să asigure prezentarea acestor informații organelor împuternicite în condițiile legii. Informațiile ce țin de serviciile de telefonie mobilă sau fixă vor fi păstrate o perioadă de un an, iar cele ce țin de rețeaua Internet – de 6 luni, la expirarea cărora informațiile menționate vor fi distruse ireversibil, prin proceduri automatizate, cu excepția informațiilor și documentelor prelucrate în conformitate cu art.73 și a celor care, conform actelor normative în vigoare, se păstrează pentru o perioadă mai îndelungată. Obligația de păstrare se referă inclusiv la tentativele de apel eșuate.

[Art.20 modificat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

[Art.20 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

Art.21. – (1) În scopul asigurării securității și integrității rețelelor publice de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului sunt responsabili de îndeplinirea obligațiilor privind asigurarea securității cibernetice prevăzute de [Legea nr.48/2023](#) privind securitatea cibernetică.

(2) Supravegherea și controlul de stat al respectării obligațiilor menționate la alin.(1) din prezentul articol sunt exercitate de către autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice în conformitate cu [Legea nr.48/2023](#) privind securitatea cibernetică.

(3) În exercitarea supravegherii și controlului de stat al respectării prevederilor [Legii nr.48/2023](#) privind securitatea cibernetică, autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice, desemnată în temeiul legii respective, informează Agenția, în termen de 5 zile, despre încălcările constatate și, după caz, despre sancțiunile aplicate.

[Art.21 în redacția Legii nr.58 din 21.03.2024, în vigoare 01.01.2025]

Art.22.

[Art.22 abrogat prin Legea nr.58 din 21.03.2024, în vigoare 01.01.2025]

Art.23. – (1) Serviciile de comunicații electronice se furnizează contra plată, conform tarifelor stabilite, inclusiv cu plata în avans. Tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, rezonabile și stabilite în baza costurilor de furnizare, oferind tuturor locuitorilor țării posibilitatea de a beneficia de servicii de comunicații electronice.

(2) Furnizorul cu putere semnificativă pe o piață relevantă nu are dreptul să condiționeze furnizarea în condiții mai avantajoase a serviciilor de comunicații electronice în cadrul acestei piețe de achiziționarea de către beneficiarul acestor condiții a unor produse sau servicii oferite de acesta sau de un alt furnizor afiliat acestuia.

(3) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice accesibile publicului care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive pentru furnizarea serviciilor în alte domenii ale economiei, în condițiile legii, au obligația:

a) să țină contabilitatea separată a costurilor pentru activitățile aferente furnizării rețelelor publice de comunicații electronice și/sau serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în scopul determinării tuturor elementelor de cost și de venit, cu baza lor de calcul și metodologia detaliată aplicată la repartizarea costurilor, inclusiv informația detaliată privind activele fixe și costurile structurale; sau

b) să efectueze separarea structurală între activitățile aferente furnizării de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului și activitățile din alte sectoare ale economiei naționale.

Art.24. – Tarifele, modul și condițiile de furnizare a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sînt făcute publice.

Capitolul IV

REGIMUL DE AUTORIZARE GENERALĂ ȘI LICENȚIERE

Art.25. – (1) Furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice și/sau serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului este supusă regimului de autorizare generală în conformitate cu prevederile prezentei legi, fără vreo decizie sau vreun alt act administrativ.

[Alin.(1¹) art.25 abrogat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Alin.(1¹) art.25(23) introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(2) Furnizarea rețelelor și/sau serviciilor speciale de comunicații electronice și furnizarea rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice exclusiv pentru necesități proprii nu sînt supuse regimului de autorizare generală prevăzut de prezenta lege.

(3) Agenții economici care desfășoară activități de proiectare și execută lucrări de construcție a rețelelor de comunicații electronice nu sînt supuși regimului de autorizare generală.

(4) Persoana fizică sau juridică care intenționează să furnizeze rețele și/sau servicii de comunicații electronice urmează să depună la Agenție o notificare, în urma depunerii căreia aceasta își poate începe activitatea. Notificarea va conține un minimum de informații necesare pentru a asigura ținerea de către Agenție a Registrului public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice și va fi însoțită de fișa de descriere abstractă a rețelei și/sau serviciului, care va face parte integrantă din notificare. Pentru lucrările menționate la alin.(20) se aplică condițiile specifice de notificare prevăzute la alin.(20)–(24). Pînă la realizarea notificării, persoana nu are dreptul de a furniza rețele de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice, cu excepția celor prevăzute la alin.(2).

(5) Notificarea se consideră realizată în cazul în care au fost îndeplinite toate cerințele ce țin de transmiterea, forma și conținutul notificării. În cazul în care nu sînt îndeplinite cerințele prevăzute la alin.(4), Agenția, în cel mult 2 zile lucrătoare de la data depunerii notificării, va cere în scris persoanei ce a transmis notificarea îndeplinirea acestora.

[Alin.(5)(4) art.25(23) modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(6) Transmiterea notificării și a documentelor către sediul Agenției pentru a beneficia de regimul de autorizare generală se efectuează în unul din următoarele moduri:

a) prin depunere, personal sau de către un reprezentant legal al furnizorului ori al persoanei care intenționează să furnizeze rețele și/sau servicii de comunicații electronice, sub luare de semnătură;

b) prin serviciul de trimitere poștală recomandată cu confirmare de primire;

c) printr-un înscris în formă electronică, căruia i s-a aplicat o semnătură electronică bazată pe un certificat al cheii publice, nesuspendat sau nerevocat la momentul respectiv;

d) prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (SIA GEAP).

(7) Este considerată dată a depunerii, după caz, data înscrierii în registrul general de intrare a corespondenței al Agenției, data confirmării primirii prin serviciul de trimitere poștală recomandată sau data primirii înscrisului în formă electronică.

[Alin.(7)(6) art.25(23) modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(8) Agenția, în cel mult 3 zile lucrătoare de la depunerea notificării, va transmite o declarație informativă tip ce confirmă înscrierea persoanei fizice sau juridice în Registrul public al furnizorilor de

rețele și servicii de comunicații electronice, cât și condițiile autorizării generale, care detaliază drepturile privind furnizarea rețelelor sau serviciilor, inclusiv de drepturile de instalare a echipamentelor, de negociere a interconectării, de obținere a accesului sau interconectării în vederea facilitării exercitării acestor drepturi în raport cu organele administrației publice de toate nivelele sau în raport cu alți furnizori de rețele și/sau servicii și obligațiile respective ale furnizorului de rețea și/sau serviciu.

[Alin.(8)(7) art.25(23) modificat prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(8¹) În cazul în care Agenția nu a transmis declarația informativă tip în termenul prevăzut la alin.(7) și nu a solicitat îndeplinirea cerințelor în termenul prevăzut la alin.(4), survine principiul aprobării tacite și se consideră că persoana fizică sau juridică este înscrisă în Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice.

[Alin.(8¹)(7¹) art.25(23) introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(9) Orice modificare a datelor incluse în notificarea inițială trebuie să fie notificată Agenției în termen de 10 zile.

(10) Furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice care au intenția de a-și sista activitatea sînt obligați să notifice în acest sens Agenția și să informeze utilizatorii asupra acestui fapt cu cel puțin 30 de zile înainte de data sistării activității.

(11) Persoana care a realizat notificarea în condițiile prevăzute la alin.(4) și (5) este autorizată să furnizeze doar tipurile de rețele și/sau servicii indicate în notificare, avînd toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege și expuse în condițiile autorizării generale.

(12) Furnizorul de rețele de comunicații electronice are dreptul de a utiliza aceste rețele pentru difuzarea sau retransmisia programelor audiovizuale numai după parcurgerea procedurilor de autorizare prevăzute de legislația din domeniul audiovizualului.

(13) Agenția elaborează și actualizează nomenclatorul tipurilor de rețele și servicii de comunicații electronice și formularul-tip al notificării, care include informația ce urmează a fi comunicată de persoana fizică sau juridică care intenționează să furnizeze rețele și/sau servicii de comunicații electronice pentru a beneficia de regimul de autorizare generală. Aceste informații sînt grupate în următoarele categorii:

- a) datele necesare pentru identificarea furnizorului și comunicarea eficientă cu acesta;
- b) descrierea abstractă a tipurilor de rețele sau servicii pe care persoana intenționează să le furnizeze;
- c) data estimativă a începerii activității.

(14) Condițiile de autorizare generală stabilesc drepturile și obligațiile furnizorului de rețele și de servicii de comunicații electronice.

(15) Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului are următoarele drepturi:

1) privind furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului:

a) să furnizeze acele tipuri de rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice accesibile publicului pe care le-a indicat în notificarea realizată;

b) să utilizeze, în scopul furnizării serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, rețeaua proprie sau rețeaua unui alt furnizor, autorizat în condițiile prezentei legi, pe bază de contract încheiat cu acest furnizor;

c) să pună rețeaua sa la dispoziția doar unui alt furnizor autorizat în condițiile prezentei legi și, după caz, ale legislației din domeniul audiovizualului;

d) să solicite și să obțină licențe de utilizare a resurselor limitate (canale radio, frecvențe radio, resurse de numerotare) și a resurselor tehnice (coduri ale punctelor de semnalizare, coduri de rutare), în scopul furnizării rețelelor publice de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, conform procedurii de licențiere stabilite de legislația în vigoare;

2) privind accesul pe proprietăți:

a) să instaleze, cu acordul scris al proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil, în condițiile

legii, rețele de comunicații electronice în, pe, deasupra ori sub teritoriul proprietăților funciare, podurilor, străzilor, tunelurilor, clădirilor, colectoarelor, zonelor închise, pădurilor și/sau apelor;

b) să stabilească, pe bază de contract încheiat cu proprietarul terenului ori al unui alt bun imobil, modul de executare a lucrărilor de construcție și instalare a rețelelor de comunicații electronice și modul de utilizare a terenurilor și a altor bunuri imobile necesare furnizării acestor rețele;

c) să efectueze lucrări de instalare, operare, gestionare, mentenanță și lichidare a rețelei de comunicații electronice în zona de frontieră, la intersecția liniei frontierei de stat pe uscat sau pe apele de frontieră în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare;

3) privind accesul și interconectarea:

a) să solicite spații tehnologice de colocare și resurse tehnice necesare și suficiente pentru amplasarea și conectarea echipamentelor aferente rețelelor sale publice de comunicații electronice, în scopul interconectării cu rețeaua publică de comunicații electronice a unui alt furnizor, autorizat în condițiile prezentei legi, sau în scopul obținerii accesului cu ridicata la infrastructura de rețea sau a accesului cu ridicata în bandă largă;

b) să furnizeze spații tehnologice de colocare și resurse tehnice necesare pentru amplasarea și conectarea echipamentelor aferente rețelelor publice de comunicații electronice ale altor furnizori de rețele și servicii de comunicații electronice, la solicitarea acestora;

c) să negocieze și să încheie un acord de interconectare și/sau de acces cu orice alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare;

4) privind serviciul universal:

să fie desemnat pentru furnizarea oricăror componente ale serviciului universal pe întreg teritoriul Republicii Moldova sau în unele zone ale acesteia, în condițiile legii;

5) privind activitățile conexe:

a) să stabilească și/sau să aplice tarife pentru serviciile de comunicații electronice accesibile publicului pe care le furnizează, în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare;

b) să stabilească procedura și termenele de efectuare a plăților pentru serviciile de comunicații electronice accesibile publicului pe care le furnizează, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) să suspende sau să înceteze furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului dacă utilizatorii finali nu respectă obligațiile specificate în contractele încheiate sau condițiile planurilor tarifare emise în acest sens;

d) să facă public, în condițiile legii, registrul abonaților săi utilizatori finali ai serviciilor de telefonie vocală, care conține datele de identificare și numerele de telefon ale acestora, în formă scrisă, electronică sau în orice altă formă;

e) să furnizeze, în condițiile legii, registrul abonaților, serviciile de informații și serviciile de relații cu clienții în scopul oferirii utilizatorilor săi a diverselor informații despre rețeaua sa, serviciile furnizate și utilizatorii săi.

(16) Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului are următoarele obligații:

1) privind accesul și interconectarea:

la solicitarea unui alt furnizor autorizat în condițiile prezentei legi, să negocieze un acord de interconectare, în condiții conforme cu obligațiile impuse de Agenție în temeiul art.50–54, în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului;

2) privind utilizarea frecvențelor radio și a resurselor de numerotare:

a) să utilizeze frecvențele radio și resursele de numerotare, în cazul în care acestea sînt necesare pentru furnizarea rețelei publice de comunicații electronice și/sau serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, doar în baza licențelor corespunzătoare, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege;

b) în cazul utilizării frecvențelor radio supuse doar regimului de autorizare generală, să asigure respectarea condițiilor și obligațiilor principale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, stabilite la art.26 alin.(2) și (4);

3) privind protecția mediului, planurile de urbanism și amenajare a teritoriului:

a) să obțină, la etapele de proiectare, instalare și operare a rețelelor publice de comunicații electronice, toate documentele de autorizare necesare prevăzute de actele normative în vigoare privind protecția sănătății populației, protecția mediului și protecția antiincendiară;

b) să obțină toate documentele de autorizare necesare prevăzute de legislația privind autorizarea executării și calitatea construcției obiectelor aferente infrastructurii asociate a rețelelor de comunicații electronice (clădirilor, pilonilor, tranșeelelor, diferitelor suporturi pentru cabluri/echipamente etc.), asigurarea calității cărora este reglementată de actele normative din domeniul construcțiilor;

c) să respecte, pe întreaga durată de desfășurare a activității, planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, conform reglementărilor în vigoare;

4) privind retransmisia programelor audiovizuale prin rețelele publice de comunicații electronice:

să utilizeze rețelele sale și/sau rețelele interconectate în scopul furnizării serviciilor de difuzare sau retransmisie a programelor audiovizuale în condițiile legislației din domeniul audiovizualului;

5) privind prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal:

a) să asigure, prin măsuri tehnice și organizatorice adecvate, în condițiile legii, confidențialitatea convorbirilor telefonice și/sau a altor servicii de comunicații electronice furnizate prin rețelele publice de comunicații electronice gestionate;

b) să nu divulge informațiile privind serviciile de comunicații electronice furnizate și cele aferente serviciilor în cauză altor persoane decât utilizatorului final al acestor servicii și persoanelor împuternicite în mod expres, în conformitate cu legislația în vigoare, să obțină asemenea informații;

c) să asigure, prin măsuri tehnice și organizatorice adecvate, conform cerințelor legislației în vigoare, protecția datelor cu caracter personal ale utilizatorilor cărora le furnizează servicii de comunicații electronice accesibile publicului;

d) la solicitarea autorităților competente, să contribuie, în condițiile legii, la identificarea rețelelor de comunicații electronice în care au fost inițiate sau prin intermediul cărora au fost transmise apelurile, precum și la identificarea originii apelului;

6) privind protecția utilizatorilor:

a) să pună la dispoziția publicului informații clare, precise și actualizate privind prețurile și tarifele aplicate, precum și privind condițiile de furnizare și utilizare a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului;

b) să asigure dreptul utilizatorului final de a încheia contract în formă scrisă privind furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, conform cerințelor legislației în vigoare din domeniul comunicațiilor electronice și din domeniul protecției consumatorilor;

c) să ofere, la solicitare, fiecărui abonat cu care a fost încheiat în formă scrisă un contract de furnizare a serviciilor sau fiecărui utilizator identificat în prealabil de către furnizor ca fiind posesorul legal al cartelei preplătite factura detaliată care să permită abonatului sau utilizatorului respectiv să verifice corespondența dintre obligația sa de plată și serviciile efectiv furnizate;

d) să nu refuze neîntemeiat accesul utilizatorilor la rețeaua sa și, implicit, la serviciile de comunicații electronice accesibile publicului furnizate prin rețeaua în cauză;

e) să utilizeze în interiorul rețelei sale sistemul de facturare, amplasat pe teritoriul Republicii Moldova, pentru serviciile de comunicații electronice accesibile publicului furnizate utilizatorilor finali, cu excepția serviciilor de roaming internațional;

f) să nu aplice plăți sau tarife pentru serviciile contractate și/sau alte modificări la clauzele contractuale anterior convenite fără informarea în scris a utilizatorilor finali abonați, în prealabil, cu cel puțin 30 de zile pînă la data aplicării noilor plăți sau tarife și/sau a noilor clauze contractuale;

g) să asigure calitatea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului și continuitatea furnizării acestora, conform reglementărilor în vigoare;

h) să remedieze, în termenele stabilite conform reglementărilor în vigoare, deranjamentele tehnice în rețeaua de comunicații electronice care au condus la diminuarea calității serviciilor sau la întreruperea furnizării acestora;

7) privind informarea Agenției:

- a) să prezinte Agenției, conform reglementărilor în vigoare, rapoarte trimestriale și/sau anuale privind datele statistice tehnice și financiare ce țin de furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului;
- b) să prezinte Agenției, conform reglementărilor în vigoare, rapoarte/ situații financiare privind venitul provenit din activitatea în domeniul comunicațiilor electronice;
- c) să ofere Agenției informația solicitată, în termenele și la nivelul de detaliere indicate de Agenție, în condițiile legii;
- d) să informeze Agenția despre data efectivă a lansării furnizării rețelelor publice de comunicații electronice și/sau serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, în scris, în termen de până la 7 zile după lansare;
- e) să asigure accesul liber al personalului Agenției la documentația și informația necesare în scopul monitorizării și efectuării, în limita competențelor și în conformitate cu legislația în vigoare, a controlului respectării prevederilor actelor normative privind activitatea din domeniul comunicațiilor electronice și al protecției utilizatorilor;
- 8) privind interceptarea legală a comunicațiilor electronice și asigurarea confidențialității:
- a) să prezinte, în condițiile legii, organelor împuternicite care exercită activitatea specială de investigații informații despre utilizatori și despre serviciile de comunicații electronice accesibile publicului furnizate acestora;
- b) să permită, din punct de vedere tehnic, efectuarea, în condițiile legislației în vigoare, a măsurilor speciale de investigații pe rețelele de comunicații electronice de către organele împuternicite în acest sens;
- c) să păstreze, conform cerințelor legislației în vigoare, toate informațiile disponibile, generate sau procesate în cadrul furnizării propriilor servicii de comunicații electronice, necesare pentru identificarea și urmărirea sursei de comunicații electronice, pentru identificarea destinației, tipului, datei, orei și duratei comunicației, pentru identificarea echipamentului de comunicații al utilizatorului sau a altui dispozitiv utilizat pentru comunicație, pentru identificarea coordonatelor echipamentului terminal de comunicații mobile, de asemenea să asigure prezentarea acestor informații organelor împuternicite, în condițiile legislației în vigoare;
- d) să asigure confidențialitatea operațiunilor de interceptare printr-un sistem propriu de măsuri organizatorice, tehnice și procedurale, conform cerințelor actelor normative în vigoare;
- 9) privind securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor:
- a) să întreprindă măsuri tehnice și organizatorice adecvate privind asigurarea securității și integrității rețelelor publice de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului împotriva accesului neautorizat, inclusiv privind asigurarea inviolabilității secretului corespondenței, în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare;
- b) să informeze utilizatorii săi finali, precum și Agenția, în situația în care ia cunoștință de apariția unui risc de încălcare a securității și integrității rețelei publice de comunicații electronice prin intermediul căreia se furnizează serviciile de comunicații electronice accesibile publicului;
- c) să asigure securitatea personalului propriu care operează/deservește rețeaua publică de comunicații electronice, precum și securitatea datelor cu caracter personal, în condițiile legislației și reglementărilor în vigoare;
- 10) privind achitarea plăților:
- a) să achite Agenției plata de reglementare și monitorizare, stabilită în conformitate cu prezenta lege, conform procedurii și condițiilor stabilite de Agenție;
- b) să achite plățile pentru resursele de numerotare atribuite pentru utilizare în rețeaua publică de comunicații electronice, conform reglementărilor în vigoare;
- c) să asigure efectuarea, conform prezentei legi, a contribuțiilor la fondul serviciului universal stabilite de actele normative ale Guvernului;
- 11) privind condițiile tehnice ale furnizării rețelelor:
- a) să efectueze introducerea și/sau punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor de comunicații electronice în conformitate cu [Legea nr.235/2011](#) privind activitățile de acreditare și de evaluare a

conformității;

b) să utilizeze, pentru interconectarea la nivel național și internațional, numai resursele tehnice alocate de Agenție, în condițiile stabilite de actele normative în vigoare;

c) să mențină integritatea rețelei publice de comunicații electronice;

d) să întocmească, să țină și, anual, să actualizeze un dosar tehnic al rețelei publice de comunicații electronice (în format electronic sau pe suport de hârtie), care va cuprinde, în funcție de tipurile de rețele furnizate, informații privind:

– arhitectura rețelei, liniile și sistemele de transmisie, sistemele de comutare și sistemele de semnalizare;

– planurile și dimensionarea rețelelor de transport și acces/distribuție, inclusiv informațiile generale privind rutarea traficului;

– buletinele de măsurători ale nivelurilor de semnal, atenuărilor, ratei erorilor, precum și ale altor parametri tehnici relevanți în propria rețea;

– modul de realizare a protecției electrice a liniilor de transmisie și a echipamentelor din rețea;

– descrierea sistemelor de administrare a rețelei și de măsurare a traficului;

– situația defecțiunilor/deranjamentelor în rețea, statistica rezultată, precum și măsurile pentru asigurarea furnizării rețelei în condițiile respective;

– măsurile referitoare la asigurarea efectuării apelurilor de urgență;

– datele referitoare la sistemul software utilizat;

– autorizările și avizele necesare construirii rețelei.

(17) Agenția elaborează, actualizează și modifică, în conformitate cu prezenta lege, nomenclatorul tipurilor de rețele și servicii de comunicații electronice supuse regimului de autorizare generală.

(18) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului au dreptul să activeze pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Agenția are dreptul să impună anumite condiții prevăzute de lege pentru unele regiuni, orașe, sate sau pentru anumite rețele de comunicații electronice.

(19) Autorizarea generală este valabilă fără vreo limitare în timp, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege.

(20) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care intenționează să efectueze lucrări de instalare, operare, gestionare, mentenanță și/sau lichidare a rețelelor de comunicații electronice în zona de frontieră, la intersecția liniei frontierei de stat pe uscat sau pe apele de frontieră depun la Agenție, cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de începerea lucrărilor, o notificare însoțită de următoarele documente:

1) pentru lucrări de instalare:

a) fișa de descriere abstractă a rețelei proiectate;

b) copiile de pe contractele încheiate cu proprietarul funciar sau cu proprietarul de bun imobil ori de pe hotărârea irevocabilă a instanței de judecată;

c) proiectul rețelei de comunicații electronice care trece prin zona de frontieră, verificat și expertizat în condițiile legislației privind calitatea în construcții, și coordonatele în sistemul de coordonate MOLDREF 99 ale zonei de efectuare a lucrărilor;

d) copia certificatului de urbanism pentru proiectare;

e) copia autorizației de construire;

2) pentru lucrări de operare, gestionare și/sau de mentenanță:

a) fișa de descriere abstractă a rețelei instalate;

b) schema rețelei de comunicații electronice instalate în zona de frontieră, însoțită de o descriere analitică, cu indicarea echipamentelor și a cablurilor utilizate, a adreselor și a coordonatelor în sistemul de coordonate MOLDREF 99 ale amplasării acestora;

c) copiile de pe procesele-verbale de recepție la finalizarea lucrărilor de instalare, întocmite în conformitate cu prevederile legislației;

3) pentru lucrări de lichidare a propriei rețele de comunicații electronice instalate în zona de frontieră – declarația pe propria răspundere privind luarea măsurilor necesare în scopul asigurării calității

și continuității serviciilor de comunicații electronice furnizate utilizatorilor finali în legătură cu ulterioara lichidare a rețelei respective.

(21) În ziua recepționării notificării și a documentelor prevăzute la alin.(20), Agenția, prin intermediul ghișeului unic, înștiințează Serviciul de Informații și Securitate, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul pentru Protecția Mediului și autoritățile administrației publice locale din zona respectivă în vederea verificării, de către aceste instituții/autorități, a corespunderii condițiilor prevăzute de legislație pentru tipul de lucrări notificat. În cel mult 10 zile lucrătoare de la data înștiințării, instituțiile/autoritățile menționate vor transmite Agenției copiile de pe avizele privind rezultatele verificării efectuate.

(22) În cazul în care instituțiile/autoritățile înștiințate de Agenție conform alin.(21) nu transmit în termenul indicat la alin.(21) copiile de pe avizele privind rezultatele verificării efectuate, survine principiul aprobării tacite.

(23) Agenția, în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii notificării, va transmite solicitantului declarația informativă-tip privind realizarea notificării lucrărilor specificate la alin.(20) sau, după caz, va informa solicitantul despre imposibilitatea realizării notificării din cauzele prevăzute în avizele instituțiilor/autorităților specificate la alin.(21) privind rezultatele verificării efectuate.

(24) Agenția este obligată să informeze, în unul dintre modurile prevăzute la alin.(6), instituțiile/autoritățile specificate la alin.(21) cu privire la transmiterea, conform alin.(23), a declarației informative-tip privind realizarea notificării lucrărilor specificate la alin.(20) sau, după caz, cu privire la imposibilitatea realizării notificării din cauzele prevăzute în avizele privind rezultatele verificării efectuate.

[Art.25 modificat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

Art.26. – (1) Licența de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio este actul administrativ prin care Agenția acordă unui furnizor, autorizat în condițiile art.25, dreptul de a utiliza una sau mai multe frecvențe sau canale radio în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice, pentru o perioadă limitată, cu respectarea anumitor parametri tehnici. Nu este necesară obținerea licenței pentru canalele și frecvențele radio menționate la alin.(12) al prezentului articol. Utilizarea frecvențelor sau canalelor radio este permisă numai după obținerea licenței în condiții care să asigure exploatarea lor eficientă.

(1¹) Modul de solicitare, acordare, suspendare și de retragere a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio se stabilește de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

[Alin.(1¹) art.26(24) introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

(2) La solicitarea licenței de utilizare a canalului sau frecvenței radio, Agenția are dreptul să verifice posibilitatea respectării de către solicitant a condițiilor aferente unor astfel de drepturi. În acest scop, solicitantului i se pot cere informații care ar demonstra capacitatea sa de a respecta aceste condiții. În cazul în care informațiile respective nu sînt prezentate, solicitarea dreptului de a utiliza canale sau frecvențe radio poate fi respinsă.

(3) Atunci cînd acordă dreptul de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, Agenția precizează dacă dreptul în cauză poate fi cesionat de către titular, precum și condițiile cesionării.

(4) Condițiile generale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio sînt următoarele:

a) canalele și frecvențele radio – resurse limitate aflate în proprietatea publică a statului – nu pot fi obiect al vânzării-cumpărării sau înstrăinării în alt mod;

b) canalele și frecvențele radio pot fi utilizate de către titularul licenței doar pentru furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice și/sau serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, precum și a produselor și serviciilor legate direct de furnizarea rețelelor și serviciilor pentru care i-au fost atribuite conform condițiilor generale ale licenței și, după caz, conform condițiilor speciale-tip de licență emise de Agenție pentru benzi specifice de frecvențe radio;

c) licența, canalele sau frecvențele radio incluse în licență nu pot fi transferate în mod direct între furnizori fără acordul Agenției, exprimat în conformitate cu procedura stabilită în condițiile art.31.

(5) La exercitarea drepturilor ce decurg din licență, titularul licenței are următoarele obligații

principale privind utilizarea canalelor sau frecvențelor radio:

a) să asigure utilizarea efectivă, rațională și eficientă a canalelor sau frecvențelor radio care fac obiectul licenței, în conformitate cu legislația în vigoare și condițiile speciale-tip de licență pentru benzi specifice de frecvențe radio;

b) să lanseze serviciile de comunicații electronice, cu utilizarea canalelor sau frecvențelor radio alocate prin licențe, într-un termen ce nu va depăși 12 luni de la data eliberării licenței;

c) să limiteze expunerea populației la efectele câmpurilor electromagnetice generate de rețea în conformitate cu nivelurile maxime admisibile stabilite de legislația în vigoare, cu suportarea cheltuielilor aferente;

d) să nu efectueze bruiajul altor rețele de comunicații electronice instalate și operate legal pe teritoriul Republicii Moldova și să evite interferențele dăunătoare, respectând cerințele tehnice definite în deciziile, recomandările și rapoartele Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații/Comitetului Comunicații Electronice emise în acest sens;

e) în cazul apariției interferențelor dăunătoare, cauzate de titularul licenței și atribuite justificat acestuia, să se conformeze deciziilor emise de către Agenție, prin care se impun măsurile necesare pentru înlăturarea acestora, cu suportarea cheltuielilor aferente;

f) să respecte prevederile deciziilor, recomandărilor și rapoartelor Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor, Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații, aplicabile benzilor de frecvențe care fac obiectul licenței;

g) să se conformeze condițiilor și cerințelor impuse de Agenție în vederea respectării tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și a deciziilor și recomandărilor Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații referitoare la utilizarea canalelor sau frecvențelor radio care fac obiectul licenței;

h) să nu utilizeze stațiile de radiocomunicații care nu corespund normelor maximal admisibile de emisie a câmpurilor electromagnetice, stabilite de legislația și reglementările în vigoare, și parametrii tehnici coordonați cu Agenția, de asemenea să nu utilizeze stațiile care provoacă perturbații în funcționarea altor stații și rețele de radiocomunicații ce funcționează legal;

i) să respecte parametrii tehnici ai stației de radiocomunicații pentru furnizarea serviciilor de programe audiovizuale prin eter (servicii de programe radio sau televiziune) stabiliți în proiectul tehnic al stației radio, aprobat de Agenție, și în buletinul de măsurători întocmit de Agenție;

j) să respecte condițiile speciale-tip de licență emise de Agenție pentru benzi specifice de frecvențe radio.

(6) Titularul licenței are următoarele obligații privind furnizarea rețelei publice de comunicații electronice:

a) să utilizeze, la instalarea rețelei, echipamente care corespund standardelor aplicabile;

b) să adopte un bun sistem de inginerie la instalarea, operarea și controlul rețelei, care să asigure o calitate superioară a serviciului, ținând cont de parametrii de calitate stabiliți conform reglementărilor emise în acest sens, precum și o minimizare a potențialului de interferențe dăunătoare, cauzate de furnizorul rețelei, cu alte sisteme de radiocomunicații care operează în benzi de frecvențe conforme cu Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe și atribuite legal;

c) să furnizeze rețeaua publică de comunicații electronice cu respectarea recomandărilor și standardelor tehnologiilor de acces radio terestru aplicabile, după caz, a condițiilor speciale-tip de licență emise de Agenție pentru benzi specifice de frecvențe radio, actelor normative, reglementărilor și standardelor tehnice în vigoare, aferente canalelor sau frecvențelor radio utilizate, precum și activităților desfășurate în vederea furnizării rețelei respective.

(7) Agenția stabilește condițiile speciale-tip în care titularul licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio își poate exercita acest drept.

(8) Condițiile speciale-tip ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio trebuie să fie obiectiv justificate în raport cu tipul de rețea sau de serviciu care urmează a fi furnizat, transparente, nediscriminatorii și proporționale.

(9) Condițiile speciale-tip ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pot să prevadă:

a) tipul de rețea sau de serviciu ori tehnologia, conținutul sau programele audiovizuale pentru a căror difuzare sau retransmitere se acordă dreptul de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio;

b) condițiile care să asigure utilizarea efectivă, rațională și eficientă a canalelor sau frecvențelor radio, inclusiv, dacă este cazul, cerințele de acoperire cu rețele și servicii;

c) cerințele tehnice și operaționale necesare pentru evitarea interferențelor dăunătoare și pentru limitarea expunerii populației la efectele câmpurilor electromagnetice, acolo unde aceste cerințe sînt diferite față de cele incluse în autorizarea generală;

d) durata pentru care se acordă dreptul de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio;

e) dreptul de a cesiona dreptul de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio și condițiile de cesionare;

f) obligațiile asumate de titularul licenței prin oferta înaintată la concurs, declarată câștigătoare;

g) obligațiile care decurg din tratatele internaționale privind utilizarea canalelor sau frecvențelor radio;

h) după caz, obligațiile care decurg din utilizarea cu caracter experimental sau ocazional a canalelor sau frecvențelor radio.

(10) Condițiile speciale-tip ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pot fi modificate de Agenție doar cu acordul titularului licenței.

(11) Dacă este necesar, Agenția acordă titularului licenței un termen în vederea executării acțiunilor ce derivă din modificarea condițiilor speciale-tip ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, care trebuie să fie proporțional cu natura calitativă sau cantitativă a acestor modificări.

(12) În cazurile în care este posibil din punct de vedere tehnic și, în special, atunci cînd riscul producerii interferențelor dăunătoare este redus, Agenția poate stabili anumite categorii de canale și/sau frecvențe radio ori echipamente radio a căror utilizare este permisă:

a) în baza regimului de autorizare generală, fără obținerea unei licențe de utilizare a canalelor și/sau frecvențelor radio sau a permisului tehnic;

b) fără obținerea unei licențe de utilizare a canalelor și/sau frecvențelor radio sau a permisului tehnic și fără a fi supuse regimului de autorizare generală.

(13) Organul central de specialitate, prin decizia sa, stabilește condițiile armonizate de utilizare pentru fiecare categorie de canale și/sau frecvențe radio ori echipamente radio dintre cele menționate la alin.(12).

(14) Agenția include condițiile armonizate de utilizare, stabilite pentru fiecare categorie de canale și/sau frecvențe radio ori echipamente radio conform alin.(13), în condițiile speciale de autorizare generală sau, după caz, în condițiile speciale-tip de licență.

(15) Numărul licențelor de utilizare ce urmează a fi eliberate nu va fi limitat, cu excepția cazurilor cînd limitarea este necesară pentru utilizarea eficientă a resurselor limitate sau pentru evitarea interferențelor dăunătoare ale frecvențelor radio.

(16) Limitarea numărului de licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio ce urmează a fi eliberate se poate face numai cu respectarea următoarelor condiții:

a) asigurarea concurenței și a unui maximum de beneficii pentru utilizatori;

b) acordarea tuturor părților interesate, inclusiv utilizatorilor, a oportunității de a-si exprima opiniile referitoare la decizia de limitare.

(17) Agenția va publica decizia de limitare a numărului de licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, însoțită de motivația corespunzătoare.

(18) Agenția va lansa invitația de depunere a cererilor pentru eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în conformitate cu procedura stabilită.

(19) Agenția va analiza decizia de limitare a numărului de licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio anual sau în urma primirii unei cereri motivate din partea unei persoane interesate, pentru a stabili dacă această limitare mai este justificată.

(20) În cazul în care consideră că noile canale sau frecvențe radio întrunesc condițiile necesare pentru eliberarea de licențe, Agenția are obligația să aducă la cunoștința publicului acest lucru și să lanseze invitația de depunere a cererilor.

(20¹) Resursele de spectru radio pentru implementarea multiplexelor de televiziune și/sau radiodifuziune digitală terestră se stabilesc de Guvern în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(21) La declarația pentru eliberarea/prelungirea licenței se anexează, în original sau în copie, cu prezentarea originalelor pentru verificare, documentele prevăzute de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, precum și următoarele documente:

a) după caz, avizul privind asignarea canalului sau a frecvenței radio, care include rezultatul selectării, calculului și coordonării canalului sau frecvenței radio solicitate spre utilizare, cu excepția cazului în care canalul sau frecvența radio este expusă la concurs sau se solicită în baza invitației de depunere a cererilor pentru eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, lansată în temeiul deciziei de limitare a numărului de licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio;

b) după caz, licența de emisie sau autorizația de retransmisie, în copie, eliberată de autoritatea competentă din domeniul audiovizualului;

c) procura pentru persoana împuternicită, dacă declarația pentru eliberarea/ prelungirea licenței și/sau alte documente prezentate sînt semnate în numele solicitantului de o altă persoană decît administratorul (conducătorul) întreprinderii.

(22) Declarația pentru eliberarea/prelungirea licenței, inclusiv depusă prin intermediul serviciului e-licențiere, nu se înregistrează în cazul în care:

a) aceasta a fost depusă (semnată) de o persoană care nu are atribuțiile corespunzătoare;

b) documentele au fost perfectate cu încălcarea cerințelor prezentului articol.

(23) Declarația pentru eliberarea licenței se consideră a fi realizată în situația în care au fost îndeplinite toate cerințele ce țin de transmiterea, forma și conținutul declarației și documentelor necesare prevăzute de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și de prezenta lege.

(24) În cazul respectării cerințelor ce țin de transmiterea, forma și conținutul declarației pentru eliberarea licenței, dar și în cazul rezultatelor pozitive ale verificării datelor expuse în aceasta, Agenția, în termen de 30 de zile de la data depunerii declarației respective, adoptă decizia privind eliberarea licenței. Această prevedere nu se aplică în cazul licențelor eliberate prin concurs.

(25) Dacă solicitantul, în termen de 30 de zile de la data la care i s-a expediat (înmînat) înștiințarea despre adoptarea deciziei privind eliberarea licenței, nu a prezentat nemotivat documentul ce confirmă achitarea taxei pentru eliberarea acesteia sau, în cazul în care licența este eliberată gratis, nu s-a prezentat la Agenție pentru a i se elibera licența perfectată, Agenția este în drept să anuleze decizia privind eliberarea licenței sau să adopte decizia privind recunoașterea licenței ca fiind nevalabilă.

(26) Prolungirea și reperfectarea licenței se efectuează în condiții similare procedurii de eliberare a licenței, iar suspendarea, reluarea valabilității și retragerea licenței se efectuează în condițiile prevăzute de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(27) Termenul de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio este de 15 ani de la data eliberării (incluzînd și termenul pentru care a fost suspendată licența), cu excepția:

a) licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio eliberate în situația în care numărul licențelor este limitat, pentru care termenul de valabilitate este de 25 de ani;

[Lit.a¹) alin.(27) art.26 abrogată prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

b) licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele și/sau posturi de radio ori de televiziune, altele decît cele indicate la alin.(34¹), care se eliberează pentru termenul de valabilitate a licențelor de emisie sau a autorizațiilor de retransmisie, iar în cazul televiziunii analogice terestre – pentru un termen ce nu depășește termenul-limită de trecere la televiziunea digitală terestră;

c) licențelor de utilizare a frecvențelor radio eliberate pentru rețelele destinate unor experimentări și testări ale rețelelor publice de comunicații electronice sau unor transmisii ocazionale ale serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, pentru care termenul de valabilitate este de cel mult 6 luni;

d) licențelor solicitate pe un termen mai mic de 5 ani;

e) licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio eliberate în situația în care numărul de licențe este limitat, pentru care Guvernul stabilește un termen de valabilitate mai mic de 25 de ani.

(28) La expirarea perioadei de valabilitate, licențele pot fi reînnoite pentru perioade similare în condițiile legii. Licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru televiziunea analogică terestră pot fi reînnoite pe un termen ce nu depășește termenul-limită de trecere la televiziunea digitală terestră.

(29) În situația prevăzută la alin.(28), Agenția informează titularul licenței cu privire la modificările ce trebuie operate în vederea conformării la legislația în vigoare și îi acordă acestuia un termen corespunzător pentru implementarea acestor modificări, care va fi proporțional cu natura calitativă sau cantitativă a modificărilor.

(30) Prelungirea termenului de valabilitate a licenței de utilizare a resurselor de spectru radio, acordată prin concurs, este condiționată de plata către bugetul de stat a unei taxe de licență al cărei quantum se stabilește de către Guvern. Atunci când se analizează posibilitatea de a prelungi valabilitatea licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, trebuie, printre altele:

a) să fie luată în considerare, în mod corespunzător, nevoia de a crește la maximum beneficiile pentru utilizatori și de a stimula concurența;

b) să fie acordată posibilitatea de exprimare a opiniilor cu privire la această măsură tuturor părților interesate, inclusiv utilizatorilor și consumatorilor.

(30¹) Prelungirea termenului de valabilitate a licenței de utilizare a resurselor de spectru radio pentru benzile în care numărul de licențe este limitat poate fi aplicată de Agenție în scopul de a asigura expirarea simultană a valabilității licenței de utilizare a resurselor de spectru radio pentru una sau mai multe benzi.

(31) În cazul în care numărul de licențe este limitat, licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio se eliberează persoanelor juridice prin concurs (printr-o procedură de selectare competitivă sau comparativă), organizat și desfășurat conform unor criterii de selectare transparente, nediscriminatorii și proporționale, în condițiile și termenele stabilite de Agenție, sau prin încredințare directă, dacă dreptul oferit este o evoluție succesivă pentru rețeaua deja construită și furnizată în mod autorizat.

(32) La eliberarea prin încredințare directă a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio al căror număr este limitat, se depune o cerere la care se anexează planul de afaceri, care include descrierea abstractă a rețelei și/sau serviciului, indicii de calitate și condițiile de furnizare a serviciului, capacitatea tehnică și financiară a solicitantului de a realiza proiectul propus și de a îndeplini condițiile licenței.

(33) La eliberarea prin concurs (printr-o procedură de selectare competitivă sau comparativă) a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio al căror număr este limitat, la actele menționate la alin.(32) se anexează și alte documente și informații prevăzute de caietul de sarcini privind organizarea și desfășurarea concursului, elaborat și aprobat de către Agenție.

(34) Licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru furnizorii rețelelor și/sau posturilor de radio sau de televiziune, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(34¹), se eliberează de către Agenție în baza cererii depuse, la care se anexează licența de emisie sau autorizația de retransmisie în copie.

(34¹) Licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru furnizorii rețelelor respective de radio sau de televiziune aflate în proprietate publică și/sau furnizorii de multiplexe de televiziune sau radiodifuziune digitală terestră se eliberează de către Agenție în baza cererii depuse, printr-o procedură de selectare comparativă, sau prin încredințare directă, dacă dreptul oferit este o evoluție succesivă pentru rețeaua deja construită și furnizată în mod autorizat.

(35) Deciziile privind eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio vor fi luate și făcute publice cât de curînd posibil după primirea cererii complete, dar nu mai târziu de 6 săptămîni, excepția fiind licențele care se eliberează prin concurs, printr-o procedură de selectare competitivă sau comparativă, pentru care termenul este de cel mult 8 luni.

(36) Termenele menționate la alin.(35) pot fi modificate de Agenție dacă acest lucru este necesar

pentru respectarea unui tratat internațional la care Republica Moldova este parte privind utilizarea spectrului de frecvențe radio.

(37) Agenția respinge/refuză declarația pentru eliberarea licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în următoarele cazuri:

- a) declarația este incompletă sau incorectă;
- b) nu există canale sau frecvențe radio disponibile;
- c) nu sînt îndeplinite condițiile tehnice sau legale din domeniul comunicațiilor electronice;
- d) solicitantul nu a achitat în totalitate plățile stabilite de Agenție, inclusiv eventuale penalități de întârziere aferente acestora, precum și taxele stabilite de Guvern pentru licențele al căror număr este limitat;
- e) împotriva solicitantului a fost pronunțată o încheiere judecătorească definitivă și irevocabilă privind intrarea în insolabilitate;
- f) solicitantul este în stare de dizolvare sau de lichidare.

[Art.26 modificat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

[Art.26 modificat prin Legea nr.60 din 17.03.2022, în vigoare 08.04.2022]

[Art.26 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

[Art.26 modificat prin [Legea nr.8 din 08.02.2018](#), în vigoare 23.02.2018]

Art.27. – (1) Agenția eliberează licențe de utilizare a resurselor de numerotare în baza unei cereri justificate în acest sens, luînd în considerare natura serviciului, respectarea condițiilor de utilizare a resurselor de numerotare, inclusiv a condițiilor speciale-tip de licență stabilite de Agenție pentru categorii specifice de resurse de numerotare prevăzute în Planul național de numerotare, necesitatea obținerii resurselor de numerotare, poziția pe piață a solicitantului și asigurarea unei utilizări eficiente a resurselor de numerotare.

(2) Licența de utilizare a resurselor de numerotare stabilește condițiile în care titularul acesteia poate exercita dreptul prevăzut la alin.(1).

(3) Titularul licenței are următoarele obligații:

1) să utilizeze resursele de numerotare prevăzute în licență sau, după caz, transferate prin procedura de portare doar pentru furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, conform destinației și în formatul prevăzut de Planul național de numerotare;

2) să transmită în mod direct utilizatorilor finali numere din blocurile de numere atribuite prin licență în scopul furnizării către aceștia a serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului;

3) să utilizeze eficient resursele de numerotare atribuite prin licență, în conformitate cu reglementările în vigoare;

4) să asigure o perioadă de nefuncționalitate de minimum 60 de zile înainte de a retransmite un număr altui utilizator;

5) să nu modifice numărul transmis abonatului decît în cazuri justificate și în condițiile stabilite de Agenție;

6) să asigure abonaților următoarele drepturi:

a) de a utiliza numărul transmis, în condițiile stabilite de furnizorul de rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice accesibile publicului și de Agenție;

b) de a solicita modificarea numărului transmis în cazul în care aceștia sînt apelați din greșeală sau abuziv, în mod frecvent;

c) de a include numărul într-un registru al abonaților, atunci cînd există o obligație în temeiul art.88, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

7) să informeze abonații despre următoarele obligații cu privire la utilizarea numerelor care le-au fost transmise:

a) să utilizeze numerele doar în formatul în care le-au fost transmise;

b) să utilizeze numărul numai pentru serviciile pentru care le-a fost transmis;

c) să nu retransmită numerele;

- 8) să asigure abonaților proprii accesul la serviciile de informații și la serviciile de relații cu clienții;
- 9) să asigure apelarea în mod gratuit a serviciilor de urgență la numerele 901, 902, 903 și 904, iar după implementarea Serviciului național unic pentru apeluri de urgență – la numărul 112;
- 10) să implementeze și să realizeze portabilitatea numerelor în conformitate cu reglementările adoptate de Agenție;
- 11) să nu transfere altor furnizori în mod direct resursele de numerotare atribuite, cu excepția portabilității numerelor;
- 12) să nu ruteze apelurile către numerele pentru care a fost suspendat sau retras dreptul de utilizare;
- 13) să transmită Agenției anual, pînă la data de 31 ianuarie, raportul privind utilizarea în anul precedent de gestiune a resurselor de numerotare atribuite;
- 14) să achite plățile pentru resursele de numerotare atribuite de către Agenție, în termenele stabilite și conform tarifelor stabilite;
- 15) să activeze toate blocurile de numere atribuite prin licență în termen de cel mult 12 luni de la data atribuirii acestora și să notifice în acest sens Agenția în termen de 30 de zile de la data activării resurselor de numerotare;
- 16) să nu înstrăineze resursele de numerotare din Planul național de numerotare care îi sînt atribuite prin licență sau care îi sînt transferate prin procedura de portare;
- 17) să respecte condițiile speciale-tip de licență emise pentru categorii specifice de resurse de numerotare.

(4) La declarația pentru eliberarea/prelungirea licenței se anexează, în original sau în copie, cu prezentarea originalelor pentru verificare, documentele prevăzute de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, precum și:

- a) previziunile de creștere a gradului de utilizare a resurselor de numerotare în următoarele 12 luni, însoțite de justificarea acestor previziuni (ritmul de creștere din ultima perioadă, lansarea unor noi tipuri de servicii, extinderea ariei de furnizare a serviciilor);
- b) pentru solicitările ulterioare de alocare a unor blocuri suplimentare de numere – gradul de utilizare a resurselor de numerotare alocate (în cazul numerelor geografice – pentru aceeași arie geografică de utilizare);
- c) în vederea alocării de numere pentru furnizarea de servicii de către furnizorii de rețele mobile virtuale – dovada începerii negocierilor relevante cu un furnizor de rețele publice de comunicații electronice mobile cu privire la furnizarea accesului la rețeaua acestuia.

(5) Declarația pentru eliberarea/prelungirea licenței, inclusiv depusă prin intermediul serviciului e-licențiere, nu se înregistrează în cazul în care:

- a) aceasta a fost depusă (semnată) de o persoană care nu are atribuțiile corespunzătoare;
- b) documentele au fost perfectate cu încălcarea cerințelor prezentului articol.

(6) Declarația pentru eliberarea licenței de utilizare a resurselor de numerotare se consideră a fi realizată în situația în care au fost îndeplinite toate cerințele ce țin de transmiterea, forma și conținutul declarației și documentelor necesare prevăzute de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și de prezenta lege.

(7) În cazul respectării cerințelor ce țin de transmiterea, forma și conținutul declarației pentru eliberarea licenței, dar și în cazul rezultatelor pozitive ale verificării datelor expuse în aceasta, Agenția, în termen de 30 de zile de la data depunerii declarației respective, adoptă decizia privind eliberarea licenței. Această prevedere nu se aplică în cazul licențelor eliberate prin concurs.

(8) Dacă solicitantul, în termen de 30 de zile de la data la care i s-a expedit (înmînat) înștiințarea despre adoptarea deciziei privind eliberarea licenței, nu a prezentat nemotivat documentul ce confirmă achitarea taxei pentru eliberarea acesteia sau nu s-a prezentat la Agenție pentru a i se elibera licența perfectată, Agenția este în drept să anuleze decizia privind eliberarea licenței sau să adopte decizia privind recunoașterea licenței ca fiind nevalabilă.

(9) Prelungirea și reperfectarea licenței se efectuează în condiții similare procedurii de eliberare a licenței, iar suspendarea, reluarea valabilității și retragerea licenței se efectuează în condițiile prevăzute

de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(10) Agenția respinge declarația pentru eliberarea licenței de utilizare a resurselor de numerotare în următoarele cazuri:

- a) solicitantul nu are calitatea de furnizor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului;
- b) solicitantul nu îndeplinește condițiile de alocare și de utilizare a resurselor de numerotare prevăzute în reglementările relevante ale Agenției sau solicitantul nu dispune de capacitatea tehnică de a implementa resursele de numerotare solicitate;
- c) solicitantul are datorii restante aferente plății de utilizare a resurselor de numerotare alocate anterior, stabilite de Agenție, precum și eventuale penalități de întârziere aferente acestora;
- d) data la care se estimează că resursele de numerotare vor fi activate depășește termenul prevăzut pentru activarea resurselor de numerotare;
- e) resursele de numerotare solicitate au fost alocate altui furnizor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului sau resursele de numerotare respective nu pot fi alocate.

(11) Decizia de eliberare a licențelor de utilizare a resurselor de numerotare de valoare economică excepțională va fi luată în urma unor consultări publice. Aceste licențe vor fi eliberate prin concurs, printr-o procedură de selectare competitivă sau comparativă, stabilită de Agenție în caietul de sarcini privind organizarea și desfășurarea concursului, în mod deschis, transparent, proporțional și nediscriminatoriu.

(12) Deciziile privind eliberarea licențelor de utilizare a resurselor de numerotare vor fi luate și făcute publice cât de curând posibil după primirea cererii complete, dar nu mai târziu de 3 săptămâni în cazul resurselor de numerotare care au fost alocate din Planul național de numerotare, cu excepția licențelor care se eliberează prin concurs, printr-o procedură de selectare competitivă sau comparativă, pentru care termenul este de cel mult 6 săptămâni.

(13) Termenul de valabilitate a licențelor de utilizare a resurselor de numerotare este de 10 ani de la data eliberării (incluzând și termenul pentru care a fost suspendată licența), cu excepția:

- a) licențelor de utilizare a resurselor de numerotare, eliberate titularilor de licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în situația în care numărul acestora este limitat, pentru care termenul de valabilitate este de 15 ani;
- b) licențelor solicitate pe un termen mai mic de 10 ani.

(14) La expirarea perioadei de valabilitate, licențele pot fi reînnoite pentru perioade similare în condițiile legii.

Art.28. – (1) Tipurile de rețele de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice, formularele-tip ale notificării și declarației informative vor fi stabilite în Regulamentul privind regimul autorizării generale în domeniul comunicațiilor electronice, elaborat și aprobat de Agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Obligațiile speciale, impuse furnizorilor, privind accesul și interconectarea sau serviciul universal vor fi separate juridic de drepturile și obligațiile ce rezultă din autorizarea generală, în care se vor face referințe la criteriile și procedurile privind impunerea unor astfel de obligații speciale.

Art.29. – (1) Înscrierea în Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, eliberarea licențelor, a copiilor și duplicatelor acestora, reperfectarea și modificarea licențelor se efectuează gratis.

(2) Taxe se percep pentru eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio al căror număr este limitat. Aceste taxe se stabilesc de către Guvern și se transferă la bugetul de stat.

(3) Taxele și plățile pentru utilizarea canalelor, frecvențelor radio sau a resurselor de numerotare, pentru instalarea echipamentelor în, pe, deasupra sau sub obiectivele proprietate publică sau privată vor reflecta nevoia de utilizare optimă a acestor resurse și vor fi obiectiv justificate, transparente, nediscriminatorii și proporționale în raport cu scopul intenționat, luând în considerare obiectivele politicilor de dezvoltare a pieței comunicațiilor electronice.

Art.30. – (1) Refuzul de a elibera licența sau refuzul de a înscrie furnizorul în Registrul public al

furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice va fi argumentat și poate fi atacat de solicitant în instanța de judecată în termen de 6 luni din data primirii refuzului.

(2) Dreptul de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice sau de utilizare a canalelor, frecvențelor radio sau resurselor de numerotare se consideră acordat sau, după caz, reînnoit dacă Agenția nu răspunde solicitantului în termenul prevăzut de prezenta lege.

Art.31. – (1) Titularii licențelor de utilizare a resurselor limitate, cu excepția titularilor licențelor de utilizare a canalelor ori a frecvențelor radio pentru rețelele și/sau posturile de radio ori de televiziune analogice, pot cesiona (transfera) sau închiria dreptul de utilizare conferit prin licență unui alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice autorizat în condițiile legii.

(2) Procedura de cesionare sau închiriere a dreptului de utilizare a resurselor limitate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului se stabilește de Agenție.

(3) Licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio ori de utilizare a resurselor de numerotare pot fi cesionate, integral sau parțial, numai cu acordul prealabil al Agenției și numai cu asumarea tuturor obligațiilor decurgând din acestea, precum și cu respectarea condițiilor prevăzute în licențe cu privire la cesionarea drepturilor acordate. Orice acord având ca obiect cesionarea (transferarea) drepturilor acordate prin licență încheiat fără acordul prealabil al Agenției este nul de drept. Cesionarea dreptului de utilizare a resurselor limitate se aduce la cunoștința publicului de către Agenție prin intermediul paginii sale web oficiale.

(4) Cesionarea integrală a licenței se efectuează prin cesionarea de către cedent a drepturilor și obligațiilor de utilizare a tuturor resurselor limitate specificate în licență, iar cesionarea parțială a licenței se efectuează prin cesionarea drepturilor și obligațiilor de utilizare a unor resurse limitate specificate în licență.

(5) Furnizorii pot cesiona sau închiria altor furnizori autorizați, în conformitate cu condițiile de licență și procedurile stabilite de Agenție, drepturi individuale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în benzile a căror utilizare este armonizată la nivel internațional sau comunitar.

(6) Pentru benzile de frecvențe radio neprevăzute la alin.(5), Agenția, de asemenea, poate prevedea posibilitatea ca furnizorii să cesioneze sau să închirieze drepturi individuale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio altor furnizori autorizați, în conformitate cu procedura stabilită în temeiul alin.(5).

(7) Condițiile aferente drepturilor individuale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio se aplică în continuare în urma cesionării sau închirierii dacă Agenția nu stabilește dispoziții contrare.

(8) Agenția poate decide că dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazurile în care furnizorul a obținut inițial gratuit dreptul individual de utilizare a resurselor de spectru radio.

(9) Agenția se asigură că:

a) intenția unui furnizor de a cesiona sau închiria drepturile de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio prevăzute la alin.(5), precum și transferul efectiv al acestora se notifică în conformitate cu procedura stabilită în temeiul alin.(5);

b) cesionarea sau închirierea de drepturi de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio nu va avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, constatate printr-un act al Consiliului Concurenței, ori tezurizarea resurselor de spectru radio;

c) cesionarea sau închirierea de drepturi de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio nu va conduce la schimbarea destinației și condițiilor de utilizare a resurselor cesionate.

(10) În cazul în care utilizarea frecvențelor radio a fost armonizată la nivel internațional sau comunitar, orice astfel de transfer (cesionare, închiriere) se conformează utilizării astfel armonizate.

(11) Agenția va identifica benzile de frecvențe pentru care licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pot fi cesionate sau închiriate între furnizori, de asemenea va preciza condițiile de cesionare.

(13) La eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio sau a resurselor de numerotare, Agenția specifică faptul dacă aceste licențe pot fi cesionate unor terți la inițiativa titularului licenței și stabilește condițiile de cesionare.

(14) Agenția poate solicita cesionarului, anterior cesionării dreptului, îndeplinirea anumitor condiții care să conducă la respectarea obiectivelor stabilite la acordarea inițială a dreptului. În cuprinsul licențelor de utilizare a resurselor de spectru radio ori de utilizare a resurselor de numerotare cesionate se păstrează data expirării din licența cedentului.

(15) Agenția va refuza emiterea acordului prealabil cu privire la cesionarea licenței de utilizare a resurselor limitate în următoarele cazuri:

a) cesionarea licenței ar avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, constatate printr-un act al Consiliului Concurenței, și/sau schimbarea destinației de utilizare a resurselor limitate care fac obiectul licenței ori tezurizarea resurselor de spectru radio;

b) cedentul și/sau solicitantul are restanțe la plata de reglementare și monitorizare, la achitarea resurselor limitate (frecvențe/canale radio și/sau resurse de numerotare), la alte plăți aferente licenței ce urmează a fi cesionată și/sau altor licențe eliberate de către Agenție, la prezentarea rapoartelor anuale sau, după caz, trimestriale;

c) în urma cesionării licenței de utilizare a resurselor limitate se schimbă condițiile de utilizare a canalelor/frecvențelor radio sau a resurselor de numerotare cedate, astfel încât pot rezulta probleme de natură operațională pentru alți furnizori de rețele publice de comunicații electronice și/sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

[Art.31 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

[Art.31 modificat prin [Legea nr.8 din 08.02.2018](#), în vigoare 23.02.2018]

Art.32. – (1) Condițiile speciale ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pot fi modificate la inițiativa Agenției, potrivit competențelor ce îi revin în conformitate cu legislația în vigoare, prin informarea titularului licenței cu privire la modificările ce trebuie operate și prin acordarea unui termen corespunzător în vederea implementării acestor modificări, proporțional cu natura calitativă sau cantitativă a acestora, în cazurile impuse de:

a) evitarea interferențelor dăunătoare;

b) implementarea obiectivelor de armonizare la nivel european și cooperarea internațională privind utilizarea resurselor de spectru radio;

c) respectarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte referitoare la utilizarea resurselor de spectru radio.

(2) Modificarea, în baza unei cereri din partea titularului, a condițiilor speciale ale licenței ce țin de canalele sau frecvențele radio acordate (inclusiv a parametrilor tehnici, a condițiilor tehnice și operaționale cuprinse în licență ori care rezultă din extinderea rețelei publice de comunicații electronice) se realizează de către Agenție în baza documentației tehnice care justifică modificările și care însoțește în mod obligatoriu cererea titularului, în termen de 6 săptămâni (care include și perioada de experimentare) de la primirea documentelor.

(3) În urma modificării condițiilor speciale ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, eliberarea noii licențe se va realiza după depunerea, în original, a licenței anterioare.

Art.33. – (1) Agenția poate modifica condițiile speciale ale licenței de utilizare a resurselor de numerotare, din oficiu sau la cererea titularului, dacă:

a) aceasta este necesar pentru respectarea obligațiilor Republicii Moldova ce decurg din tratatele internaționale sau din calitatea de membru într-o organizație internațională;

b) aceasta este necesar pentru asigurarea apărării, securității naționale sau a ordinii publice;

c) s-a modificat Planul național de numerotare;

d) titularul renunță la dreptul de utilizare a unor resurse de numerotare prevăzute în licență;

e) se cesionează parțial licența;

f) se modifică formatul unor resurse de numerotare prevăzute în licență.

(2) În urma modificării prevederilor licenței de utilizare a resurselor de numerotare, eliberarea noii licențe se va realiza după depunerea, în original, a licenței anterioare.

(3) Atunci când eliberează licențele de utilizare a resurselor de numerotare, Agenția precizează dacă licențele în cauză pot fi cesionate (transmise) de către titular și în ce condiții.

Art.34. – (1) În cazul în care titularul licenței sau persoana care activează în cadrul regimului de autorizare generală încalcă condițiile licenței, ale autorizării generale și/sau prevederile legilor și/sau ale altor acte normative din domeniul comunicațiilor electronice, Agenția aplică sancțiuni administrative în modul stabilit de lege și emite o decizie privind încetarea încălcării și/sau luarea unor măsuri de remediere a consecințelor ei. Titularul licenței sau persoana care activează în cadrul regimului de autorizare generală poate ataca decizia Agenției în instanța de judecată. Intentarea acțiunii nu suspendă executarea deciziei Agenției pe durata examinării cauzei în instanța de judecată, cu excepția cazului în care instanța decide altfel.

(2) Agenția asigură informarea publicului cu privire la modul de achitare a taxei pentru eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în cazul în care numărul licențelor este limitat.

(3) Agenția publică informația privind licențele eliberate, procedura de eliberare a licențelor prin concurs și datele statistice referitoare la licențe.

Art.35. – (1) Suspendarea, reluarea valabilității și retragerea licenței se realizează în condițiile prevăzute de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(2) Suplimentar prevederilor alin.(1), dreptul oferit prin licență sau prin autorizarea generală poate fi retras, cu respectarea prevederilor actelor normative în vigoare:

a) în cazul existenței unei notificări sau cereri din partea titularului. Furnizorul desemnat ca furnizor de serviciu universal nu poate renunța, pe perioada desemnării, la dreptul de a furniza serviciile pentru care a fost desemnat;

b) în cazul neînlăturării în termenul stabilit a circumstanțelor ce au condus la suspendarea dreptului prevăzut în autorizarea generală sau în licență;

c) de la data intrării în proces de insolvență în condițiile legii;

d) dacă decizia este necesară pentru respectarea obligațiilor care decurg dintr-un tratat internațional la care Republica Moldova este parte, după caz, cu acordarea unor drepturi de utilizare a unor resurse limitate echivalente, atunci când există condițiile tehnice și resursele de spectru disponibile;

e) dacă, pe parcursul a 3 luni de la data notificării menționate la lit.a), nu este posibilă comunicarea documentelor de către Agenție la adresa indicată de furnizor în notificare;

f) în cazul depistării unor date neautentice în documentele prezentate Agenției în scopul notificării și/sau eliberării licenței;

g) în cazul nerespectării pentru a doua oară a deciziei privind încetarea aceleiași încălcări și/sau luarea unor măsuri de înlăturare a acelorași încălcări ale obligațiilor stabilite de actele normative ori fixate în condițiile autorizării generale sau licenței;

h) în cazul neachitării, în termen de 90 de zile de la data scadenței și primirii unei somații corespunzătoare din partea Agenției, a plăților de reglementare și monitorizare, a plăților pentru resursele de numerotare prevăzute de prezenta lege;

i) în cazul în care titularul licenței modifică destinația utilizării resurselor de spectru radio ori a resurselor de numerotare care fac obiectul licenței;

j) în scopul evitării tezurizării resurselor de spectru radio sau resurselor de numerotare, manifestată prin neutilizarea resurselor limitate la nivelul alocării stabilit în condițiile de licență, atunci când măsura este necesară pentru asigurarea unei concurențe efective pe piață sau pentru eliminarea, la intrarea pe piață, a unor bariere care au ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței.

(3) La suspendarea/retragerea dreptului de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice ori a licenței se va lua în considerare ca măsura să fie proporțională cu încălcarea, cu gradul

de pericol social concret al faptei (dacă fapta reprezintă o amenințare gravă și imediată la adresa apărării, securității naționale, ordinii sau sănătății publice), cu perioada de timp în care obligația legală a fost încălcată, dacă încălcările pot determina/provoca daune semnificative concurenței sau fapta poate crea probleme grave de natură economică sau operațională altor furnizori de rețele ori de servicii de comunicații electronice sau utilizatorilor.

(4) Autorizarea generală sau licența își pierde valabilitatea în următoarele cazuri:

a) furnizorul de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului a notificat Agenția, în condițiile prezentei legi, în vederea sistării furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice. Furnizorul desemnat ca furnizor de serviciu universal nu poate renunța, pe perioada desemnării, la dreptul de a furniza serviciile pentru care a fost desemnat;

b) solicitantul licenței, în termen de 30 de zile de la data la care i s-a expediat (înmînat) înștiințarea despre adoptarea deciziei privind acordarea licenței, nu a prezentat documentul ce confirmă achitarea taxelor respective sau nu s-a prezentat la Agenție pentru a i se elibera licența perfectată;

c) la retragerea lor;

d) la lichidarea titularului licenței și radierea acestuia din Registrul de stat al persoanelor juridice;

e) la data intrării în vigoare a noii licențe eliberate titularului licenței, care o înlocuiește pe cea precedentă;

f) titularul licenței nu a utilizat, într-o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni, niciunul/niciuna dintre canalele sau frecvențele radio ori resursele de numerotare alocate prin licență;

g) ca urmare a cesionării integrale a licenței de utilizare a resurselor limitate în conformitate cu art.31;

h) dacă, în urma reorganizării titularului licenței, întreprinderea este preluată de o persoană care nu are calitatea de furnizor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului și nu depune o cerere de reperfectare a licenței în termen de 30 de zile din momentul înregistrării întreprinderii noi.

(5) Furnizorul este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei de retragere sau de la data pierderii valabilității autorizării generale ori a licenței de utilizare a resurselor limitate, să depună la Agenție formularul, în original, al actului retras.

(6) În cazul retragerii sau pierderii valabilității autorizării generale ori a licenței de utilizare a resurselor limitate, plățile pentru reglementare și monitorizare, taxele pentru utilizarea resurselor limitate sau taxele pentru eliberarea licențelor, orice alte plăți prevăzute de prezenta lege nu se restituie.

(7) Agenția publică informația privind licențele suspendate sau retrase.

Art.36. – (1) Agenția suspendă sau revocă dreptul de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice sau dreptul de utilizare a resurselor limitate cu adresarea ulterioară, în curs de 3 zile lucrătoare, în instanța de judecată. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea sau revocarea este anulată.

(2) Persoanele cărora li s-a revocat dreptul de a furniza rețele și/sau servicii de comunicații electronice li se revocă și licențele de utilizare a canalelor, frecvențelor radio sau a resurselor de numerotare pentru serviciul sau rețeaua respectivă și nu mai pot beneficia de autorizare generală pentru același tip de rețea sau serviciu ori de licența de utilizare a canalelor, frecvențelor radio și/sau a resurselor de numerotare pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an de la data revocării.

Art.36¹. – (1) Introducerea de noi tehnologii în rețelele de comunicații electronice, modernizarea și/sau extinderea rețelelor de comunicații electronice și a infrastructurii asociate vor fi notificate, în mod obligatoriu, Serviciului de Informații și Securitate pînă la inițierea activităților menționate.

(2) Procedura notificării constă în depunerea la Serviciul de Informații și Securitate a descrierii detaliate a caracteristicilor tehnice ale obiectului notificării.

(3) În termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării notificării, Serviciul de Informații și Securitate confirmă primirea notificării și ia act de implementarea noilor tehnologii în rețelele de comunicații electronice ori de modernizarea și/sau extinderea rețelelor de comunicații electronice și a

infrastructurii asociate.

[Art.36¹ introdus prin [Legea nr.185 din 21.09.2017](#), în vigoare 27.10.2017]

Capitolul V

REGIMUL JURIDIC AL SPECTRULUI DE FRECVENȚE RADIO

Art.37. – (1) Spectrul de frecvențe radio este o resursă limitată aflată în proprietatea publică a statului, având o importantă valoare socială, culturală și economică.

(2) Reglementarea utilizării spectrului de frecvențe radio este dreptul exclusiv al statului și se realizează în condițiile legii, prin efectuarea unor măsuri economice, organizatorice și tehnice menite să asigure gestionarea și utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio pentru necesitățile persoanelor fizice și juridice, autorităților administrației publice, apărării, securității naționale, asigurării ordinii publice și să accelereze implementarea tehnologiilor noi de radiocomunicații.

(3) Planificarea strategică, coordonarea și armonizarea cu țările membre ale Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații și în cadrul altor organizații internaționale la care Republica Moldova este parte a modului de utilizare a resurselor de spectru radio sînt realizate de către organul central de specialitate. În acest scop, precum și în scopul optimizării utilizării resurselor de spectru radio și al evitării interferențelor dăunătoare, se ține seama de aspectele economice, de siguranță, de sănătate, de interes public, de libertate de exprimare, culturale, științifice, sociale și tehnice ale politicilor comunitare, precum și de diferitele interese ale comunităților de utilizatori ai acestor resurse limitate.

(4) Organul central de specialitate promovează armonizarea utilizării resurselor de spectru radio, ținînd cont de necesitatea de a asigura utilizarea efectivă și eficientă a acestora și în folosul consumatorului, prin realizarea unor economii de scară și prin interoperabilitatea serviciilor.

(5) Agenția realizează gestionarea eficientă a resurselor de spectru radio destinate rețelelor publice de comunicații electronice și serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(6) Gestionarea spectrului de frecvențe radio în Republica Moldova se efectuează cu respectarea următoarelor principii:

- a) atribuirea benzilor de frecvențe radio în conformitate cu atribuirile internaționale și europene;
- b) asignarea canalelor și frecvențelor radio în conformitate cu Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe;
- c) asignarea canalelor și frecvențelor radio conform licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio sau a permisului tehnic, după caz;
- d) utilizarea benzilor, canalelor și frecvențelor radio în baza licenței sau a permisului tehnic;
- e) asigurarea obiectivității, transparenței, nediscriminării și proporționalității;
- f) neadmiterea tezurizării resurselor de spectru radio.

[Art.37 modificat prin [Legea nr.207 din 20.07.2023](#), în vigoare 27.07.2023]

Art.38. – (1) Documentul care stă la baza gestionării spectrului de frecvențe radio este Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe. Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe trebuie să răspundă priorităților naționale și să fie în concordanță cu atribuirea benzilor de frecvențe stabilită de organisme competente ale Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor.

(2) Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe se aprobă de către Comisia de stat pentru frecvențe radio. Componenta și regulamentul comisiei se aprobă de către Guvern.

(3) Revizuirea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe se efectuează cel puțin o dată la 4 ani.

Art.39. – (1) Spectrul de frecvențe radio include următoarele categorii de utilizare a benzilor de frecvență radio:

- a) utilizare guvernamentală (apărarea și securitatea națională, comunicațiile guvernamentale, protecția civilă, poliția);
- b) utilizare neguvernamentală;

c) utilizarea partajată a categoriilor de la lit.a) și b).

(2) Agenția asigură gestionarea tehnică a spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală.

(3) Alocarea și asignarea canalelor sau frecvențelor radio pentru utilizare neguvernamentală sau partajată, în special pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, sînt atribuții ale Agenției, care aprobă și publică regulamentele corespunzătoare.

[Art.39 modificat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

Art.40. – (1) În scopul asigurării unei utilizări eficiente a spectrului de frecvențe radio și al asigurării compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații, precum și în scopul monitorizării calității serviciilor de comunicații electronice furnizate prin intermediul rețelelor și stațiilor de radiocomunicații, Agenția:

a) ține evidența stațiilor de radiocomunicații, a canalelor și frecvențelor radio;

b) planifică, selectează, calculează și coordonează canalele și/sau frecvențele radio în conformitate cu Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe;

c) asigură compatibilitatea electromagnetică a stațiilor de radiocomunicații;

d) asigură măsurarea parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de monitorizare a frecvențelor radio și evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații de utilizare neguvernamentală, elaborat și aprobat de Agenție;

e) asigură măsurarea și evaluarea acoperirii teritoriale și a acoperirii drumurilor publice naționale cu rețele și stații de radiocomunicații;

f) asigură măsurarea și evaluarea parametrilor de calitate a serviciilor de comunicații electronice furnizate prin intermediul rețelelor și stațiilor de radiocomunicații;

g) elaborează caiete de sarcini pentru proiectarea stațiilor de radiocomunicații la compartimentul radiotehnic și efectuează expertiza proiectelor;

h) efectuează încercări tehnice ale echipamentelor la compatibilitatea electromagnetică, la securitate și la conformitatea cu cerințele privind utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio, precum și încercări de evaluare a corespunderii cerințelor tehnice de limitare a expunerii populației la efectele câmpurilor electromagnetice.

(2) Modul de monitorizare a frecvențelor radio și de evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații de utilizare neguvernamentală se stabilește prin Regulamentul cu privire la modul de monitorizare a frecvențelor radio și evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații de utilizare neguvernamentală. Plățile pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio, pentru expertiză și evaluarea conformității produselor conform domeniului de acreditare se aprobă de Agenție.

[Alin.(3) art.40 abrogat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

(4) Agenția asigură coordonarea internațională și internă, notificarea benzilor de frecvențe, canalelor sau frecvențelor radio în conformitate cu Regulamentul radiocomunicațiilor al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor.

[Art.40 modificat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art.40 modificat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

[Art.40 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

[Art.40 modificat prin [Legea nr.100 din 07.06.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

Art.41. – (1) Spectrul de frecvențe radio poate fi utilizat prin intermediul oricărei tehnologii disponibile pentru fiecare tip de serviciu de radiocomunicații stabilit în Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe și în conformitate cu prevederile deciziilor și recomandărilor relevante ale Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații.

(2) Agenția se asigură că toate tipurile de tehnologii utilizate pentru serviciile de comunicații electronice pot fi utilizate în benzile de frecvențe radio declarate disponibile pentru serviciile de radiocomunicații în Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe și în conformitate cu prevederile deciziilor și recomandărilor relevante ale Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații. În coordonare cu organul central de specialitate, Agenția poate să prevadă, temeinic justificat, restricții proporționale și nediscriminatorii în ceea ce privește tipurile de tehnologii de acces fără fir sau de rețele de comunicații radio utilizate pentru servicii de comunicații electronice accesibile publicului atunci când acest lucru este necesar pentru:

- a) evitarea interferențelor dăunătoare;
- b) protejarea sănătății publice împotriva câmpurilor electromagnetice;
- c) asigurarea calității tehnice a serviciului;
- d) asigurarea maximizării utilizării în comun a frecvențelor radio;
- e) asigurarea utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio;
- f) asigurarea îndeplinirii unui obiectiv de interes general în conformitate cu alin.(5).

(3) Spectrul de frecvențe radio poate fi utilizat pentru furnizarea oricărui tip de serviciu de radiocomunicații stabilit în Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe și în conformitate cu prevederile deciziilor și recomandărilor relevante ale Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații.

(4) Agenția se asigură că toate tipurile de servicii de comunicații electronice pot fi furnizate cu utilizarea benzilor de frecvențe radio declarate disponibile conform Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe. În coordonare cu organul central de specialitate, Agenția este în drept să stabilească, temeinic justificat, restricții proporționale și nediscriminatorii în ceea ce privește tipurile de servicii de comunicații electronice care urmează să fie furnizate, inclusiv dacă este necesar pentru a îndeplini o cerință în conformitate cu reglementările privind radiocomunicațiile ale Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor.

(5) Măsurile care impun furnizarea unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului într-o bandă de frecvențe specifică, disponibilă pentru serviciile de comunicații electronice accesibile publicului, se motivează în scopul de a garanta îndeplinirea unui obiectiv de interes general, definit în conformitate cu legislația în vigoare, precum:

- a) siguranța vieții;
- b) promovarea coeziunii sociale, regionale sau teritoriale;
- c) evitarea utilizării ineficiente a frecvențelor radio;
- d) promovarea diversității culturale și lingvistice și a pluralismului mediatic prin furnizarea serviciilor de televiziune și radio.

(6) O măsură care interzice furnizarea oricărui alt serviciu de comunicații electronice accesibil publicului într-o bandă de frecvențe specifică poate fi prevăzută numai atunci când este justificată de necesitatea protejării serviciilor de siguranță a vieții. Agenția poate extinde, în mod excepțional, această măsură în scopul îndeplinirii altor obiective de interes general definite în conformitate cu cerințele prevăzute de deciziile și recomandările Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații.

(7) În vederea asigurării respectării principiilor prevăzute la alin.(1) și alin.(3), Agenția revizuieste periodic necesitatea restricțiilor menționate la alin.(2) și (4) și face publice rezultatele acestor revizuri.

(8) Agenția poate adopta măsurile prevăzute la alin.(2) și (4) în urma parcurgerii procedurii de consultare publică prevăzute de legislația în vigoare.

(9) Fără a aduce atingere prevederilor legilor speciale și ținând seama de circumstanțele naționale relevante, Agenția poate stabili norme în scopul prevenirii tezurizării resurselor de spectru radio, în special prin impunerea unor termene stricte pentru exploatarea efectivă a drepturilor de utilizare de către titularul acestor drepturi și prin aplicarea de sancțiuni, inclusiv sancțiuni financiare sau retragerea drepturilor de utilizare, în cazul nerespectării acestor termene. Normele respective se stabilesc și se aplică în mod proporțional, nediscriminatoriu și transparent.

Art.42. – (1) Se interzice exploatarea stațiilor de radiocomunicații care nu corespund normelor de emisie, parametrilor tehnici specificați în licența de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio ori în permisul tehnic sau care provoacă perturbații în funcționarea altor stații și rețele de radiocomunicații.

(2) Intreconectarea rețelelor de comunicații electronice ale furnizorilor autohtoni și ale celor din alte țări în vederea furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice cu utilizarea frecvențelor radio se efectuează în baza acordului dintre furnizori, a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio și a permisului tehnic, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și ale acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Dreptul de utilizare a frecvențelor radio pentru comunicațiile electronice poate fi cesionat între furnizorii de rețele și/sau servicii cu condiția să nu distorsioneze concurența, nici să nu ducă la schimbarea destinației și a condițiilor de utilizare a frecvențelor radio cesionate. Intenția de cesionare a dreptului de utilizare a frecvențelor radio urmează a fi notificată Agenției, cesionarea urmînd a fi realizată conform procedurilor stabilite de Agenție.

Art.43. – (1) Permisul tehnic (cu avizul privind asignarea canalului sau a frecvenței radio) pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații, în cazul în care eliberarea licenței de utilizare a canalelor și frecvențelor radio nu este prevăzută de lege, se eliberează de către Agenție, în termen de 10 zile din momentul depunerii cererii, în baza cererii-tip a solicitantului și cu condiția că au fost îndeplinite toate cerințele ce țin de transmiterea, forma și conținutul următoarelor documente:

a) avizul privind asignarea canalului sau a frecvenței radio, eliberat de către Agenție, care include rezultatul selectării, calculului și coordonării canalului sau frecvenței radio solicitate spre utilizare;

b) proiectul tehnic al mijloacelor radioelectrice, aprobat de Agenție;

c) certificatul de conformitate a mijloacelor radioelectronice de emisie, eliberat de organul de certificare a produselor din domeniul telecomunicațiilor, în copie;

d) avizul de coordonare a amplasamentului mijloacelor radioelectrice, eliberat de serviciul sanitar-epidemiologic, în copie;

e) procesul-verbal al măsurărilor tehnice, întocmit de Agenție.

(1¹) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a permisului tehnic pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații se stabilește de [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

(2) Termenul de valabilitate a permisului tehnic se stabilește după cum urmează:

a) pentru stații de radioreleu utilizate în cadrul rețelelor de comunicații electronice mobile celulare terestre – 15 ani;

b) pentru stații de radiocomunicații pentru radioamatori – 3 ani;

c) pentru alte tipuri de stații de radiocomunicații – 5 ani.

(3) Modificarea datelor incluse în permisul tehnic eliberat se realizează de către Agenție prin eliberarea unui permis tehnic nou, fără modificarea termenului de valabilitate a acestuia.

(4) Transmiterea către Agenție a cererii pentru eliberarea permisului tehnic și a documentelor anexate se efectuează în unul dintre următoarele moduri:

a) prin depunere personală sau de către un reprezentant legal al solicitantului, sub luare de semnătură;

b) prin serviciul de trimiteri poștale recomandate cu confirmare de primire;

c) prin poșta electronică, cu aplicarea semnăturii electronice avansate calificate.

(5) Cererea și setul complet de documente anexate se înregistrează în Registrul de evidență a cererilor și permiselor tehnice pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații.

(6) Asignarea canalelor sau frecvențelor radio pentru stațiile de radiocomunicații utilizate pentru nevoile statului – apărarea și securitatea națională, asigurarea ordinii publice, prevenirea situațiilor excepționale și lichidarea efectelor lor – se efectuează de către organele statale corespunzătoare.

(7) Asignarea canalelor și frecvențelor radio în benzile de frecvențe cu utilizare partajată se efectuează în baza unui acord între utilizatorii guvernamentali și utilizatorii neguvernamentali. Negocierile din partea utilizatorilor neguvernamentali sînt purtate de către Agenție.

(8) Canalele și frecvențele radio se asignează pentru un termen stabilit, care poate fi prelungit la cererea utilizatorului și nu constituie proprietate a acestuia.

(9) Pentru satisfacerea nevoilor statului – apărarea și securitatea națională, asigurarea ordinii publice, prevenirea situațiilor excepționale și lichidarea consecințelor acestora în cazul perturbațiilor iremediabile, Agenția este în drept să modifice pentru utilizatorul neguvernamental canalele sau frecvențele radio asignate, informându-l cu privire la modificare.

(10) Nominalul canalului sau frecvenței radio poate fi schimbat pe durata depistării și înlăturării sursei de perturbație.

(11) Plata pentru frecvența asignată utilizatorilor neguvernamentali se achită Agenției.

(12) Pentru asigurarea compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații, utilizatorul este obligat să încheie un contract cu Agenția.

[Art.43 completat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art.43 modificat prin Legea nr.207 din 20.07.2023, în vigoare 27.07.2023]

Art.44. – (1) Refuzul de eliberare a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio și a permisului tehnic pentru activitatea aferentă utilizării benzilor de frecvențe radio, canalelor sau frecvențelor radio poate fi admis în următoarele cazuri:

a) nu există canale sau frecvențe disponibile;

b) nu se respectă cerințele de compatibilitate electromagnetică;

c) canalele sau frecvențele radio solicitate nu corespund Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe;

d) obiectul licenței de utilizare a frecvențelor radio sau al permisului tehnic nu corespunde cu actele normative sau cu condițiile tehnice.

(2) Refuzul de asignare a canalelor sau frecvențelor radio utilizatorilor neguvernamentali poate avea următoarele temeiuri:

a) necorespunderea benzilor de frecvențe radio, canalelor sau frecvențelor radio solicitate cu Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe;

b) necorespunderea parametrilor de emisie și/sau recepție ai stațiilor de radiocomunicații declarați de utilizator cu cerințele standardelor și normelor tehnice privind asigurarea compatibilității electromagnetice;

c) incompatibilitatea electromagnetică cu stațiile de radiocomunicații aflate în exploatare și cu cele planificate;

d) existența unui rezultat negativ al procedurii de coordonare internațională a utilizării benzilor de frecvență, canalelor sau frecvențelor radio, în cazul în care această procedură este prevăzută de Regulamentul radiocomunicațiilor al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor;

e) lipsa înregistrării în Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice.

Art.45. – (1) Permisul tehnic poate fi suspendat din cauza neconformității tehnice pe o perioadă necesară înlăturării neconformității, dar care nu va depăși o lună.

(2) Permisul tehnic se anulează:

a) în baza cererii depuse de utilizatorul spectrului de frecvențe radio;

b) la utilizarea stațiilor de radiocomunicații în scopuri ilegale sau care aduc prejudicii persoanelor fizice, societății sau statului;

c) la lichidarea persoanei juridice, a întreprinderii individuale;

d) în cazul depășirii termenelor stabilite de remediere a neconformității care a servit drept temei de suspendare a permisului tehnic;

e) în cazul neutilizării mai mult de 6 luni a resurselor de spectru radio asignate;

f) în cazul neîndeplinirii a cel puțin uneia dintre prevederile art.43 alin.(11) și (12);

g) în cazul modificării Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe.

(3) La expirarea termenului de valabilitate a licenței sau a permisului tehnic, în caz de reînnoire a acestora, termenul pentru care au fost asignate benzile de frecvențe radio, canalele sau frecvențele

radio și pentru care a fost autorizată utilizarea mijloacelor radioelectronice de emisie poate fi prelungit la cererea utilizatorului benzilor, canalelor sau frecvențelor radio.

Capitolul VI

ACCESUL LA REȚELELE PUBLICE DE COMUNICAȚII ELECTRONICE ȘI LA INFRASTRUCTURA ASOCIATĂ, PRECUM ȘI INTERCONECTAREA ACESTORA

Art.46. – (1) Prezentul capitol stabilește cadrul de reglementare a relațiilor între furnizorii de rețele, între furnizorii de servicii și între furnizorii de rețele și cei de servicii privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice, la infrastructura și serviciile asociate, precum și privind interconectarea și interoperabilitatea acestora.

(2) În prezentul capitol sînt stipulate drepturile și obligațiile furnizorilor privind interconectarea sau accesul la rețelele furnizate de către aceștia sau la infrastructura asociată.

(3) Scopul cadrului de reglementare stabilit în condițiile prezentului capitol rezidă în promovarea concurenței, asigurarea interconectării și a interoperabilității rețelelor și protecția utilizatorilor.

(4) Prevederile prezentului capitol nu sînt aplicabile accesului realizat de către utilizatorii finali.

(5) Încheierea acordurilor de acces și interconectare, precum și negocierea condițiilor tehnice și comerciale ale acestora se realizează cu respectarea prevederilor prezentei legi. Procedura de acces la rețelele publice de comunicații electronice și/sau serviciile de comunicații electronice accesibile publicului, la infrastructura și serviciile asociate, precum și procedura de interconectare a rețelelor se stabilesc în Regulamentul cu privire la acces și interconectare, elaborat și aprobat de Agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art.47. – (1) Pentru a asigura furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, orice furnizor:

a) are dreptul de a negocia un acord de interconectare cu orice alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații electronice, interconectată cu rețeaua oricăruia dintre cei doi furnizori conform termenelor și condițiilor impuse de Agenție;

b) are obligația, la solicitarea unui furnizor autorizat în condițiile legii, de a negocia, conform termenelor și condițiilor impuse de Agenție, un acord de interconectare cu solicitantul în cauză în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații electronice, interconectată cu rețeaua oricăreia dintre părți.

(2) Informațiile obținute pînă la, în timpul sau după finalizarea negocierilor privind acordurile de acces și interconectare trebuie utilizate numai în scopul pentru care au fost comunicate și nu pot fi divulgate unui terț, care ar obține astfel un avantaj de ordin competitiv, inclusiv filialelor, persoanelor afiliate sau partenerilor furnizorului de rețele sau servicii care deține informațiile respective.

Art.48. – (1) Agenția este obligată să întreprindă toate măsurile necesare pentru a încuraja și a asigura, în condițiile prezentei legi, accesul și interconectarea în condiții adecvate, cu respectarea principiilor eficienței economice, promovării concurenței și maximizării beneficiului utilizatorului final.

(2) Măsurile adoptate în conformitate cu prevederile alin.(1) vizează în special:

a) impunerea de obligații furnizorilor care controlează accesul la utilizatorii finali, inclusiv, după caz, obligația de a asigura interconectarea rețelelor acestora, dacă impunerea în cauză este necesară pentru asigurarea conectivității între utilizatorii finali;

b) impunerea de obligații furnizorilor de a asigura accesul la elementele infrastructurii asociate în condiții echitabile și rezonabile, dacă impunerea în cauză este necesară pentru a asigura accesul utilizatorilor finali la serviciile de difuzare în format digital a programelor audiovizuale.

(3) Prin impunerea unui furnizor a obligațiilor de a asigura accesul în condițiile art.53, Agenția stabilește condiții tehnice sau operaționale fezabile, în conformitate cu standardele naționale sau

europene, care urmează a fi îndeplinite de către furnizorul sau beneficiarii accesului, dacă această măsură este necesară pentru asigurarea funcționării normale a rețelei.

(4) Obligațiile și condițiile impuse în conformitate cu alin.(1)-(3) trebuie să fie obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale.

(5) Agenția are dreptul să stabilească, la solicitarea uneia dintre părți, în conformitate cu prevederile alin.(1) și (4), condițiile în care se realizează interconectarea sau accesul în lipsa acordului părților.

(6) Agenția are dreptul să intervină în orice timp, din proprie inițiativă sau la solicitarea oricăreia dintre părțile aflate în proces de negociere și încheiere a acordului de interconectare sau acces, pentru a asista și facilita negocierea acordului în cauză.

Art.49. – (1) În cazul în care, în urma unei analize de piață realizate în condițiile legii, un furnizor este desemnat ca avînd putere semnificativă pe o piață relevantă, Agenția impune acestuia, în modul stabilit, una sau mai multe dintre următoarele obligații:

a) asigurarea transparenței ce ține de interconectarea rețelelor sau de accesul la aceste rețele sau la infrastructura asociată;

b) publicarea ofertei de referință;

c) neadmiterea discriminării în legătură cu interconectarea sau accesul;

d) evidența contabilă separată;

e) furnizarea înregistrărilor contabile;

f) asigurarea accesului la unele elemente specifice ale rețelei și la infrastructura asociată și utilizarea acestora;

g) recuperarea investițiilor, controlul tarifelor și fundamentarea lor în funcție de costuri;

h) prezentarea tuturor informațiilor care au stat la baza stabilirii tarifelor și ajustarea acestor tarife.

(2) Obligațiile prevăzute la alin.(1) trebuie să fie, în funcție de specificul problemei identificate, proporționale și justificate și sînt impuse numai după consultarea părților interesate, în condițiile legii.

(3) În cazul în care, pe baza unei analize de piață realizate în condițiile legii, Agenția stabilește că pe o anumită piață relevantă există concurență efectivă, ea retrage sau modifică în mod corespunzător obligațiile impuse. La efectuarea analizei de piață, Agenția, după caz, solicită colaborarea autorității pentru protecția concurenței.

(4) Agenția, cu cel puțin 30 de zile înainte de retragerea oricăror obligații impuse unui anumit furnizor, trebuie să aducă această intenție la cunoștința persoanelor care au încheiat acorduri de interconectare sau de acces cu furnizorul respectiv, pentru a le permite să găsească furnizori alternativi sau să renegocieze acordul încheiat.

Art.50. – (1) Agenția impune furnizorilor cu putere semnificativă pe o piață relevantă obligații de asigurare a transparenței în legătură cu interconectarea rețelelor sau cu accesul la aceste rețele ori la infrastructura asociată. Aceste obligații includ aducerea la cunoștința publicului a anumitor informații: specificații tehnice, caracteristici ale rețelei, condiții de furnizare și utilizare, informații contabile și tarifele aplicate, cu excepția informațiilor cu caracter confidențial.

(2) În cazul în care unui furnizor i-au fost impuse obligații de neadmitere a discriminării, Agenția impune acestuia obligația de a publica o ofertă de referință suficient de detaliată, pentru a se asigura că solicitanții nu vor trebui să plătească pentru resursele ce nu sînt necesare serviciului pe care l-au solicitat. Agenția are dreptul să impună modificări la această ofertă de referință.

(3) Oferta de referință cuprinde o descriere detaliată pentru fiecare dintre elementele rețelei sau ale infrastructurii asociate, potrivit necesităților pieței, condițiile tehnice și comerciale, informații referitoare la specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, condițiile de furnizare și utilizare, informațiile contabile și tarifele practicate, corespunzătoare fiecăruia dintre aceste elemente.

(4) Agenția stabilește informațiile ce urmează a fi aduse la cunoștința publicului, nivelul de detaliu cerut și modalitatea de publicare, cu excepția informațiilor cu caracter confidențial.

Art.51. – Agenția impune furnizorilor cu putere semnificativă pe o piață relevantă obligații de neadmitere a discriminării în legătură cu interconectarea rețelelor sau accesul la aceste rețele și la infrastructura asociată, prin care să se asigure, în special, de faptul că furnizorii:

- a) oferă condiții echivalente, în circumstanțe echivalente, altor furnizori de servicii echivalente;
- b) pun la dispoziția terților servicii și informații în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea și prețul, cu cele oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile furnizate filialelor, persoanelor afiliate sau partenerilor lor.

Art.52. – (1) Agenția impune furnizorilor cu putere semnificativă pe o piață relevantă obligații privind evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne, pentru anumite activități care au tangență cu interconectarea rețelelor de comunicații electronice și/sau cu accesul la aceste rețele și/sau la infrastructura asociată.

(2) Agenția are dreptul să impună unui furnizor integrat pe verticală asigurarea transparenței tarifelor angro și a prețurilor de transfer intern, pentru a îndeplini obligațiile de neadmitere a discriminării, impuse în conformitate cu prevederile art.51, sau pentru a împiedica subvenționarea încrucișată abuzivă.

(3) Pentru îndeplinirea obligațiilor de asigurare a transparenței și neadmitere a discriminării, Agenția impune furnizorilor cu putere semnificativă pe o piață relevantă obligația de a furniza, la solicitare, înregistrări contabile, inclusiv date privind veniturile încasate de la terți.

(4) În scopul promovării unei piețe deschise și competitive, Agenția publică informațiile contabile obținute în condițiile legii, respectând normele privind secretul comercial.

Art.53. – (1) Agenția impune furnizorilor cu putere semnificativă pe o piață relevantă obligația de a permite accesul la unele elemente specifice ale rețelei și la infrastructura asociată și utilizarea acestora, în special în cazul în care se consideră că refuzul de a acorda accesul ori impunerea unor clauze cu efect similar ar conduce la împiedicarea creării unei piețe de comerț cu amănuntul competitive și durabile sau la prejudicierea intereselor utilizatorilor finali.

(2) Obligațiile prevăzute la alin.(1) pot viza:

- a) acordarea către un terț a dreptului de acces la elementele specifice ale rețelei sau la infrastructura asociată, inclusiv de acces la bucla locală;
- b) negocierea cu orice furnizor care solicită accesul;
- c) neretragerea dreptului de acces deja acordat, cu excepția cazurilor în care furnizorul a comis încălcările prevăzute la alin.(3) și (4) ale art.5 sau a încălcat condițiile acordului privind accesul și/sau interconectarea;
- d) acordarea accesului liber la interfețe tehnice, protocoale sau la alte tehnologii esențiale, indispensabile pentru interoperabilitatea sistemelor, inclusiv a celor virtuale;
- e) furnizarea colocării sau a altor forme de utilizare partajată a spațiilor ori a echipamentelor, inclusiv a clădirilor, canalizațiilor și pilonilor;
- f) furnizarea unor servicii determinate, necesare pentru asigurarea serviciilor de rețele inteligente sau a serviciului de roaming în rețelele mobile destinate utilizatorilor finali;
- g) interconectarea rețelelor sau a elementelor acestora.

(3) În cazul în care preconizează impunerea obligațiilor menționate la alin.(1), în special în cazul în care evaluează că aceste obligații sînt proporționale cu obiectivele stabilite la art.8, Agenția trebuie să ia în considerare următorii factori:

- a) viabilitatea tehnică și economică a utilizării sau instalării unor infrastructuri alternative, avînd în vedere ritmul de evoluție a pieței și ținînd cont de natura și tipul interconectării sau accesului în cauză;
- b) fezabilitatea furnizării accesului solicitat, ținînd cont de capacitatea disponibilă;
- c) investiția inițială realizată de proprietarul infrastructurii, avînd în vedere riscurile aferente investiției;
- d) necesitatea promovării concurenței pe termen lung;
- e) existența anumitor drepturi de proprietate intelectuală;
- f) asigurarea securității rețelelor, serviciilor și a personalului.

Art.54. – (1) În cazul în care analiza de piață indică lipsa unei concurențe efective, care presupune că furnizorul în cauză este capabil să mențină tarifele la un nivel excesiv de înalt sau să reducă tarifele în mod nejustificat, în detrimentul utilizatorilor finali, Agenția are dreptul, în conformitate cu prevederile art.49, să-i impună obligații referitoare la recuperarea investițiilor și controlul tarifelor, inclusiv obligații de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, precum și obligații privind evidența contabilă separată la furnizarea anumitor forme de acces sau de interconectare. La impunerea obligațiilor, Agenția ia în considerare investiția făcută de furnizorul în cauză și permite realizarea unui venit rezonabil din capitalul investit, ținând seama de riscurile asociate acestei investiții.

(2) Orice mecanism de acoperire a costurilor sau orice metodologie de tarifare, impuse în condițiile alin.(1), trebuie să promoveze eficiența economică și concurența și să maximizeze beneficiul consumatorilor. În acest scop, Agenția ține cont de tarifele practicate pe piețele concurențiale comparabile.

(3) În cazul în care un furnizor are obligația să își fundamenteze tarifele în funcție de costuri, el trebuie să demonstreze că tarifele respective sînt determinate prin suplimentarea la costuri a unei rate rezonabile a venitului obținut din investiții. În vederea calculării costului furnizării eficiente a serviciilor, Agenția poate utiliza metode de contabilizare a costurilor, conform legii, altele decît cele utilizate de furnizor. Agenția este în drept să ceară unui furnizor toate informațiile ce au stat la baza stabilirii tarifelor și să impună, după caz, ajustări ale acestor tarife.

(4) În cazul în care controlul tarifelor se efectuează prin impunerea implementării evidenței contabile separate a costurilor, descrierea acestui sistem trebuie făcută publică, indicîndu-se cel puțin principalele categorii în care sînt grupate costurile și regulile utilizate pentru alocarea costurilor. Îndeplinirea obligațiilor de implementare a evidenței contabile separate a costurilor se supune auditului anual, efectuat de către un auditor independent, al cărui raport urmează a fi publicat în condițiile stabilite de Agenție.

Art.55. – (1) Agenția impune furnizorului cu putere semnificativă pe piața furnizării de buclă locală obligația de a publica o ofertă de referință pentru accesul la buclă locală.

(2) Oferta de referință, efectuată în condițiile alin.(1), trebuie să corespundă Regulamentului cu privire la interconectare.

(3) Ofertei de referință, efectuate în condițiile alin.(1), îi sînt aplicabile, în mod corespunzător, prevederile art.50 alin.(2)–(4).

Art.56. – Obligațiile ce revin unui furnizor desemnat ca avînd putere semnificativă pe o piață relevantă rămîn în vigoare pînă în momentul în care Agenția, în baza unei analize de piață, stabilește că există o concurență efectivă pe piața în cauză.

Capitolul VII

IDENTIFICAREA ȘI ANALIZA PIEȚELOR RELEVANTE. DESEMNAREA FURNIZORILOR CU PUTERE SEMNIFICATIVĂ PE PIEȚELE RELEVANTE

Art.57. – (1) Agenția, în baza principiilor stabilite de legislația privind protecția concurenței, identifică piețele relevante și efectuează analize de piață pe aceste piețe în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă și al impunerii, menținerii, modificării ori retragerii obligațiilor speciale preventive (*ex ante*). În acest scop, Agenția elaborează, aprobă și publică Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe (denumit în continuare – *Regulament*), care va defini:

a) metodologia și criteriile de identificare a piețelor relevante, ale căror caracteristici pot justifica impunerea de către Agenție a unor obligații speciale preventive în sarcina furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piață (care pot fi supuse unei reglementări *ex ante*);

b) piața relevantă atît la nivelul serviciilor de comunicații electronice, cît și la nivel geografic (aria

geografică în care aceste servicii se furnizează);

c) criteriile și regulile în baza cărora Agenția efectuează analiza piețelor relevante identificate și determină dacă unul sau mai mulți furnizori de rețele și/sau servicii de comunicații electronice au putere semnificativă pe o anumită piață relevantă (determinarea situației concurențiale pe aceste piețe și, eventual, evaluarea puterii semnificative pe aceste piețe în vederea impunerii, menținerii, modificării ori retragerii obligațiilor *ex ante* prevăzute de prezenta lege).

(2) Agenția identifică piețele relevante luând în considerare circumstanțele naționale specifice și asigurând un mediu competitiv al acestora. Lista piețelor relevante se publică de către Agenție.

(3) La elaborarea Regulamentului, la identificarea piețelor relevante și la efectuarea analizei situației de pe aceste piețe, Agenția consultă, după caz, Consiliul Concurenței.

Art.58. – (1) Agenția adoptă decizii privind desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante.

(2) Atunci când un furnizor de rețele de comunicații electronice și/sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului are putere semnificativă pe o anumită piață (prima piață), el poate fi desemnat de asemenea ca având putere semnificativă pe o altă piață, strâns legată de prima (a doua piață), în cazul în care legăturile dintre cele două piețe sînt de așa natură încît să permită utilizarea puterii de pe prima piață ca pîrghie pe a doua piață, consolidînd astfel puterea pe piață a furnizorului. În consecință, măsurile corective avînd rolul de a preveni utilizarea unei asemenea pîrghii pot fi aplicate pe a doua piață în temeiul art.50–52 sau art.54, iar în cazul în care astfel de măsuri corective se dovedesc insuficiente, pot fi impuse măsuri corective în temeiul art.62.

(3) Agenția publică și prezintă Consiliului Concurenței, în termen de 3 zile lucrătoare din data adoptării, deciziile ce conțin identificarea piețelor relevante, desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante și impunerea obligațiilor speciale în sarcina furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante.

Art.59. – (1) Atunci când Agenția ajunge la concluzia că obligațiile impuse în temeiul art.50–54 nu au condus la realizarea unei concurențe efective și că există în continuare probleme importante și persistente legate de concurență, identificate în legătură cu furnizarea la nivel angro pe anumite piețe de servicii de acces, aceasta poate, ca măsură excepțională, impune furnizorilor integrați pe verticală obligația de a transfera activitățile aferente furnizării la nivel angro a unor servicii de acces relevante unei întreprinderi independente, care va furniza servicii de acces tuturor furnizorilor în mod nediscriminatoriu.

(2) Atunci când Agenția intenționează să impună obligația separării funcționale, aceasta înaintează către Consiliul Concurenței o propunere care cuprinde:

a) elemente de probă ce justifică concluziile Agenției, astfel cum se menționează la alin.(1);

b) o evaluare motivată care demonstrează că nu există sau există foarte puține șanse de a avea o concurență efectivă și durabilă la nivelul infrastructurii într-un interval rezonabil de timp;

c) o analiză a impactului preconizat asupra Agenției, asupra întreprinderii, în special asupra forței de muncă a întreprinderii separate, asupra domeniului comunicațiilor electronice ca întreg și asupra stimulentei pentru investiții într-un domeniu ca întreg, în special în ceea ce privește necesitatea asigurării coeziunii sociale și teritoriale, precum și a impactului asupra altor părți interesate, în special a impactului preconizat asupra concurenței și a efectelor potențiale pe care aceasta le-ar avea pentru consumatori;

d) o analiză a motivelor care justifică faptul că această obligație ar reprezenta modalitatea cea mai eficientă de a pune în aplicare măsurile corective menite să înlăture problemele privind concurența sau deficiențele de piață identificate.

(3) Proiectul măsurii menționate la alin.(1) cuprinde următoarele elemente:

a) natura și nivelul exact de separare, menționîndu-se în special statutul juridic al entității comerciale separate;

b) identificarea activelor entității comerciale separate și a serviciilor care urmează să fie furnizate de respectiva entitate;

- c) forma de conducere aleasă pentru a asigura independența personalului angajat de către entitatea comercială separată și structura de acordare a stimulentele corespunzătoare;
- d) normele pentru garantarea respectării obligațiilor;
- e) normele pentru garantarea transparenței procedurilor operaționale, în special față de celelalte părți interesate;
- f) un program de monitorizare pentru garantarea respectării obligațiilor, inclusiv publicarea unui raport anual.

(4) Ca urmare a deciziei Consiliului Concurenței privind proiectul de măsură, Agenția efectuează o analiză coordonată a diferitelor piețe asociate rețelei de acces în conformitate cu procedura prevăzută la art.57–61. Pe baza acestei analize, Agenția impune, menține, modifică sau retrage obligații în conformitate cu art.14.

(5) Un furnizor căruia i-a fost impusă separarea funcțională poate face obiectul oricăror dintre obligațiile stabilite la art.50–54 pe orice piață specifică pe care a fost desemnat ca avînd o putere semnificativă în conformitate cu art.58–61.

Art.60. – (1) Furnizorii care au fost desemnați ca avînd o putere semnificativă pe una sau mai multe piețe relevante în conformitate cu art.58–61 informează Agenția în prealabil și cu celeritate, pentru a permite acesteia să evalueze efectul tranzacției avute în vedere, cînd intenționează să își transfere activele rețelei locale de acces sau o parte importantă a acestora unei entități separate din punct de vedere juridic, deținută de altcineva, sau cînd intenționează să înființeze o entitate comercială separată pentru a le asigura tuturor furnizorilor cu amănuntul, inclusiv propriilor sale unități de vînzare cu amănuntul, furnizarea de produse de acces echivalente. Furnizorii informează Agenția cu privire la orice schimbare a intențiilor lor, precum și cu privire la rezultatul final al procesului de separare.

(2) Agenția evaluează efectul tranzacției planificate asupra obligațiilor reglementare existente în temeiul prezentei legi. În acest scop, Agenția efectuează o analiză coordonată a diferitelor piețe asociate rețelei de acces în conformitate cu procedura prevăzută la art.58–61. Pe baza acestei analize, Agenția impune, menține, modifică sau retrage obligații în conformitate cu art.14.

(3) Entitatea comercială separată din punct de vedere juridic și/sau operațional poate face obiectul obligațiilor stabilite la art.50–54 pe orice piață specifică pe care a fost desemnată ca avînd putere semnificativă în conformitate cu art.58–61.

Art.61. – (1) Agenția efectuează analiza piețelor relevante în termen de 3 ani de la stabilirea unei măsuri anterioare privind piețele respective, în scopul constatării existenței concurenței efective pe aceste piețe. În mod excepțional, această perioadă poate fi prelungită cu cel mult 3 ani atunci cînd Agenția a notificat Consiliul Concurenței privind propunerea de prelungire, motivată corespunzător, iar Consiliul Concurenței nu a ridicat obiecții în termen de o lună de la notificare. Constatarea că pe piața relevantă există o concurență efectivă este echivalentă cu constatarea că nici unul dintre furnizorii care activează pe această piață nu are putere semnificativă pe piața respectivă. Agenția stabilește existența concurenței efective bazîndu-se pe analiza pieței relevante realizată în conformitate cu Regulamentul, consultînd Consiliul Concurenței. În urma unei asemenea analize, Agenția are dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să revoce obligațiile față de furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice.

(2) Dacă în urma unei analize de piață se stabilește că pe piața relevantă respectivă există concurență efectivă, Agenția nu impune și nu menține nici o obligație specială sau le revocă în cazul în care acestea există. Cu cel puțin 30 de zile înainte de revocarea oricăror obligații impuse unui furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice, Agenția trebuie să aducă această intenție la cunoștința persoanelor care pot fi afectate prin luarea acestei măsuri, pentru a le permite să se adapteze la noile condiții.

(3) Dacă în urma unei analize de piață se stabilește că pe piața relevantă respectivă nu există concurență efectivă, Agenția, în corespundere cu Regulamentul, stabilește furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice care, potrivit art.58, au putere semnificativă pe această piață. În acest

caz, Agenția este în drept să impună acestor furnizori una sau mai multe obligații din categoria celor menționate în prezenta lege.

(4) Măsurile prevăzute la alin.(2) și (3) din prezentul articol se aplică în condițiile prevăzute la art.14 alin.(1)-(5).

(5) Agenția face publică lista furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piețele relevante.

Art.62. – (1) Dacă în urma unei analize de piață, realizate în conformitate cu prevederile Regulamentului, se stabilește că pe o anumită piață relevantă de furnizare a serviciilor cu amănuntul nu există concurență efectivă, iar obligațiile impuse în conformitate cu prevederile art.50-55 nu sînt suficiente pentru atingerea obiectivelor prevăzute la art.8, Agenția, în scopul protecției utilizatorilor finali și al promovării unei concurențe efective pe piețele cu amănuntul, impune furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice care au putere semnificativă pe piața respectivă una sau mai multe dintre următoarele obligații, care interzic:

- a) aplicarea prețurilor excesive în raport cu costurile pe care le implică furnizarea serviciilor;
- b) aplicarea prețurilor sub costurile pe care le implică furnizarea serviciilor, ce poate avea ca efect limitarea accesului pe piață sau restrîngerea concurenței;
- c) favorizarea nejustificată a unor utilizatori finali în comparație cu alții în cadrul aceleiași categorii de utilizatori finali;
- d) gruparea serviciilor în mod abuziv.

(2) Obligațiile impuse conform alin.(1) trebuie să corespundă esenței problemei identificate, proporționale și justificate, avînd în vedere obiectivele prevăzute la art.8.

(3) În acest scop, Agenția întreprinde una sau mai multe dintre următoarele acțiuni:

- a) stabilirea plafoanelor tarifare sau a formulelor de control al creșterii tarifelor la furnizarea serviciilor cu amănuntul;
- b) stabilirea măsurilor de control al tarifelor cu amănuntul;
- c) stabilirea măsurilor de orientare a tarifelor spre costuri sau aplicarea tarifelor practicate pe piețele comparabile.

(4) Agenția impune furnizorilor de rețele și/sau servicii cu putere semnificativă pe piață, ale căror tarife sînt supuse controlului său, obligația de a realiza evidența contabilă separată a costurilor, necesară pentru exercitarea controlului. Agenția stabilește formatul și metodologia evidenței contabile separate a costurilor, în conformitate cu actele normative.

(5) Furnizorii de rețele și/sau servicii specificați la alin.(4) au obligația de a supune verificării din partea unui auditor independent modul de realizare a evidenței contabile separate a costurilor, în condițiile stabilite de Agenție.

(6) Furnizorii de rețele și/sau servicii menționați la alin.(4) publică anual, în condițiile stabilite de Agenție, o declarație privind realizarea evidenței contabile separate a costurilor.

(7) Fără a aduce atingere prevederilor art.91 alin.(2) lit.a) și art.92, Agenția nu impune obligațiile stabilite în prezentul articol pe o piață relevantă dacă stabilește că există o concurență efectivă pe piața respectivă.

Art.63. – Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice accesibile publicului care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive pentru furnizarea serviciilor în alte domenii ale economiei, în condițiile legii, au obligația:

- a) să țină evidența contabilă separată pentru activitățile aferente furnizării serviciilor și/sau rețelelor de comunicații electronice cu scopul de a determina toate elementele de cost și de venit, cu baza lor de calcul și metodologia detaliată aplicată la repartizarea costurilor, inclusiv informația detaliată privind activele fixe și costurile structurale, sau
- b) să efectueze separarea structurală între activitățile ce țin de furnizarea de rețele și/sau servicii de comunicații electronice și activitățile din alte sectoare ale economiei naționale.

Capitolul VIII

DREPTURILE UTILIZATORILOR FINALI

Art.64. – (1) În cazul abonării la serviciile de comunicații electronice accesibile publicului și/sau la servicii constând în furnizarea conexiunii (accesului) la o rețea publică de comunicații electronice, utilizatorii finali care solicită acest lucru au dreptul la un contract încheiat în formă scrisă cu furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului și/sau de conexiune (acces), care va conține, într-o formă clară, inteligibilă și ușor accesibilă, cel puțin următoarele clauze esențiale:

a) datele de identitate și adresa furnizorului de servicii;

b) serviciile furnizate, în special:

– asigurarea sau nu a accesului la servicii de urgență și la informațiile privind localizarea apelantului și/sau limitarea furnizării serviciilor de urgență în conformitate cu art.83;

– informațiile legate de alte condiții care limitează accesul la servicii și aplicații și/sau utilizarea acestora, în cazul în care condițiile respective nu sunt interzise de prezenta lege sau de legislația privind protecția consumatorului;

– explicația privind modul în care limitarea volumului datelor, viteza și alți parametri de calitate a serviciului pot influența în practică serviciile de acces la Internet și, în special, utilizarea conținutului, a aplicațiilor și a serviciilor;

– nivelul minim de calitate a serviciilor oferite, în special timpul necesar pentru conectarea inițială, și, după caz, alți indicatori de calitate a serviciului astfel cum sunt definiți de Agenție;

– explicația cu privire la viteza minimă, disponibilă în mod normal, cea maximă și cea promovată de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor fixe, sau viteza estimată maximă și cea promovată de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor mobile, precum și cu privire la modul în care diferențele între vitezele respective promovate de descărcare și de încărcare ar putea afecta exercitarea drepturilor utilizatorilor finali prevăzute la alin.(2¹);

– informații cu privire la toate procedurile aplicate de furnizor pentru măsurarea și modelarea traficului în așa fel, încât să se evite utilizarea conexiunii la capacitatea de transmisie maximă sau congestiunea acesteia, precum și informații cu privire la modul în care procedurile respective ar putea afecta calitatea serviciilor, viața privată a utilizatorilor finali și protecția datelor cu caracter personal;

– tipurile de servicii de întreținere și reparații oferite și tipurile de servicii de asistență pentru clienți, precum și metodele de contactare a serviciilor respective;

– restricțiile impuse de furnizor privind utilizarea echipamentului terminal oferit;

b¹) explicația privind modul în care serviciile, altele decât serviciile de acces la Internet, prevăzute la art.20 alin.(1¹) și (1²), la care se abonează utilizatorul final, ar putea afecta, în practică, serviciile de acces la Internet furnizate aceluiași utilizator final;

c) atunci când există o obligație în temeiul art.88, opțiunile abonatului privind înscrierea sau nu a datelor sale cu caracter personal într-un registru al abonaților și datele vizate;

d) informații despre prețurile și tarifele practicate, mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind toate tarifele aplicabile și cheltuielile pentru întreținere, metodele de plată puse la dispoziție și orice diferențe de costuri implicate de metodele de plată;

e) durata contractului și condițiile de reînnoire și de încetare a serviciilor și a contractului, inclusiv:

– orice utilizare sau durată minimă necesară pentru a beneficia de condiții promoționale;

– orice cheltuieli privind portabilitatea numerelor și a altor identificatori;

– orice costuri datorate la încetarea contractului, inclusiv orice recuperare a costurilor în ceea ce privește echipamentul terminal;

f) eventualele compensații și formule de rambursare care se aplică în cazul în care nu sînt îndeplinite nivelurile de calitate a serviciilor, prevăzute de contract;

g) metodele de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor, inclusiv indicarea căilor de atac, aflate la dispoziția utilizatorului final în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind protecția consumatorului, în cazul oricărei diferențe importante, permanente sau care se repetă la intervale regulate între performanța reală a serviciului de acces la Internet referitoare la viteză sau la alți parametri

de calitate a serviciului și performanța indicată în conformitate cu lit.b) și b¹);

h) tipul de acțiune care poate fi adoptat de către furnizor ca răspuns la incidentele sau amenințările și vulnerabilitățile privind securitatea sau integritatea.

(2) În cazul serviciilor furnizate în baza cartelelor preplătite, condițiile generale privind furnizarea acestora se pun la dispoziția utilizatorilor finali la momentul achiziționării serviciilor și conțin informațiile corespunzătoare clauzelor minime prevăzute la alin.(1).

(2¹) Utilizatorii finali au dreptul de a accesa și distribui informații și conținut, de a utiliza și de a pune la dispoziție aplicații și servicii și de a folosi echipamente terminale, conforme cu cerințele esențiale ale reglementărilor tehnice aplicabile, la alegere, indiferent de locația utilizatorului final sau a furnizorului ori de locația, originea sau destinația informațiilor, conținutului, aplicațiilor sau serviciilor, prin intermediul serviciului de acces la Internet furnizat acestora. Prezentul alineat nu aduce atingere legislației cu privire la legalitatea conținutului, a aplicațiilor sau a serviciilor, precum și la procedurile, cerințele și garanțiile aferente.

(2²) Prevederile contractelor dintre furnizorii de servicii de acces la Internet și utilizatorii finali referitoare la caracteristicile și condițiile tehnice și comerciale ale serviciilor de acces la Internet, precum prețul, volumele de date, viteza și practicile comerciale utilizate de furnizorii de servicii de acces la Internet, nu limitează exercitarea drepturilor utilizatorilor finali prevăzute la alin.(2¹).

(3) Agenția poate solicita ca în contracte să fie incluse toate informațiile menționate la art.65 alin.(2), relevante pentru serviciile furnizate, care ar putea fi furnizate de către autoritățile publice competente cu privire la utilizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice pentru a se implica în activități ilegale sau pentru a disemina conținuturi dăunătoare, precum și cu privire la mijloacele de protecție împotriva riscurilor la adresa siguranței personale, a vieții private și a datelor cu caracter personal.

(4) Furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului este obligat să informeze în scris utilizatorul final abonat despre modificările în condițiile contractului cu cel puțin o lună înainte de intrarea în vigoare a acestora, inclusiv despre dreptul acestuia de a rezilia contractul încheiat, fără a fi penalizat, în cazul în care nu acceptă noile condiții, cu excepția cazului în care se stabilesc condiții mai favorabile pentru utilizator.

(4¹) Furnizorul de servicii de acces la Internet este obligat:

a) să facă publice informațiile prevăzute la alin.(1) lit.b), b¹) și g);

b) să instituie proceduri transparente, simple și eficiente de soluționare a reclamațiilor utilizatorilor finali cu privire la drepturile și obligațiile prevăzute de prezentul articol.

(5) Dacă utilizatorul final abonat a fost informat în scris despre modificările în condițiile contractului propuse de furnizor și nu este de acord cu acestea, el este în drept să rezilieze contractul încheiat fără a fi penalizat.

(6) Contractele încheiate între consumatori și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului nu prevăd o perioadă contractuală inițială mai mare de 24 de luni.

(7) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului oferă utilizatorilor finali posibilitatea de a încheia un contract cu o durată de cel mult 12 luni.

[Art.64 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

Art.65. – (1) Pentru a oferi utilizatorilor finali posibilitatea de a decide asupra alegerii rețelelor sau serviciilor, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului au obligația de a pune la dispoziția publicului informații transparente, comparabile, adecvate și actualizate privind prețurile și tarifele aplicabile, privind toate obligațiile legate de rezilierea unui contract și informații privind condițiile standard pentru obținerea accesului și utilizarea serviciilor furnizate utilizatorilor finali, privind celelalte condiții de furnizare a rețelelor și serviciilor. Aceste informații se pun la dispoziția utilizatorilor într-o formă clară, completă și ușor accesibilă.

(2) Informațiile prevăzute la alin.(1) trebuie să includă:

- a) denumirea și adresa, alte date de identificare a furnizorului de rețele și servicii;
- b) tipurile de rețele publice și servicii accesibile publicului oferite de furnizor;
- c) tarifele de conectare, utilizare, deservire, precum și facilitățile tarifare și schemele tarifare speciale;
- d) tipurile de servicii de deservire tehnică acordate;
- e) condițiile contractuale standard, inclusiv durata minimă a contractului;
- f) procedura de soluționare a litigiilor dintre furnizorii de rețele și servicii și utilizatorii finali;
- g) după caz, drepturile privind furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal.

(3) Agenția încurajează expunerea pe paginile web, în ghidurile interactive sau difuzarea prin intermediul altor mijloace a informațiilor în vederea asigurării posibilității utilizatorilor finali de a face evaluări independente ale costului variantelor alternative de utilizare.

(4) Agenția are dreptul de a obliga furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului să publice informațiile prevăzute la alin.(1). Agenția poate stabili conținutul și forma informațiilor prevăzute la alin.(1) printr-un regulament elaborat și aprobat de aceasta și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(5) Agenția poate obliga furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului:

- a) să ofere informații despre tarifele aplicabile abonaților privind orice număr sau serviciu supus unor condiții speciale de tarifare. Cu privire la anumite categorii de servicii, Agenția poate solicita ca astfel de informații să fie furnizate imediat înaintea conectării apelului (realizării conexiunii);
- b) să informeze abonații cu privire la orice schimbare de acces la serviciile de urgență sau la informațiile privind localizarea apelantului în cadrul serviciului la care sînt abonați;
- c) să informeze abonații cu privire la orice schimbare a condițiilor care limitează accesul la servicii și aplicații și/sau utilizarea acestora, atunci cînd aceste condiții nu sînt interzise de legislație;
- d) să furnizeze informații cu privire la orice proceduri aplicate de furnizor pentru măsurarea și gestionarea traficului în așa fel încît să se evite utilizarea conexiunii (unor segmente de rețea) la capacitate maximă sau aglomerarea acesteia, precum și la modul în care aceste proceduri ar putea influența calitatea serviciului;
- e) să informeze abonații privind dreptul acestora de a decide dacă includ sau nu datele lor cu caracter personal într-un registru al abonaților atunci cînd există o obligație în sensul art.88, precum și, în cazul în care abonații optează pentru includere, de a stabili datele cu caracter personal ce vor fi incluse, în conformitate cu prevederile prezentei legi;
- f) să informeze cu regularitate abonații cu dizabilități privind detaliile produselor și serviciilor care le sînt destinate.

(6) Agenția, dacă consideră oportun, poate promova măsuri de autoreglementare sau de coreglementare înaintea impunerii vreunei obligații prevăzute la alin.(5).

(7) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului oferă utilizatorului final posibilitatea de a încheia, modifica și înceta contracte, de a depune cereri sau reclamații în formă electronică, semnate cu semnătură electronică avansată calificată sau cu alt tip de semnătură electronică, dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice. Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului nu pot refuza sau ignora examinarea cererilor, reclamațiilor și sesizărilor pe motiv că au fost depuse în formă electronică, în cazul în care acestea sunt semnate cu semnătura electronică avansată calificată sau cu alt tip de semnătură electronică de utilizatorul final sau de persoana împuternicită în acest sens – dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice.

[Art.65 completat prin Legea nr.175 din 11.11.2021, în vigoare 10.01.2022]

Art.66. – (1) După luarea în considerare a opiniilor părților interesate, Agenția are dreptul să solicite furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului să publice, pentru utilizatorii finali, informații comparabile, adecvate și actualizate

privind calitatea serviciilor acestora și privind măsurile adoptate pentru a asigura un acces echivalent pentru utilizatorii finali cu dizabilități. Înainte de publicare, aceste informații sînt transmise, la cerere, Agenției.

(2) Pentru a asigura accesul utilizatorilor finali, inclusiv al celor cu dizabilități, la informații complete, comparabile, certe și ușor de folosit, Agenția este în drept să specifice, ținând cont de evoluția tehnologică, în baza standardelor internaționale relevante adoptate ca naționale, indicatorii care trebuie măsurați cu privire la calitatea serviciilor, inclusiv viteza minimă, cea disponibilă în mod normal și cea maximă de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor fixe, sau viteza estimată maximă de descărcare și încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor mobile. După caz, Agenția este în drept să specifice și alți indicatori de calitate, inclusiv viteza promovată de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, precum și conținutul, forma și metoda de publicare a informațiilor și mecanismele de certificare a calității.

(3) Pentru a preveni alterarea serviciului, obstrucționarea sau încetinirea traficului în rețele, precum și pentru a promova disponibilitatea continuă a serviciilor de acces la Internet fără discriminări și la niveluri de calitate care reflectă evoluția tehnologică, Agenția poate să impună furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului un set de cerințe privind calitatea serviciilor și să dispună alte măsuri corespunzătoare și necesare.

(4) Orice diferență importantă, permanentă sau care se repetă la intervale regulate, între performanța reală a serviciului de acces la Internet referitoare la viteză sau la alți parametri de calitate a serviciului și performanța indicată de către furnizorul de servicii de acces la Internet în conformitate cu prevederile art.64 alin.(1) lit.b) și b¹), în cazul în care diferența respectivă este stabilită de un mecanism de monitorizare certificat, aplicat de către Agenție, este considerată neconformitate de performanță și poate fi folosită în căile de atac de care dispun utilizatorii în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind protecția consumatorului.

(5) Agenția publică pe pagina sa web oficială rapoartele anuale cu privire la monitorizarea calității serviciului de acces la Internet și constatările acestora.

(6) La solicitarea Agenției, furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv furnizorii de servicii de acces la Internet, pun la dispoziția acesteia informații relevante privind obligațiile prevăzute la art.20 alin.(2¹)–(2⁴) și art.64 alin.(4¹) lit.a) și b), în special informațiile cu privire la gestionarea traficului și a capacității de transmisie a rețelelor, precum și explicațiile privind eventualele măsuri de gestionare a traficului aplicate. Furnizorii respectivi pun la dispoziție informațiile solicitate, cu respectarea termenelor și detalierea solicitate de către Agenție.

[Art.66 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

Art.67. – (1) Agenția are dreptul de a stabili, dacă este necesar, cerințele care trebuie respectate de către furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, astfel încît utilizatorii cu dizabilități:

a) să poată avea un acces la servicii de comunicații electronice echivalent celui de care beneficiază majoritatea utilizatorilor finali; și

b) să beneficieze de posibilitatea de a opta între furnizorii și serviciile disponibile pentru majoritatea utilizatorilor finali.

(2) Pentru a putea să adopte și să pună în aplicare măsuri specifice pentru utilizatorii finali cu dizabilități, Agenția încurajează punerea la dispoziție a echipamentului terminal care să ofere funcțiile și serviciile necesare.

Art.68. – (1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de telefonie accesibile publicului sînt obligați să ia toate măsurile necesare pentru a asigura integritatea rețelelor respective la punctele fixe și, în caz de perturbare gravă a funcționării rețelei sau în caz de forță majoră, împreună cu organele abilitate să asigure restabilirea și funcționarea rețelei în anumite puncte fixe determinate de către autoritățile publice.

(2) Furnizorii de servicii de telefonie accesibile publicului sînt obligați să ia măsurile necesare

pentru a asigura accesul neîntrerupt la serviciile de urgență.

Art.69. – (1) Toți abonații serviciilor de telefonie accesibile publicului au dreptul de a fi incluși în registrul abonaților, accesibil în cadrul furnizării serviciului universal.

(2) Furnizorii de servicii de telefonie accesibile publicului au obligația de a oferi, în mod gratuit, abonaților posibilitatea de a decide dacă și care dintre datele lor cu caracter personal vor fi sau nu incluse în registrul public al abonaților.

(3) Toți utilizatorii finali ai serviciilor de telefonie accesibile publicului au dreptul de acces la serviciile de informații privind abonații, accesibile în cadrul furnizării serviciului universal, și la serviciile de relații cu clienții.

(4) Numerele de telefon ale abonaților serviciilor de telefonie accesibile publicului pot fi prezentate de către furnizorii serviciilor de comunicații electronice, la solicitare, instituției de stat abilitate, pentru a fi incluse în baza de date de stat (Registrul de stat al populației și Registrul unităților de drept) și utilizate conform legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Capitolul IX

PROTEJAREA CONFIDENȚIALITĂȚII ÎN DOMENIUL COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE

Art.70. – (1) Prezentul capitol stabilește condițiile specifice de garantare a protecției drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului, în special a dreptului la confidențialitate și la respectarea vieții private în domeniul prelucrării de date cu caracter personal în sfera comunicațiilor electronice.

(2) Prezentul capitol se aplică prelucrării de date cu caracter personal legate de furnizarea de servicii de comunicații electronice accesibile publicului prin intermediul rețelelor publice de comunicații electronice, inclusiv al rețelelor publice de comunicații electronice care susțin dispozitive de colectare de date și de identificare.

(3) Prevederile prezentului capitol se aplică în coroborare cu prevederile legislației în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal.

(4) Prezentul capitol nu se aplică prelucrărilor datelor cu caracter personal efectuate:

a) în cadrul acțiunilor în domeniul apărării și securității naționale, desfășurate în condițiile stabilite de lege;

b) în cadrul acțiunilor de prevenire, cercetare, urmărire a infracțiunilor și de menținere a ordinii publice, precum și al altor activități în domeniul procedurii penale, desfășurate în condițiile stabilite de lege.

(5) În sensul prezentului capitol, termenul *utilizator* înseamnă orice persoană fizică ce folosește (beneficiază de) un serviciu de comunicații electronice accesibil publicului, în scopuri profesionale sau personale, fără a fi în mod necesar abonat la serviciul respectiv.

Art.71. – (1) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului sînt obligați să ia măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare în vederea protejării securității serviciilor lor. Dacă este necesar, furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului vor lua aceste măsuri împreună cu furnizorii de rețele publice de comunicații electronice în privința securității rețelei. Aceste măsuri trebuie să asigure un nivel de securitate adecvat și proporțional riscurilor existente, avînd în vedere posibilitățile tehnice moderne și costurile implementării acestor măsuri.

(2) Măsurile adoptate în corespundere cu alin.(1) trebuie să respecte cel puțin următoarele condiții:

a) să garanteze că datele cu caracter personal pot fi accesate numai de persoane autorizate și în scopurile prevăzute de lege;

b) să protejeze datele cu caracter personal stocate sau transmise împotriva distrugerii accidentale ori ilicite, împotriva pierderii sau deteriorării accidentale și împotriva stocării, prelucrării, accesării ori divulgării ilicite;

c) să asigure punerea în aplicare a politicii de securitate elaborate de furnizor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

(3) Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare în acest capitol – *organ de control*) poate verifica măsurile luate de furnizori în conformitate cu alin.(1) și poate emite recomandări cu privire la cele mai bune practici privind nivelul de securitate care trebuie atins prin aceste măsuri.

(4) În cazul existenței riscului de încălcare a securității rețelei, furnizorii de servicii de comunicații electronice sînt obligați să informeze abonații despre acest risc. În cazul în care acest risc depășește domeniul de aplicare a măsurilor pe care le pot lua furnizorii, aceștia au obligația de a informa abonații despre soluțiile posibile, inclusiv despre costurile implicate.

(5) În cazul unei încălcări a securității datelor cu caracter personal, furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului notifică organul de control, fără întârzieri nejustificate, despre respectiva încălcare.

(6) Atunci cînd încălcarea securității datelor cu caracter personal ar putea aduce atingere datelor cu caracter personal sau vieții private a unui abonat ori a unui utilizator, furnizorul notifică abonatul sau utilizatorul, fără întârzieri nejustificate, despre respectiva încălcare.

(7) Notificarea prevăzută la alin.(6) nu este necesară dacă furnizorul a demonstrat organului de control că a aplicat măsuri tehnice de protecție adecvate și că respectivele măsuri au fost aplicate datelor afectate de încălcarea securității. Astfel de măsuri de protecție trebuie să asigure faptul că datele devin neinteligibile pentru persoanele care nu sînt autorizate să le acceseze.

(8) Fără a aduce atingere obligației furnizorului de a notifica abonații și utilizatorii, în cazul în care furnizorul nu a notificat încă abonatul sau utilizatorul despre încălcarea securității datelor cu caracter personal, organul de control poate, după analizarea posibilelor efecte negative ale încălcării, să îi solicite să facă acest lucru.

(9) Notificarea prevăzută la alin.(6) va cuprinde cel puțin o descriere a naturii încălcării securității datelor cu caracter personal și punctele de contact ale furnizorului unde pot fi obținute mai multe informații și va recomanda măsuri de atenuare a posibilelor efecte negative ale acestei încălcări. Notificarea prevăzută la alin.(5) va cuprinde, suplimentar, o descriere a consecințelor încălcării securității datelor cu caracter personal, precum și a măsurilor propuse sau adoptate de furnizor în vederea înlăturării acestor consecințe.

(10) Organul de control stabilește circumstanțele în care furnizorii sînt obligați să notifice despre încălcări ale securității datelor cu caracter personal, formatul unei astfel de notificări și modalitățile în care se va face notificarea.

(11) Furnizorii sînt obligați să țină evidența tuturor încălcărilor securității datelor cu caracter personal, care trebuie să cuprindă o descriere a situației în care a avut loc încălcarea, a efectelor acesteia și a măsurilor de remediere întreprinse, astfel încît organul de control să poată verifica dacă au fost respectate obligațiile puse în sarcina furnizorilor potrivit alin.(5)–(9). Evidența va include numai informațiile necesare în acest scop.

Art.72. – (1) Confidențialitatea comunicărilor și a datelor de transfer aferente transmise prin intermediul unei rețele publice de comunicații electronice sau unor servicii de comunicații electronice accesibile publicului este garantată și se asigură prin prevederile Constituției Republicii Moldova, ale tratatelor la care Republica Moldova este parte referitoare la drepturile fundamentale ale omului, ale prezentei legi, precum și ale altor acte legislative.

(2) Se interzice ascultarea, înregistrarea, stocarea sau alt tip de interceptare sau supraveghere a comunicărilor și a datelor de transfer aferente de către alte persoane decît utilizatorul final (utilizatori care participă la comunicare) fără acordul utilizatorului în cauză, cu excepția cazurilor în care acest lucru este permis în temeiul art.81.

(3) Prevederile alin.(1) și (2) nu interzic stocarea tehnică necesară pentru transmisia comunicării care nu aduce atingere principiului confidențialității.

(4) Prevederile alin.(1) și (2) nu împiedică înregistrarea autorizată prin lege a comunicărilor și a datelor de transfer aferente în cursul desfășurării procedurilor judiciare în scopul furnizării dovezii unei tranzacții comerciale sau pentru alte comunicări comerciale.

(5) Stocarea de informații sau dobândirea accesului la informațiile deja stocate în echipamentul terminal al unui abonat sau utilizator este permisă doar cu condiția ca abonatul sau utilizatorul în cauză să-și dea consimțământul, în acest sens, după ce a primit informații clare și complete, în conformitate cu legislația în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, cu privire la scopurile prelucrării.

(6) Prevederile alin.(5) nu împiedică stocarea sau accesul tehnic cu unicul scop de a efectua transmisia comunicării printr-o rețea de comunicații electronice sau în cazul în care acest lucru este strict necesar în vederea furnizării unui serviciu al societății informaționale cerut în mod expres de către abonat sau utilizatorul final.

Art.73. – (1) Datele de transfer referitoare la abonați și utilizatori finali, prelucrate și stocate de către furnizorul rețelei publice de comunicații electronice sau al serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, trebuie șterse sau transformate în date anonime de îndată ce nu mai sînt necesare transmiterii comunicării, fără a aduce atingere prevederilor alin.(2), (3) și (5) din prezentul articol sau prevederilor art.81 alin.(1).

(2) Datele de transfer necesare facturării serviciilor oferite abonatului sau plății conexiunii pot să fie prelucrate. Prelucrarea lor este permisă doar pînă la sfîrșitul perioadei în care factura poate fi contestată prin lege sau plata poate fi urmărită.

(3) În scopul comercializării de servicii de comunicații electronice sau al furnizării de servicii cu valoare adăugată, furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului poate prelucra datele menționate la alin.(1), în măsura și pe durata de timp necesare comercializării sau furnizării acestor servicii, dacă abonatul sau utilizatorul vizat și-a dat, în prealabil, consimțământul în acest sens. Utilizatorii și abonații au posibilitatea de a-și reține consimțământul pentru prelucrarea datelor de transfer în orice moment printr-o cerere scrisă adresată furnizorului sau în alt mod permis de legislație.

(4) Furnizorul de servicii trebuie să informeze utilizatorii și abonații despre tipurile de date de transfer care sînt prelucrate și despre durata prelucrării în scopurile menționate la alin.(2) și, înainte de obținerea consimțământului, în scopurile menționate la alin.(3).

(5) Prelucrarea de date de transfer în conformitate cu alin.(1)–(4) trebuie limitată la persoanele care, sub autoritatea furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, acționează în vederea facturării sau pentru gestionarea traficului, pentru serviciul de relații cu clienții, detectarea fraudelor, promovarea serviciilor de comunicații electronice ori pentru furnizarea de servicii cu valoare adăugată, precum și la prelucrarea strict necesară scopului respectivei activități.

(6) Prevederile alin.(1)–(3) și (5) se aplică fără a aduce atingere posibilității pe care o au organele competente de a cere să fie informate despre datele de transfer conform legislației în vigoare pentru soluționarea litigiilor, în special a celor referitoare la interconectare sau la facturare.

Art.74. – (1) Abonații au dreptul de a primi facturi fără detalieri.

(2) În vederea echilibrării dreptului abonaților de a primi facturi detaliate cu dreptul lor la confidențialitate, furnizorii asigură metode alternative de plată și de comunicare care respectă mai mult dreptul la confidențialitate al respectivilor abonați sau utilizatori (care permit accesul anonim sau strict privat la serviciile de comunicații electronice accesibile publicului), între altele dreptul la viață privată al utilizatorilor apelanți și al abonaților apelați.

(3) Informațiile minime prezentate în cadrul facturilor detaliate sînt stabilite de Agenție.

Art.75. – (1) În cazul în care este oferită prezentarea identificării liniei apelante, furnizorul de servicii trebuie să ofere utilizatorului apelant posibilitatea de a împiedica identificarea liniei apelante în mod simplu și gratuit, la fiecare apel. Abonatul apelant trebuie să aibă această posibilitate pentru fiecare linie, indiferent de țara de destinație a apelului.

(2) În cazul în care este oferită prezentarea identificării liniei apelante, furnizorul de servicii trebuie să ofere abonatului apelant posibilitatea ca, prin mijloace simple și în mod gratuit pentru o utilizare rezonabilă a acestei funcții, să împiedice prezentarea identificării liniei apelante pentru apelurile care

intră, indiferent de țara de origine a acestora.

(3) În cazul în care este oferită prezentarea identificării liniei apelante și dacă identificarea liniei apelante este prezentată înaintea stabilirii legăturii, furnizorul de servicii trebuie să ofere abonatului apelat posibilitatea ca, prin mijloace simple, să respingă apelurile care intră dacă prezentarea identificării liniei de apel a fost restricționată de utilizatorul sau abonatul apelant, indiferent de țara de origine a apelurilor.

(4) În cazul în care este oferită prezentarea identificării liniei conectate, furnizorul de servicii trebuie să ofere abonatului apelat posibilitatea ca, prin mijloace simple și în mod gratuit, să împiedice prezentarea identificării liniei conectate către utilizatorul apelant, indiferent de țara de origine a apelurilor.

(5) În cazul în care este oferită prezentarea identificării liniei apelante și/sau conectate, furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului are obligația de a informa publicul despre aceasta și despre posibilitățile existente în conformitate cu alin.(1)–(4).

Art.76. – (1) Datele de localizare, altele decât datele de transfer, referitoare la abonați sau utilizatori ai rețelelor publice de comunicații electronice sau ai serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului pot fi prelucrate doar dacă sînt anonime sau cu consimțămîntul în acest sens al utilizatorilor sau abonaților respectivi, în măsura și pe perioada cît sînt necesare furnizării unui serviciu cu valoare adăugată. Furnizorul de servicii trebuie să informeze utilizatorii și abonații, înainte de obținerea consimțămîntului lor, despre tipul de date de localizare, altele decât datele de transfer, care vor fi prelucrate, despre scopul și durata prelucrării și dacă datele respective vor fi transmise unor terțe părți în scopul furnizării de servicii cu valoare adăugată. Utilizatorii sau abonații trebuie să aibă în orice moment posibilitatea de a-și retrage acordul pentru prelucrarea datelor de localizare, altele decât datele de transfer.

(2) În cazul în care a fost obținut consimțămîntul utilizatorului sau abonatului pentru prelucrarea datelor de localizare, altele decât datele de transfer, utilizatorul sau abonatul trebuie să continue să aibă posibilitatea, prin mijloace simple și în mod gratuit, să refuze temporar prelucrarea acestor date la fiecare conectare la rețea sau la fiecare transmisie a unei comunicări.

(3) Prelucrarea de date de localizare, altele decât datele de transfer, în conformitate cu alin.(1) și (2) trebuie limitată la persoanele care acționează sub autoritatea furnizorului rețelei publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului ori a terței părți care furnizează serviciul cu valoare adăugată, precum și la prelucrarea strict necesară furnizării serviciului cu valoare adăugată respectiv.

Art.77. – (1) Furnizorul unei rețele publice de comunicații electronice sau al unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului poate deroga de la prevederile art.75 referitoare la oferirea posibilității de a împiedica identificarea liniei apelante:

a) temporar, la cererea unui abonat privind depistarea sursei unor apeluri abuzive. În acest caz, datele care permit identificarea abonatului apelant vor fi păstrate și puse la dispoziție de către furnizorul rețelei publice de comunicații electronice sau al serviciului de comunicații electronice accesibil publicului în condițiile legii;

b) pentru fiecare linie, în vederea soluționării de către serviciile specializate de urgență, recunoscute în condițiile legii, cum ar fi poliția, asistența medicală de urgență sau pompierii, a situațiilor ce le sînt semnalate prin apeluri de urgență.

(2) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.b), furnizorul unei rețele publice de comunicații electronice sau al unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului poate deroga de asemenea de la prevederile art.76 referitoare la obținerea consimțămîntului abonatului sau utilizatorului cu privire la prelucrarea datelor de localizare.

(3) Derogațiile prevăzute la alin.(1) și (2) sînt permise în condițiile stabilite de organul de control, cu consultarea Agenției.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică în cazul abonaților conectați la comutatoare digitale și, dacă este tehnic posibil și nu se presupune un efort economic disproporționat, în cazul abonaților

conectați la comutatoare analogice.

Art.78. – Furnizorul rețelei publice de comunicații electronice sau al serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului are obligația să asigure că orice abonat sau utilizator are posibilitatea, prin mijloace simple și gratuite, să blocheze transferul automat de apeluri de la o terță parte către echipamentul terminal al abonatului.

Art.79. – (1) Furnizorii care pun la dispoziția publicului registre ale abonaților asigură că abonații serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sînt informați, în mod gratuit și înainte de a fi incluși în vreun registru, despre scopul sau scopurile unui registru imprimat sau electronic al abonaților, accesibil publicului sau care poate fi consultat prin serviciile de informații, în care pot fi incluse datele lor personale, și despre orice utilizare posibilă ulterioară existentă în baza funcțiilor de căutare incluse în versiunea electronică a registrului.

(2) Furnizorii care pun la dispoziția publicului registre ale abonaților asigură că abonații au posibilitatea să hotărască dacă datele lor personale se includ într-un registru public al abonaților și, în cazul afirmativ, în ce măsură aceste date sînt relevante pentru scopul registrului enunțat de furnizor, precum și să verifice, să corecteze sau să retragă astfel de date. Neincluderea într-un registru public al abonaților, verificarea, corectarea sau retragerea de date personale din acest registru trebuie să fie gratuite.

(3) Pentru orice alt scop al unui registru public, altul decît căutarea detaliilor de contact ale persoanelor în funcție de nume sau de un minimum de alți identificatori, furnizorul care pune la dispoziția publicului un registru al abonaților este obligat să obțină consimțămîntul abonatului.

(4) Prevederile alin.(1) și (2) se aplică abonaților persoane fizice și persoane juridice.

Art.80. – (1) Folosirea sistemelor de apelare și comunicare automate, fără intervenție umană (mașini de apelare automată), a faxurilor sau a poștei electronice în scopuri de promovare (publicitate) directă este permisă numai în legătură cu acei abonați sau utilizatori care și-au dat în prealabil consimțămîntul.

(2) Fără a aduce atingere prevederilor alin.(1), în cazul în care o persoană fizică sau juridică obține de la clienții săi datele de contact electronic pentru poșta electronică, în contextul vînzării unui produs sau a unui serviciu, în conformitate cu legislația în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, aceeași persoană fizică sau juridică poate folosi respectivele date de contact electronic pentru promovarea directă a propriilor produse sau servicii similare, cu condiția ca respectivilor clienți să li se ofere, în mod clar și distinct, posibilitatea de a se opune, într-un mod simplu și gratuit, folosirii datelor lor de contact electronic în momentul culegerii acestora și cu ocazia fiecărui mesaj ulterior, în cazul în care clientul nu a refuzat inițial utilizarea acestor date în scopurile indicate.

(3) Comunicările nesolicitate în scopul promovării directe, în alte cazuri decît cele menționate la alin.(1) și (2), nu sînt permise fără consimțămîntul abonaților sau utilizatorilor în cauză. Neacordarea unui asemenea consimțămînt nu poate implica cheltuieli suplimentare sau majorate pentru abonat sau utilizator.

(4) Este interzisă în orice caz trimiterea de mesaje electronice în scopuri de promovare directă de produse sau servicii cu ascunderea identității expeditorului în numele căruia se face comunicarea sau cu indicarea unei identități false a acestuia, cu încălcarea regimului juridic al comunicărilor comerciale, reglementat de legislația din domeniul serviciilor societății informaționale, fără indicarea unei adrese valabile la care destinatarul să poată trimite o cerere de încetare a trimiterii de astfel de comunicări, sau trimiterea de mesaje care încurajează destinatarii să viziteze site-uri care contravin regimului juridic al comunicărilor comerciale.

(5) Prevederile alin.(1) și (3) se aplică abonaților sau utilizatorilor persoane fizice și persoane juridice.

(6) Orice persoană fizică sau juridică afectată în mod negativ de încălcările prevederilor prezentului articol și care are, în consecință, un interes legitim de a pune capăt sau de a interzice astfel de încălcări,

inclusiv un furnizor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului care își protejează interesele sale legitime comerciale, poate iniția proceduri legale în instanțele judecătorești împotriva unor astfel de încălcări.

(7) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului care, prin neglijență, contribuie la încălcarea prevederilor prezentului articol poartă răspundere, conform legislației în vigoare, față de orice persoană fizică sau juridică afectată în mod negativ de încălcările respective și care are, în consecință, un interes legitim de a pune capăt sau de a interzice astfel de încălcări.

[Art.80 modificat prin Legea nr.60 din 17.03.2023, în vigoare 05.04.2023]

Art.81. – (1) Sfera de aplicare a drepturilor și obligațiilor prevăzute la art.72, 73, 75 și 76 se restrânge în cazul în care restrângerea lor constituie o măsură necesară, corespunzătoare și proporțională în cadrul unei societăți democratice pentru apărarea, securitatea națională, siguranța publică sau pentru prevenirea, investigarea, detectarea și urmărirea penală a unor fapte penale sau a folosirii neautorizate a sistemelor de comunicații electronice, în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale legislației în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal și ale altor acte legislative.

(2) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului stabilesc proceduri interne pentru a răspunde solicitărilor de accesare a datelor cu caracter personal ale utilizatorilor pe baza prevederilor legislației în vigoare adoptate în conformitate cu alin.(1). Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului oferă autorității competente, la solicitare, informații despre procedurile respective, numărul de solicitări primite, justificarea legală invocată și răspunsul lor.

Capitolul X NUMEROTAREA

Art.82. – (1) Resursele de numerotare și resursele tehnice asociate care se atribuie serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului și rețelelor publice de comunicații electronice sînt resurse limitate aflate în proprietatea publică a statului.

(2) Resursele de numerotare și resursele tehnice asociate care se atribuie serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului și rețelelor publice de comunicații electronice sînt gestionate de către Agenție în conformitate cu Planul național de numerotare și cu recomandările organismelor internaționale la care Republica Moldova este parte și sînt atribuite contra plată conform tarifelor stabilite și aprobate de Agenție.

(3) Planul național de numerotare se elaborează de către Agenție, în conformitate cu recomandările organismelor internaționale la care Republica Moldova este parte, și se aprobă de către organul central de specialitate.

(4) Planul național de numerotare poate fi modificat în scopul asigurării disponibilității suficiente a resurselor de numerotare ori al adaptării la evoluția serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului, precum și în scopul îndeplinirii obligațiilor rezultate din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(5) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului au obligația să implementeze, pe cont propriu, modificările operate în Planul național de numerotare.

(6) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului au obligația de a respecta Planul național de numerotare, precum și condițiile licenței de utilizare a resurselor de numerotare.

(7) Transmiterea/assignarea resurselor de numerotare din Planul național de numerotare de către furnizorii din Republica Moldova către furnizori sau utilizatori de peste hotarele Republicii Moldova, pentru utilizare permanentă în afara teritoriului Republicii Moldova, și/sau utilizarea permanentă sub orice formă a resurselor respective în afara teritoriului Republicii Moldova pot avea loc doar în conformitate cu actele de reglementare corespunzătoare ale Agenției.

(8) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice

accesibile publicului nu au dreptul să înstrăineze resursele de numerotare din Planul național de numerotare care îi sînt atribuite de către Agenție prin licență sau care îi sînt transferate prin procedura de portare.

(9) Se interzice comercializarea/transmiterea/asignarea pe teritoriul Republicii Moldova a resurselor de numerotare de orice formă incluse în planurile naționale de numerotare ale altor țări și/sau utilizarea permanentă a acestor resurse pe teritoriul Republicii Moldova.

(10) Agenția gestionează resursele de numerotare respectînd principiile obiectivității, transparenței, proporționalității și accesului nediscriminatoriu la aceste resurse și asigură tratamentul egal al tuturor furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

(11) Utilizarea resurselor de numerotare din cadrul Planului național de numerotare fără autorizarea Agenției este interzisă și se sancționează conform legislației în vigoare.

(12) Procedura de administrare și gestionare a resurselor de numerotare este stabilită prin actele de reglementare elaborate și aprobate de către Agenție și care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(13) Cerințele actelor de reglementare privind utilizarea resurselor de numerotare sînt obligatorii spre executare pentru toți furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice din Republica Moldova.

(14) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului cărora li s-a acordat dreptul de utilizare a anumitor numere sau blocuri de numere au obligația să nu facă nicio discriminare față de alți furnizori de servicii de comunicații electronice accesibile publicului în ceea ce privește secvențele de numere utilizate pentru accesul la serviciile lor.

(15) Resursele de numerotare și resursele tehnice asociate nu pot face obiectul protecției dreptului de proprietate intelectuală sau industrială.

(16) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului interconectați asigură comunicarea, în mod transparent, către furnizorul căruia îi transmite traficul preluat a tuturor informațiilor de semnalizare care le-au fost comunicate în legătură cu traficul preluat, inclusiv a celor referitoare la datele de identificare a liniei care apelează.

(17) Dreptul de utilizare a resurselor tehnice necesare furnizării serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau operării rețelelor publice de comunicații electronice se acordă numai de către Agenție, care stabilește procedura de acordare, modificare, retragere și cesionare a dreptului de utilizare a codurilor de identificare, semnalizare și rutare, fără a se limita la acestea, de asemenea stabilește drepturile și obligațiile titularilor dreptului de utilizare a acestor resurse tehnice.

[Art.82 modificat prin Legea nr.61 din 21.03.2024, în vigoare 22.04.2024]

[Art.82 modificat prin Legea nr.245 din 16.12.2020, în vigoare 25.06.2021]

Art.83. – (1) Furnizorii care furnizează utilizatorilor finali un serviciu de comunicații electronice pentru efectuarea apelurilor naționale către un număr sau mai multe numere din Planul național de numerotare au obligația să ofere utilizatorilor finali ai unor asemenea servicii, inclusiv utilizatorilor de telefoane publice cu plată și de terminale telematice destinate persoanelor cu dizabilități de auz sau vorbire, posibilitatea de a apela serviciile de urgență gratuit și fără să fie necesară utilizarea unui mijloc de plată, formînd numărul european unic pentru apelurile de urgență 112 și numerele naționale pentru apelurile de urgență, stabilite de Agenție în corespundere cu Planul național de numerotare.

(2) Cadrul de implementare a comunicațiilor electronice de urgență și obligațiile furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului sînt stabilite de Legea nr.174/2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112.

(3) Numărul unic pentru apeluri de urgență 112 se atribuie Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112.

Art.84. – (1) În conformitate cu Programul de implementare a portabilității numerelor în Republica Moldova, elaborat de Agenție și aprobat de organul central de specialitate, Agenția impune furnizorilor de servicii de telefonie accesibile publicului, inclusiv de telefonie publică mobilă, obligația de a le asigura

abonaților proprii, la solicitare, portabilitatea numărului, care constă în posibilitatea de a-și păstra numărul de telefon indiferent de furnizorul de serviciu:

- a) în cazul numerelor geografice – la o adresă fixă;
- b) în cazul numerelor nongeografice – la orice adresă.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică în cazul transferului de numere între rețelele de telefonie fixă și rețelele de telefonie mobilă.

(3) Agenția impune furnizorilor obligații vizînd orientarea spre costuri a tarifelor de interconectare pentru serviciul de portabilitate a numerelor, astfel încît plățile impuse abonaților să nu descurajeze utilizarea acestei oportunități.

(4) Agenția poate impune furnizorilor de servicii de telefonie accesibile publicului obligația de a publica informații detaliate referitoare la tarifele aplicate pentru serviciul de portabilitate a numerelor.

(5) Agenția nu stabilește tarife cu amănuntul pentru portabilitatea numerelor, pentru a nu limita concurența.

(6) Agenția poate stabili condițiile de realizare a procesului de portare a numerelor, ținînd cont de legislația în vigoare privind contractele, de fezabilitatea tehnică și de necesitatea de a menține continuitatea serviciului pentru abonat. În acest sens, pentru a reduce la minimum riscul portării utilizatorilor către un alt furnizor fără consimțămîntul acestora, Agenția impune măsuri nediscriminatorii și proporționale privind procedura de portare, inclusiv sancțiuni în condițiile legii, fără a provoca o diminuare a atractivității procedurii pentru utilizatori.

(7) Portarea numerelor și activarea ulterioară a acestora sînt executate într-un termen cît mai scurt. În orice caz, pierderea serviciului în timpul procesului de portare nu trebuie să depășească o zi lucrătoare.

(8) Agenția va ține cont de măsurile adecvate pentru a asigura protecția utilizatorilor/abonaților pe parcursul procesului de portare și pentru a se asigura că aceștia nu sînt transferați la un alt furnizor contrar voinței lor.

(9) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului sînt obligați să ofere compensații (despăgubiri) corespunzătoare utilizatorilor în cazul întîrzierilor survenite la portarea numărului sau în cazul portării abuzive efectuate de aceștia sau în numele lor.

(10) Fără a aduce atingere niciunei perioade contractuale minime, procedurile și condițiile de încetare a contractului de furnizare a serviciului de comunicații electronice accesibil publicului nu trebuie să acționeze ca un mijloc disuasiv în ceea ce privește schimbarea furnizorilor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

Capitolul XI **SERVICIUL UNIVERSAL**

Art.85. – (1) Accesul la serviciul universal este dreptul tuturor locuitorilor Republicii Moldova de a beneficia de setul minim de servicii de comunicații electronice de un anumit nivel de calitate și la prețuri accesibile, independent de amplasarea lor geografică.

(2) Serviciile incluse în setul minim al serviciului universal sînt următoarele:

a) accesul la rețelele publice de comunicații electronice la un punct fix și furnizarea de servicii telefonice;

b) serviciul de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților;

c) accesul la telefoanele publice cu plată sau la alte puncte publice de acces la serviciile de telefonie, inclusiv accesul gratuit la serviciile de urgență.

(3) Acțiunile, responsabilii și termenele de implementare a serviciului universal sînt prevăzute în Programul național de implementare a serviciului universal pe termen lung, elaborat de către organul central de specialitate în baza prevederilor ce țin de implementarea serviciului universal expuse în politica și strategia de dezvoltare a comunicațiilor electronice, ținîndu-se cont de tehnologiile folosite preponderent de utilizatorii finali și de fezabilitatea tehnologică, și aprobat de Guvern.

(4) Condițiile și procedura de furnizare a serviciului universal, de desemnare a furnizorilor de serviciu universal și mecanismul de finanțare și compensare a costului net al furnizării serviciului

universal se stabilesc în Regulamentul privind serviciul universal, elaborat și aprobat de Agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art.86. – (1) Agenția desemnează, prin concurs, unul sau mai mulți furnizori de serviciu universal care să furnizeze unul sau mai multe elemente ale serviciului universal în anumite zone sau pe întreg teritoriul Republicii Moldova, utilizând proceduri eficiente, obiective, transparente și nediscriminatorii. Procedurile stabilite asigură furnizarea serviciului universal în mod rentabil și sînt folosite ca mijloace de determinare a costului net al furnizării serviciului universal, conform art.94.

(2) În cazul cînd un furnizor de serviciu universal desemnat conform alin.(1) intenționează să transfere o parte importantă din activele rețelelor de acces local sau toate aceste active către o entitate juridică diferită, aparținînd altui proprietar, furnizorul este obligat să informeze în prealabil Agenția în condițiile stabilite de aceasta. Agenția evaluează efectele tranzacției asupra furnizării accesului la un punct fix și a serviciilor de telefonie în temeiul art.87 și poate impune, modifica sau retrage anumite obligații în conformitate cu prezenta lege, astfel încît să se asigure respectarea obligațiilor privind serviciul universal.

(3) În cazul lipsei participanților la concurs, Guvernul, la propunerea Agenției, desemnează furnizorii obligați să furnizeze serviciul universal, respectînd principiile eficienței, obiectivității, transparenței și nediscriminării.

(4) Dacă Agenția consideră că furnizarea serviciului universal reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorii desemnați să furnizeze serviciul universal, obligația de furnizare a serviciului universal se impune unui furnizor numai după stabilirea mecanismului de finanțare și/sau compensare a costului net al furnizării serviciului universal, conform art.95.

Art.87. – (1) Agenția desemnează furnizorii ce vor furniza serviciul universal conform prevederilor art.85 alin.(2) lit.a), astfel încît toate cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețelele publice de comunicații electronice să fie satisfăcute de cel puțin un furnizor de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

(2) Conexiunea furnizată trebuie să le ofere utilizatorilor finali posibilitatea de a efectua apeluri vocale, naționale și internaționale, comunicări prin fax și comunicări de date la o rată de transfer suficientă pentru a permite accesul funcțional la internet, avînd în vedere tehnologiile utilizate de majoritatea abonaților și posibilitățile tehnice.

(3) Agenția desemnează furnizorii ce vor furniza serviciul universal conform prevederilor art.85 alin.(2) lit.a), astfel încît toate cererile rezonabile de furnizare a unui serviciu de telefonie accesibil publicului prin conectarea la rețeaua publică de telefonie, serviciu care permite efectuarea și primirea de apeluri naționale și internaționale, să fie satisfăcute de cel puțin un furnizor de rețele publice de comunicații electronice și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

Art.88. – (1) Agenția desemnează furnizorii serviciului universal conform prevederilor art.85 alin.(2) lit.b), astfel încît:

a) să fie pus la dispoziția utilizatorilor finali, la solicitare, cel puțin un registru al abonaților în formă tipărită, electronică sau în ambele forme. Registrul urmează a fi actualizat periodic, cel puțin o dată la 3 ani, iar forma acestuia se aprobă în prealabil de către Agenție;

b) să fie pus la dispoziția utilizatorilor finali, inclusiv a utilizatorilor de telefoane publice cu plată, cel puțin un serviciu de informații privind abonații.

(2) Registrul abonaților și serviciul de informații privind abonații, prevăzute la alin.(1), cuprinde numerele de telefon și datele cu caracter personal ale tuturor abonaților la servicii de telefonie accesibile publicului, respectînd legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

(3) Furnizorii de serviciu universal desemnați să pună la dispoziție utilizatorilor finali registrele abonaților sau să furnizeze servicii de informații privind abonații, în condițiile alin.(1) și (2), au obligația să respecte principiul de nediscriminare față de datele ce le-au fost puse la dispoziție de către furnizorii de servicii de telefonie accesibile publicului.

Art.89. – (1) Agenția impune furnizorilor de serviciu universal desemnați să furnizeze serviciile prevăzute la art.85 alin.(2) lit.c) obligații de asigurare cu telefoane publice cu plată sau cu alte puncte publice de acces la serviciile de telefonie pentru a satisface necesitățile rezonabile ale utilizatorilor finali în ceea ce privește acoperirea geografică, numărul de telefoane instalate în funcție de densitatea populației, accesibilitatea acestor telefoane pentru utilizatorii cu dizabilități și calitatea serviciilor.

(2) Agenția nu impune obligațiile prevăzute la alin.(1) pe întreg teritoriul țării sau pe o parte a acestuia în cazul în care consideră că serviciile prevăzute la alin.(1) sau alte servicii comparabile sînt suficient de accesibile.

(3) Furnizorii de serviciu universal care operează telefoane publice cu plată au obligația să ofere utilizatorilor finali posibilitatea de a efectua, în mod gratuit și fără a folosi vreun mijloc de plată, apeluri de urgență de la aceste telefoane, formînd numărul european unic pentru apelurile de urgență 112 și numerele naționale pentru apelurile de urgență prevăzute în Planul național de numerotare.

Art.90. – (1) Cu excepția situației în care cap.VIII prevede cerințe care au un efect echivalent, Agenția are dreptul să adopte măsuri specifice pentru a se asigura că accesul utilizatorilor finali cu dizabilități la serviciile identificate la art.87 alin.(3) și la art.88, precum și disponibilitatea acestor servicii sînt la un nivel echivalent celui de care beneficiază ceilalți utilizatori finali. În acest scop, Agenția evaluează nevoia generală și cerințele specifice, inclusiv sfera de aplicare și forma concretă a acestor măsuri specifice, pentru utilizatorii finali cu dizabilități.

(2) Agenția poate lua măsuri pentru a asigura ca utilizatorii finali cu dizabilități să poată beneficia de oferta de servicii disponibilă pentru majoritatea utilizatorilor finali.

Art.91. – (1) Agenția monitorizează evoluția și nivelul tarifelor cu amănuntul pentru utilizatorii finali ai serviciilor din setul minim al serviciului universal, ținînd cont de nivelul general al prețurilor și al veniturilor utilizatorilor.

(2) Agenția impune următoarele obligații furnizorilor de serviciu universal:

a) să ofere utilizatorilor finali tarife speciale sau pachete tarifare diferite de cele practicate în condiții comerciale normale, în scopul asigurării persoanelor cu venituri mici și a altor categorii de persoane socialmente vulnerabile cu servicii de telefonie accesibile publicului;

b) să se conformeze anumitor plafoane tarifare, să aplice tarife unice, inclusiv prin stabilirea unor medii pe zone geografice pe întreg teritoriul țării, precum și alte scheme similare, luînd în considerare condițiile specifice.

(3) Guvernul stabilește categoriile de persoane cu venituri mici și alte categorii de persoane socialmente vulnerabile care beneficiază de serviciul universal și de opțiunile tarifare sau pachetele tarifare specificate la alin.(2).

(4) Condițiile în care utilizatorii finali beneficiază de tarifele prevăzute la alin.(2) trebuie să fie transparente și date publicității. Ele sînt aplicate în mod nediscriminatoriu de către furnizorii de serviciu universal cărora li s-a impus obligația de a aplica asemenea tarife. Agenția impune modificarea sau renunțarea la schemele tarifare specifice.

Art.92. – (1) Furnizorii de serviciu universal nu au dreptul de a impune abonaților obligații de plată a unor servicii și/sau facilități suplimentare față de cele din sfera serviciului universal, pe care au obligația să le furnizeze conform art.87-91, decît în cazul în care acestea sînt necesare furnizării serviciilor și/sau facilităților din sfera serviciului universal.

(2) Furnizorii de serviciu universal sînt obligați să asigure, la solicitare, următoarele facilități (astfel încît abonații să poată monitoriza și controla cheltuielile legate de plata tarifelor pentru serviciile din sfera serviciului universal și să evite deconectarea nejustificată):

a) facturarea detaliată de tip standard;

b) restricționarea selectivă, gratuită a inițierii de apeluri de un anumit tip sau către anumite tipuri de numere;

c) modalități de plată în avans;

d) plata eșalonată a tarifelor pentru conectarea la rețeaua publică de telefonie fixă.

(3) Abonații au dreptul la informații suplimentare față de cele prevăzute la alin.(2) lit.a) în mod gratuit sau la un tarif rezonabil. Apelurile gratuite inițiate de către abonat, inclusiv apelurile de urgență, nu vor fi incluse în factura detaliată.

Art.93. – (1) Agenția stabilește parametri de calitate pentru furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal și metodele de evaluare a respectării acestora. Agenția stabilește parametri de calitate suplimentari pentru a furniza persoanelor cu dizabilități servicii incluse în sfera serviciului universal. Acești parametri vor fi stabiliți ținând cont de standardele naționale.

(2) Furnizorii de serviciu universal sînt obligați să prezinte Agenției și să publice informații, adecvate și actualizate, în mod periodic, dar cel puțin o dată pe an, privind respectarea parametrilor de calitate pentru serviciile din sfera serviciului universal pe care au obligația să le furnizeze.

(3) Agenția stabilește forma și modul de prezentare și publicare a informațiilor prevăzute la alin.(2) pentru ca utilizatorii finali să beneficieze de informații complete, comparabile și accesibile.

(4) Agenția impune furnizorilor de serviciu universal atingerea unor obiective de performanță privind calitatea serviciilor din sfera serviciului universal pe care sînt obligați să le furnizeze. La stabilirea acestor obiective, Agenția respectă procedura de consultare prevăzută la art.14.

(5) Pentru a asigura exactitatea și comparabilitatea datelor prezentate de către furnizorii de serviciu universal, Agenția solicită verificarea acestora de către un organ independent, însă nu mai des decît o dată pe an.

Art.94. – (1) Dacă Agenția consideră că furnizarea serviciului universal reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorii desemnați să furnizeze serviciul universal, ea va calcula costul net al furnizării acestor servicii recurgînd la una din următoarele metode:

a) va calcula, în conformitate cu metodologia elaborată de Agenție și aprobată de Guvern, costul net al îndeplinirii obligațiilor de furnizare a serviciului universal, luînd în considerare toate avantajele comerciale ce pot fi obținute de furnizorul de serviciu universal în procesul furnizării serviciilor din sfera serviciului universal;

b) va utiliza costul net stabilit în urma aplicării procedurii de desemnare a furnizorului de serviciu universal.

(2) Costul net de furnizare a serviciului universal este calculat ca diferență între costul serviciului unui furnizor desemnat avînd obligații de furnizare a serviciului universal și costul serviciului aceluiași furnizor fără obligații de furnizare a serviciului universal.

(3) Informațiile contabile și orice alte informații utilizate pentru calcularea costului net al serviciului universal, conform prevederilor alin.(1) lit.a), vor fi verificate de Agenție sau de un auditor independent, aprobat de Agenție. Rezultatele calculului costului net vor fi făcute publice.

(4) Costurile nete care rezultă din îndeplinirea obligațiilor de furnizare a serviciului universal vor fi compensate furnizorului în cazul în care obligațiile serviciului universal pot fi îndeplinite numai suportînd pierderi sau la un cost ce nu se încadrează în standardele comerciale normale.

(5) Calculul costului net al anumitor aspecte specifice obligațiilor de furnizare a serviciului universal se efectuează separat, pentru a evita calculul dublu al avantajelor directe sau indirecte și al costurilor. Costul total net al obligațiilor de furnizare a serviciului universal pentru un furnizor corespunde sumei costurilor nete ale fiecărei componente a acestor obligații, luînd în considerare orice avantaj nerealizat. Agenția are responsabilitatea de a verifica acest calcul.

Art.95. – (1) În cazul în care, pe baza determinării costului net în conformitate cu prevederile art.94, se constată că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, Agenția decide, la solicitarea furnizorului de serviciu universal, finanțarea și/sau compensarea costului net astfel determinat.

(2) Pentru a finanța și/sau a compensa furnizorilor de serviciu universal costurile nete de furnizare

a serviciului universal se creează fondul serviciului universal gestionat de Agenție.

(3) Fondul serviciului universal se constituie din contribuțiile obligatorii ale furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice și din alte mijloace permise de lege. Mijloacele fondului serviciului universal vor fi utilizate exclusiv pentru compensarea costurilor nete ale obligației de furnizare a serviciului universal.

(4) Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice vor fi obligați să efectueze contribuții obligatorii către fondul serviciului universal, a căror valoare nu va depăși 1,0% din volumul anual al veniturilor provenite din furnizarea serviciilor și/sau rețelelor de comunicații electronice. Anual, pînă în data de 1 noiembrie, Guvernul aprobă și publică cota de contribuții obligatorii pentru anul următor. Cota de contribuții obligatorii care urmează a fi vărsate în fondul serviciului universal se stabilește reieșind din sarcinile prevăzute de Programul național de implementare a serviciului universal și din costurile nete ale furnizării serviciului universal, determinate de Agenție. Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice cu un volum de venituri mai mic decît cel stabilit anual de către Agenție pot fi absolviți de obligația achitării contribuțiilor la fondul serviciului universal.

(5) Modalitatea de finanțare și/sau compensare a costului net al îndeplinirii obligațiilor de furnizare a serviciului universal, precum și procedurile și termenele de efectuare a plăților către fondul serviciului universal vor fi stabilite de Agenție, cu respectarea principiilor transparenței, minimei atingeri aduse concurenței, proporționalității și nediscriminării. Agenția va face public mecanismul de finanțare și/sau compensare a costului net stabilit.

(6) În cazul în care fondul serviciului universal va fi aplicat, Agenția publică un raport anual în Monitorul Oficial al Republicii Moldova privind costul net calculat al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, contribuțiile efectuate de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, precum și avantajele comerciale care au fost realizate de furnizorul de serviciu universal în procesul furnizării serviciilor din sfera serviciului universal.

(7) La finanțarea și/sau compensarea costului net al îndeplinirii obligațiilor de furnizare a serviciului universal se va utiliza un mecanism transparent și neutru de colectare a contribuțiilor, care să evite pericolul dublei impunerii a încasărilor și defalcărilor furnizorilor.

Capitolul XII RESPONSABILITĂȚI

Art.96. – Persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile prezentei legi poartă răspundere conform legislației în vigoare.

Capitolul XIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.97. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția capitolului IV, care va intra în vigoare după 6 luni de la data publicării prezentei legi, și a prevederii de la art.20 alin.(3) lit.c), care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2010.

(2) [Legea telecomunicațiilor nr.520-XIII din 7 iulie 1995](#) se abrogă la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția prevederilor ce țin de modul de licențiere a genurilor de activitate din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, care se abrogă după 6 luni de la data publicării prezentei legi.

(3) Prevederile de la art.8 alin.(1) pct.43)-46) și art.18 alin.(6) din [Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001](#) privind licențierea unor genuri de activitate se abrogă după 6 luni de la data publicării prezentei legi.

(4) Licențele pentru genurile de activitate stabilite în [Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001](#) privind licențierea unor genuri de activitate, licențele tehnice și deciziile de atribuire a resurselor de numerotare eliberate în temeiul [Legii telecomunicațiilor nr.520-XIII din 7 iulie 1995](#) își păstrează valabilitatea pînă la expirarea termenului pentru care au fost eliberate, iar deținătorii acestora au obligația de a respecta prevederile prezentei legi.

(5) Prevederile art.26 alin.(27) lit.e) sînt valabile pînă la 31 decembrie 2014.

(6) Pînă la efectuarea analizei piețelor relevante, în scopurile prevăzute de prezenta lege, Agenția va considera drept furnizori de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe

piața relevantă pe agenții economici desemnați de Consiliul Concurenței ca avînd situație dominantă pe piața respectivă din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, în scopul impunerii obligațiilor prevăzute de prezenta lege.

(7) După intrarea în vigoare a regimului de autorizare generală, titularii de licențe care au obligații față de bugetul de stat privind achitarea taxelor sau plăților pentru licențele eliberate le achită conform condițiilor în vigoare la data eliberării licențelor.

(8) După intrarea în vigoare a regimului de autorizare generală, canalele și frecvențele radio asignate și resursele de numerotare atribuite pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv cele asignate și atribuite conform condițiilor de licență, se consideră valabile pînă la expirarea termenului de asignare sau atribuire a acestora.

(9) După intrarea în vigoare a regimului de autorizare generală, licențele tehnice eliberate în temeiul [Legii telecomunicațiilor nr.520-XIII din 7 iulie 1995](#) pot fi cesionate terților în conformitate cu prevederile art.31 alin.(12) din prezenta lege.

(10) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică se reorganizează în Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI).

(11) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, întreprinderea Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor se reorganizează în Centrul Național pentru Frecvențe Radio, întreprindere cu autonomie financiară.

(12) Prin derogare de la art.25 alin.(18), Agenția are dreptul:

a) să limiteze, cu acordul titularului de licență, teritoriul în care este valabilă licența de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, prin excluderea unităților administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și a municipiului Bender;

b) să elibereze licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio valabile doar în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și în municipiul Bender.

(13) Drept compensație pentru acordul titularului de licență privind limitarea teritoriului în care este valabilă licența deținută, în conformitate cu alin.(12) lit.a) din prezentul articol, Agenția are dreptul să prelungească termenul de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, stabilit la art.26 alin.(27) lit.a), pentru o perioadă suplimentară care să nu depășească 5 ani. Licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio care se prelungesc în conformitate cu prezentul alineat, precum și perioada suplimentară pentru care se prelungesc licențele se stabilesc de către Guvern, în baza acordului titularului de licență.

(14) Prin derogare de la art.26 alin.(30), taxa de licență pentru prelungirea termenului de valabilitate a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, în conformitate cu alin.(13) din prezentul articol, nu se percepe.

(15) Prin derogare de la art.26 alin.(31), licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, prevăzute la alin.(12) lit.b) din prezentul articol, se eliberează, prin încredințare directă, furnizorului autorizat care are deja construită o rețea publică de comunicații electronice mobile celulare terestre în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și în municipiul Bender.

(16) Prin derogare de la art.26 alin.(27) lit.a), termenul de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, eliberate în conformitate cu alin.(12) lit.b) din prezentul articol, se sincronizează cu termenul de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în aceeași bandă, deținute de titularii de licență existenți.

(17) Prin derogare de la art.8 alin.(9), Agenția poate limita tehnologiile de acces radio terestru care pot fi utilizate în canalele sau frecvențele radio care fac obiectul licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, prevăzute la alin.(12) lit.b) din prezentul articol.

(18) Prin derogare de la prevederile prezentei legi, agentul economic care are deja construită o rețea publică de comunicații electronice mobile celulare terestre în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului și în municipiul Bender și care este luat la evidența agenților economici din Transnistria de către Agenția Servicii Publice va fi autorizat de către Agenție în calitate de furnizor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului, în baza actelor

emise de către Agenția Servicii Publice.

[Art.97 completat prin [Legea nr.283 din 29.11.2018](#), în vigoare 04.02.2019]

Art.98. – Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI   Marian LUPU

Nr.241-XVI. Chișinău, 15 noiembrie 2007.

---

* Republicată în temeiul art.II al [Legii nr.135 din 07.07.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.301-315, art.515.

Modificată și completată prin legile Republicii Moldova:

[Legea nr.135 din 07.07.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.301-315, art.515;

[Legea nr.134 din 17.06.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245-246, art.515; în vigoare 01.08.2016

[Legea nr.154 din 30.07.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.224-233, art.457; în vigoare 01.01.2016

[Legea nr.87 din 29.05.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.160-166, art.353;

[Legea nr.40 din 27.03.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.99-102, art.243;

[Legea nr.38 din 27.03.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.92-98, art.228;

[Legea nr.131-XVIII din 23.12.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.23-24, art.35.